

ingediend op **312** (2024-2025) – Nr. 3
8 juli 2025 (2024-2025)

Amendementen

voorgesteld na indiening van het verslag

op het ontwerp van decreet

over de lerenden en de organisatie
in het onderwijs

INHOUD

Voorontwerp van amendementen 3

Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie
voor de verwerking van persoonsgegevens..... 40

Advies van de Raad van State 55

Amendementen 85

Bijlage 1: Amendementen voorgesteld door de Vlaamse Regering bij het ontwerp van decreet over de lerenden en de organisatie in het onderwijs

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

AMENDEMENT nr. 1

Voorgesteld door de Vlaamse Regering

Artikel 5

Artikel 5 vervangen door wat volgt:

"Art. 5. In artikel 26bis/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet 19 juli 2013 en gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt de zinsnede "verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie over het huisonderwijs," vervangen door de woorden "verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs";

2° in paragraaf 1, tweede lid, wordt de zinsnede "De informatie over het huisonderwijs moet minstens de volgende elementen bevatten:" vervangen door de zin en de zinsnede "In de verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs, vermeld in het eerste lid, worden de plichten van de ouders om het onderwijs te verstrekken of te laten verstrekken dat voldoet aan de minimumeisen, vermeld in artikel 26bis, en de plichten, vermeld in artikel 26bis/2, artikel 26ter en artikel 6, §4, van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding opgenomen. De verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs moet verder minstens de volgende elementen bevatten:";

3° in paragraaf 1, tweede lid, wordt een punt 1°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"1°/1 de contactgegevens van de ouders: e-mailadres en telefoonnummer;"

4° in paragraaf 1, tweede lid, wordt een punt 1°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"1°/2 de keuze van CLB, vermeld in artikel 6, §4, vijfde lid, van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding;"

5° in paragraaf 1, tweede lid, wordt een punt 6/1° ingevoegd, dat luidt als volgt:

"6°/1 de wijze waarop de sociale participatie van de leerplichtige wordt nagestreefd;"

6° in paragraaf 1, derde lid, worden de woorden "gezamenlijke verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie over huisonderwijs" vervangen door de woorden "gezamenlijke verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs";

7° in paragraaf 1, derde lid worden de woorden "De bijhorende informatie over het huisonderwijs moet naast de elementen vermeld in het tweede lid ook het adres bevatten waarop het huisonderwijs effectief wordt verstrekt" vervangen door de zinsnede "De verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs moet naast de elementen, vermeld in het tweede lid, ook het adres bevatten waar het huisonderwijs effectief wordt verstrekt en de persoonsgegevens en contactgegevens van de organisator van huisonderwijs";

8° in paragraaf 1, vierde lid, wordt het woord "document" vervangen door de woorden "model van verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs";

9° in paragraaf 1, vijfde lid, worden de woorden "verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie" vervangen door de woorden "verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs";

10° in paragraaf 1, vijfde lid, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

"1° Europese scholen en geaccrediteerde Europese scholen;";

11° in paragraaf 2 worden de woorden "verklaring van huisonderwijs en bijhorende informatie over het huisonderwijs" vervangen door de woorden "verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs".

VERANTWOORDING

Huisonderwijs geeft ouders de pedagogische vrijheid om zelf invulling te geven aan de leerplicht. In de overgrote meerderheid van de gevallen verloopt het huisonderwijs zonder enig probleem. Soms vormt huisonderwijs ook een oplossing voor kinderen die hun plaats niet vinden in het regulier onderwijs.

In een beperkt aantal gevallen blijven sommige kinderen in huisonderwijs echter onder de waterlijn, waardoor signalen van mishandeling of verwaarlozing moeilijker worden opgemerkt. Gelukkig gaat het om een minderheid van de gevallen. Die uitzonderingen vergen echter een gerichte en krachtdadige aanpak, waaraan het op dit moment in grote mate ontbreekt. Om een betere opvolging van deze dossiers te garanderen en kort op de bal te kunnen spelen, worden verschillende maatregelen genomen. De doeleinden van de maatregelen zijn de volgende:

- een sterker engagement van ouders die kiezen voor huisonderwijs;
- versterken van de impact van de controles door de onderwijsinspectie;
- garanderen dat signalen rond zorgwekkende dossiers opgevolgd worden;
- versterken van de rol van CLB's.

In dit artikel wordt bepaald dat ouders een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs aangaan. Dit betekent dat ouders de verbintenis aangaan om te garanderen dat hun kinderen kwaliteitsvol onderwijs krijgen buiten het regulier onderwijs. Aan huisonderwijs zijn immers niet alleen rechten maar ook plichten gekoppeld. Dat is niet zomaar een verklaring. Door de gewijzigde terminologie worden ouders zo op hun plicht ten aanzien van hun kind gewezen. Ouders moeten immers het recht op onderwijs van hun kind garanderen en dus garanderen dat het onderwijs die zij aanbieden gericht is op de ontplooiing van de volledige persoonlijkheid en de talenten van het kind en op de voorbereiding van het kind op een actief leven als volwassene. Het onderwijs moet daarbij het respect voor de grondrechten van de mens en voor de culturele

waarden van het kind zelf en van anderen bevorderen. Het kind moet slagen voor de examencommissie, deelnemen aan de systematische contacten etc..

Verder wordt uitdrukkelijk opgenomen dat ouders moeten aantonen hoe ze de sociale participatie van de leerplichtige zullen nastreven. Ook moeten ouders hun contactgegevens bezorgen om de controle te vergemakkelijken. Er wordt voorzien dat ouders één CLB moeten uitkiezen dat instaat voor de vaccinaties, systematische contacten etc. Die keuze moeten ze meedelen in de verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs.

Ouders kunnen er ook voor kiezen om voor de organisatie van het huisonderwijs beroep te doen op een organisator van collectief huisonderwijs. Bij collectief huisonderwijs wordt de verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs ingediend en ondertekend door de organisator van het collectief huisonderwijs voor alle leerplichtigen die collectief huisonderwijs volgen. De organisator van het collectief huisonderwijs is immers 'gemandateerd' door de ouders om het onderwijs voor hun kinderen in te richten en is bijgevolg best in staat om informatie te geven over het geboden onderwijs. De ouders zijn op basis van de decreten uiteraard er toe verplicht om hun kinderen in te schrijven bij de examencommissies en zijn verplicht om de leerplichtigen te laten deelnemen aan de systematische contacten.

Als een van de leerlingen niet meer voldoet aan de voorwaarden van huisonderwijs, dan heeft dit enkel gevolgen voor hem of haar. Hij of zij maakt dan geen deel meer uit van de collectieve verklaring die door de organisator van het collectief huisonderwijs is ingediend. De leerplichtige moet zich dan inschrijven in een school maar voor de overige leerplichtigen waarvoor de gezamenlijke verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs werd ingediend, blijft de verbintenis gelden.

De keuze voor huisonderwijs door de ouders wordt beschermd door de vrijheid van onderwijs (artikel 24, §1 van de Grondwet). Dit recht is echter niet onbegrensd. Zo heeft het Grondwettelijk Hof reeds meermaals het volgende gesteld:

"Hoewel de vrijheid van onderwijs de keuzevrijheid van de ouders op het vlak van de vorm van het onderwijs omvat, en met name de keuze voor huisonderwijs dat door de ouders wordt verstrekt, of voor collectief huisonderwijs dat wordt verstrekt in een inrichting die niet erkend, noch gefinancierd, noch gesubsidieerd is in de zin van het decreet van 19 juli 2013, moet die keuzevrijheid van de ouders evenwel in die zin worden geïnterpreteerd dat zij rekening houdt met, enerzijds, het hogere belang van het kind en zijn grondrecht op onderwijs en, anderzijds, de naleving van de leerplicht". (GWH 21 mei 2015, nr. 60/2015, B13.2 zie ook GWH 6 november 2008, 158/2008, GWH 29 oktober 2006, nr. 168/2009, GWH 8 mei 2014, nr. 80/2014.)

En verder:

"Het recht op onderwijs van het kind kan bijgevolg de keuzevrijheid van de ouders en de vrijheid van de leerkrachten op het vlak van het onderwijs dat zij wensen te verstrekken aan het aan de leerplicht onderworpen kind, beperken.

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens is aldus van oordeel dat, wanneer de rechten van de ouders, in plaats van het recht van het kind op onderwijs te versterken, met dat recht in conflict komen, de belangen van het kind primeren (zie EHRM, beslissing, 30 november 2004, Bulski t. Polen; zie ook EHRM, beslissing, 5 februari 1990, Graeme t. Verenigd Koninkrijk; beslissing, 30 juni 1993, B.N. en S.N. t. Zweden; beslissing, 11 september 2006, Fritz Konrad en anderen t. Duitsland; beslissing, 13 september 2011, Willi, Anna en David Dojan en anderen t. Duitsland)." (GWH 21 mei 2015, nr. 60/2015, B.14.2. zie ook GWH 6 november 2008, 158/2008, GWH 29 oktober 2006, nr. 168/2009, GWH 8 mei 2014, nr. 80/2014.)

De maatregel van het toevoegen van een bijkomend criterium, het nastreven van sociale participatie van de leerplichtige vormt in de eerste plaats een concretisering van de verplichting van de ouders om onderwijs te verstrekken die gericht is op de ontplooiing van de volledige persoonlijkheid en de talenten van het kind en op de voorbereiding van het kind op een actief leven als volwassen en die het respect voor de grondrechten van de mens en voor de culturele waarden van het kind zelf en van anderen bevordert. We verwachten dat sociale participatie nagestreefd wordt, maar laten de vrijheid aan de ouders om daar zelf meer concreet invulling aan te geven afhankelijk van de noden van het kind. Voor een kind met een zware vorm van autisme zal dit bijvoorbeeld op een andere manier ingevuld worden als voor een kind die veel verschillende activiteiten volgt.

Onderwijs heeft niet alleen kennisoverdracht als doel, maar ook het voorbereiden van leerlingen op een leven als lid van de maatschappij en de integratie van de leerlingen in die maatschappij (EHRM 11 september 2006, Fritz Konrad en anderen t. Duitsland). Sociale participatie maakt dus noodzakelijk deel uit van het onderwijs dat een kind voorbereidt op een actief leven als volwassene in onze maatschappij. In de mate dat het

nastreven van sociale participatie al een inperking vormt van de vrijheid van onderwijs en geen loutere concretisering van bestaande verplichtingen is die inperking verantwoord in het licht van de fundamentele doelstellingen van onderwijs.

Datum van inwerkingtreding: 1 september 2025.

AMENDEMENT nr. 2

Voorgesteld door de Vlaamse Regering

Artikel 6

Artikel 6 vervangen door wat volgt:

"Art. 6. In artikel 26bis/2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2013 en gewijzigd bij de decreten van 17 juni 2016 en 19 april 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "Europese scholen" worden telkens vervangen door de woorden "Europese scholen en geaccrediteerde Europese scholen";

2° aan paragraaf 2 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Alleen het CLB dat conform artikel 26bis/1, §1, tweede lid, 1°/2, is aangeduid in de verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs, is bevoegd om te beslissen over de vrijstelling, vermeld in het eerste lid, 1°."."

VERANTWOORDING

Met dit artikel wordt opgenomen dat enkel het CLB is dat aangeduid is in de verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs dat kan beslissen over een vrijstelling van de examencommissie. Het is ook dat CLB dat instaat voor de systematische contacten en die het dossier van de leerplichtige heeft. Dat CLB is dus het best in staat om in te schatten of er een vrijstelling moet worden gegeven. Zo vermijden we ook dat ouders bij meerdere CLB's langsgaan om een vrijstelling te kunnen verkrijgen.

AMENDEMENT nr. 3**Voorgesteld door de Vlaamse Regering**

Artikel 7

Artikel 7 vervangen door wat volgt:

"Art. 7. In artikel 26ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003 en gewijzigd bij de decreten van 22 juni 2007, 19 juli 2013, 17 juni 2016 en 27 april 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 2 wordt de volgende zin toegevoegd:

"De regering bepaalt de verdere modaliteiten van de medewerkingsplicht van de ouders.";

2° in paragraaf 3, eerste lid, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

"1° Europese scholen en geaccrediteerde Europese scholen;";

3° in paragraaf 3, tweede lid, wordt tussen het woord "uitsluitend" en het woord "mits" de zinsnede "als de leerling voorafgaand aan het hervatten van het huisonderwijs minimaal tot het einde van het semester volgend op het semester waarin het huisonderwijs werd stopgezet ingeschreven was in een van de scholen, vermeld in het eerste lid, in die school voldoende aanwezig was, behoudens gewettigde afwezigheid en" ingevoegd en wordt tussen de zinsnede "verleent." en het woord "Die" de zin "Die toestemming kan door de ouders worden aangevraagd vanaf twee maanden voorafgaand aan het einde van het schooljaar dat de leerling verplicht moet ingeschreven zijn in een school." ingevoegd;

4° aan paragraaf 3 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Een leerling wordt tijdens een semester schooljaar geacht niet voldoende aanwezig als vermeld in het tweede lid te zijn hetzij als de leerling gedurende het semester in kwestie 15 al dan niet gespreide halve dagen problematisch afwezig is geweest, hetzij minder dan 145 halve dagen aanwezig of aanvaardbaar afwezig voor leerlingen in het kleuteronderwijs als vermeld in artikel 26, §1.";

5° er wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§4. Wanneer de ouders weigeren om de leerplichtige deel te laten nemen aan de systematische contacten, vermeld in artikel 6, §4, van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding, zijn de ouders verplicht de leerling in te schrijven in een van de scholen, vermeld in paragraaf 3, eerste lid. Het hervatten van huisonderwijs om aan de leerplicht voor de betrokken leerling te voldoen kan uitsluitend als de systematische contacten zijn uitgevoerd.".

VERANTWOORDING

Zie algemene toelichting amendement 1

Punt 1 voorziet een delegatie naar de Vlaamse Regering om de verdere modaliteiten van de deelnameplicht te bepalen. Zo garanderen we dat de Vlaamse Regering bijv. kan bepalen dat weigeren om in te gaan op drie datumvoorstellen gelijk staat met een weigering.

Punt 3 regelt dat een leerling tot het einde van het semester volgend op het semester waarin het huisonderwijs werd stopgezet ingeschreven moet zijn in een school en daadwerkelijk naar school moet gaan vooraleer de ouders een aanvraag tot hervatting van huisonderwijs kunnen indienen. Het is in het grootste belang van de onderwijsloopbaan en de studiebekräftiging van de leerling dat een leerling minstens een volledig semester, in de regel met de bijhorende evaluaties, in een school blijft. Op deze wijze kan de inspectie ook beschikken over meer (objectieve) gegevens bij de beoordeling van een eventuele hervatting van het huisonderwijs.

Ouders kunnen wel vanaf twee maanden voorafgaand aan het einde van het semester waar de leerling verplicht ingeschreven moest zijn, hun aanvraag tot hervatting van het huisonderwijs indienen en dit met het oog op het volgend semester. Zo garanderen we dat de aanvraag tijdig behandeld is voor de start van het volgende semester.

Punt 4 regelt dat een leerling wordt geacht niet voldoende aanwezig te zijn als hij of zij 15 halve dagen problematisch afwezig was of voor de kleuters 145 halve dagen aanwezig of aanvaardbaar afwezig was in een volledig semester. Voor huisonderwijs zullen enkel de ongewettigde afwezigheden een rol spelen. Er zijn ook leerlingen die zich inschrijven in een school, maar vaak afwezig zijn wegens ziekte. Bij twijfel bij een afwezigheid wegens ziekte, moeten de bestaande mechanismen gebruikt worden en moet de CLB-arts de dossiers bespreken met de behandelend arts. Bij twijfel kan die afwezigheid wegens ziekte dan ook beschouwd worden als een problematische afwezigheid. Als de school en het CLB verontrust zijn, kunnen ze ook de case aanmelden bij de gemandateerde voorzieningen.

Punt 5 regelt dat leerlingen geen huisonderwijs meer mogen volgen als de ouders weigeren om hun kind deel te laten nemen aan systematische contacten van het CLB. Ze moeten zich inschrijven in een school. Pas als de ouders het systematisch contact hebben laten uitvoeren, mogen ze weer huisonderwijs volgen.

Twee maatregelen kunnen (mogelijks) gezien worden als een inperking van het huisonderwijs, met name de volgende:

- de verplichting om minimaal tot het semester volgend op het semester waarin het huisonderwijs werd stopgezet in een erkende school effectief onderwijs te volgen vooraleer een aanvraag tot hervatting van huisonderwijs kan worden ingediend
- de verplichting om in te schrijven in een school als ouders de verplichting om hun kind te laten deelnemen aan de systematische contacten niet nakomen

Zoals reeds toegelicht in amendement 1 kunnen het recht op onderwijs en het hoger belang van het kind de vrijheid van onderwijs van de ouders inperken. Recent bevestigde de Raad van State nogmaals dat de gelijkheid tussen leerlingen wat betreft de bescherming van het recht op mentale en fysieke gezondheid opgenomen in artikelen 22bis en 23 van de Grondwet in het gedrang komt als aan scholen te veel appreciatiemarge wordt gelaten (Adv. RVS van 21 januari 2025, nr. 77.347/2 over un avant-projet de décret de la Communauté française 'relatif à l'interdiction de l'usage récréatif des téléphones portables et de tout autre équipement terminal de communications électroniques à l'école').

De eerste maatregel, de "verplichting om minimaal tot het semester volgend op het semester waarin het huisonderwijs werd stopgezet in een erkende school effectief onderwijs te volgen vooraleer een aanvraag tot hervatting van huisonderwijs kan worden ingediend" is een noodzakelijke maatregel om het recht op onderwijs van het kind te kunnen garanderen. De controles van de onderwijsinspectie, hebben immers aangetoond dat het recht op onderwijs van het kind niet gerespecteerd wordt.

Om te garanderen dat het recht op onderwijs van de leerling effectief gevrijwaard wordt, wordt er een minimumtermijn bepaald. Die problemen met de kwaliteit van het huisonderwijs kunnen niet in een dag of een week opgelost zijn. Verder zorgt die termijn er ook voor dat misbruik van de aanvraag tot hervatting tegengegaan wordt. Sommige ouders dienden onmiddellijk de dag of de week na de tweede negatieve

controle/de weigering van de controle al een aanvraag tot hervatting in, zonder hun kind ooit maar in te schrijven in een school. De termijn is ook beperkt. Er is dus geen onevenredige inperking is van de vrijheid van onderwijs.

De tweede maatregel, “de verplichting om in te schrijven in een school als ouders de verplichting om hun kind te laten deelnemen aan de systematische contacten niet nakomen” is een noodzakelijke maatregel om de gezondheid van het kind te garanderen. De systematische contacten zijn noodzakelijk om de gezondheid van het kind te kunnen opvolgen en dus tijdig problemen te signaleren. Ouders kunnen zich bovendien verzetten tegen de uitvoering van een systematisch contact door een bepaalde medewerker van het centrum. In dat geval kan het systematisch contact worden uitgevoerd door een beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg buiten het centrum (art. 8 BVR van 1 juni 2018 tot operationalisering van de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding).

Bij leerlingen die huisonderwijs volgen, valt de (sociale) controle van de school bovendien weg waardoor er een groter risico is dat signalen veel minder snel zullen worden opgepikt. Als ouders dan nog eens de systematische contacten weigeren, is er een zeer groot risico dat de gezondheid van het kind in het gedrang komt. Bovendien is het niet mogelijk om leerlingen *manu militari* te verplichten om deel te nemen aan die systematische contacten. Bijgevolg is het dus noodzakelijk en proportioneel dat die kinderen zich dan moeten inschrijven in een school. Alleen zo kan de sociale controle gegarandeerd worden.

Datum van inwerkingtreding: 1 september 2025

Hoofdstuk 2/1. Wijzigingen van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs (nieuw)

Amendement nr. 4

Voorgesteld door de Vlaamse Regering

Hoofdstuk 2/1 (nieuw)

Een hoofdstuk 2/1, dat bestaat uit een artikel 15/1, invoegen, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 2/1. Wijzigingen van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs

Art. 15/1. In artikel 2, eerste lid, van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs, gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 3° wordt opgeheven;

2° punt 7° wordt vervangen door wat volgt:

"7° de gesubsidieerde centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, voor wat de duale en aanloopstructuuronderdelen die ze aanbieden betreft;"

3° er worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

"8° de gefinancierde of gesubsidieerde leersteuncentra;

9° de gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinternaten."."

VERANTWOORDING

Het decreet betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs is van toepassing op diverse onderwijsinstellingen. Leersteuncentra en onderwijsinternaten zijn nieuwe instellingen, ingevoerd bij het decreet over leersteun en het decreet over onderwijsinternaten, beide in werking sinds 1 september 2023. Deze nieuwe instellingen

zijn nog niet opgenomen in het decreet betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs. We voegen ze nu toe zodat dit decreet ook op deze instellingen van toepassing kan zijn. Daarnaast worden een aantal technische correcties gedaan door de centra voor deeltijdse vorming te schrappen en de verwijzing naar de centra voor de vorming van zelfstandigen en KMO te actualiseren aan duaal leren.

Art. 15/1. Aan artikel 2 van het decreet betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs, dat regelt op welke instellingen het decreet van toepassing is, worden de leersteuncentra en onderwijsinternaten toegevoegd.

Verder worden de centra voor deeltijds onderwijs geschrapt en de verwijzing naar de centra voor de vorming van zelfstandigen en KMO geactualiseerd aan duaal leren.

Datum van inwerkingtreding: 1 september 2025

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs

Amendement nr. 5

Voorgesteld door de Vlaamse Regering

Artikel 17/1. (nieuw)

Een artikel 17/1 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 17/1. In titel IV, hoofdstuk I, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 april 2024, wordt afdeling VIII, die bestaat uit artikel 72bis tot en met 72septies, opgeheven."

VERANTWOORDING

Sinds 2009 kunnen centra voor volwassenenonderwijs en centra voor basiseducatie jaarlijks een projectaanvraag indienen voor de ondersteuning en stimulering van gecombineerd onderwijs. De projectaanvraag moet betrekking hebben op een opleiding met minimaal 50% en minstens 200 lestijden afstandsonderwijs. Deze financiële ondersteuning werd via het decreet van 8 mei 2009 betreffende het onderwijs XIX ingeschreven omdat het opstarten van een traject via afstandsleren arbeidsintensief is voor een centrum, zowel op technisch organisatorisch als op onderwijskundig vlak. Na goedkeuring van een projectaanvraag kunnen centra een aanvullende financiering van maximaal 1 VTE per schooljaar ontvangen.

In het kader van het relanceplan Vlaamse Veerkracht werd een visienota Edusprong voor het volwassenenonderwijs opgesteld. Binnen Edusprong vonden onder andere twee oproepen plaats waarbinnen centra voor volwassenenonderwijs en centra voor basiseducatie een projectplan gericht op verschillende thema's konden indienen. Twee van deze thema's waren de ontwikkeling van afstandsonderwijs en gerelateerde infrastructuur en de ontwikkeling van hybride leren (gecombineerd onderwijs).

Daarnaast stoten de projecten gecombineerd onderwijs op bepaalde limieten, zoals de afbakening inzake aantal lestijden en aandeel afstandsonderwijs van de opleidingen die in aanmerking komen.

Het is vanwege de middelen binnen Edusprong en de bepaalde limieten niet zinvol om deze projecten zonder meer verder te zetten. Dit amendement schrapt bijgevolg de ondersteuning voor projecten van gecombineerd onderwijs in het volwassenenonderwijs retroactief op 1 maart 2025.

Datum van inwerkingtreding:

1 maart 2025

Motivatie retroactiviteit:

De middelen voorzien voor de projecten gecombineerd onderwijs werden opgenomen in de besparingsoefening die in het najaar 2024 gestart is. Het was op dat moment niet duidelijk welke middelen voorwerp zouden worden van deze oefening. Aangezien de middelen toegekend worden per schooljaar, met een beoordelingsronde in het voorjaar voorafgaand aan dat schooljaar, wordt de financiering retroactief geschrapt met ingang op 1 maart 2025. Het is niet mogelijk om deze besparing vanaf 1 september 2025 te laten ingaan, zonder deze artikelen retroactief te schrappen.

Via dit amendement worden geen verworven rechten van personeel of cursisten in gedrang gebracht.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

AMENDEMENT nr. 6**Voorgesteld door de Vlaamse Regering**

Artikel 24

Artikel 24 vervangen door wat volgt:

"Art. 24. In artikel 110/29 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2013 en gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt de zinsnede "verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie over het huisonderwijs," vervangen door de woorden "verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs";

2° in paragraaf 1, eerste lid, wordt de zinsnede "Die informatie over het huisonderwijs moet minstens de volgende elementen bevatten:" vervangen door de zin en de zinsnede "In de verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs worden de plichten van de ouders om het onderwijs te verstrekken of te laten verstrekken dat voldoet aan de minimumeisen, vermeld in artikel 110/28, en de plichten, vermeld in artikel 110/30, artikel 110/31 en artikel 6, § 4, van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding opgenomen. De verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs moet verder minstens de volgende elementen bevatten:";

3° in paragraaf 1, eerste lid, wordt een punt 1°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"1°/1 de contactgegevens van de ouders: e-mailadres en telefoonnummer;"

4° in paragraaf 1, eerste lid, wordt een punt 1°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"1°/2 de keuze van CLB, vermeld in artikel 6, §4, vijfde lid, van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding;"

5° in paragraaf 1, eerste lid, wordt een punt 6°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"6°/1 de wijze waarop de sociale participatie van de leerplichtige wordt nagestreefd;"

6° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden "gezamenlijke verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie over huisonderwijs" vervangen door de woorden "gezamenlijke verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs";

7° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden "De bijhorende informatie over het huisonderwijs moet naast de elementen vermeld in het tweede lid ook het adres bevatten waarop het huisonderwijs effectief wordt verstrekt" vervangen door de zinsnede "De verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs moet naast de elementen, vermeld in het eerste lid, ook het adres bevatten waar het huisonderwijs

effectief wordt verstrekt en de persoonsgegevens en contactgegevens van de organisator van het huisonderwijs”;

8° in paragraaf 1, derde lid, wordt het woord “document” vervangen door de woorden “model van verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs”;

9° in paragraaf 1, vierde lid, worden de woorden “verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie” vervangen door de woorden “verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs”;

10° in paragraaf 1, vierde lid, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° Europese scholen en geaccrediteerde Europese scholen;”;

11° in paragraaf 2 worden de woorden “verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie over het huisonderwijs” vervangen door de woorden “verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs”. ”.

VERANTWOORDING

Zie amendement nr. 1

Datum van inwerkingtreding: 1 september 2025.

AMENDEMENT nr. 7**Voorgesteld door de Vlaamse Regering**

Artikel 25

Artikel 25 vervangen door wat volgt:

"Art. 25. In artikel 110/30 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2013 en gewijzigd bij de decreten van 17 juni 2016 en 5 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "Europese scholen" worden telkens vervangen door de woorden "Europese scholen en geaccrediteerde Europese scholen";

2° aan paragraaf 2 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Alleen het CLB dat conform artikel 110/29, §1, eerste lid, 1°/2, is aangeduid in de verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs, is bevoegd om te beslissen over de vrijstelling, vermeld in het eerste lid, 1°."."

VERANTWOORDING

Zie amendement nr. 2

AMENDEMENT nr. 8**Voorgesteld door de Vlaamse Regering**

Artikel 26

Artikel 26 vervangen door wat volgt:

"Art. 26. In artikel 110/31 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2013, en gewijzigd bij de decreten van 17 juni 2016 en 27 april 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 2 wordt de volgende zin toegevoegd:

"De Vlaamse Regering bepaalt de verdere modaliteiten van de medewerkingsplicht van de ouders.";

2° in paragraaf 3, eerste lid, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

"1° Europese scholen en geaccrediteerde Europese scholen;";

3° in paragraaf 3, tweede lid, wordt tussen het woord "uitsluitend" en het woord "mits" de zinsnede "als de leerling voorafgaand aan het hervatten van het huisonderwijs minimaal tot het einde van het semester volgend op het semester waarin het huisonderwijs werd stopgezet ingeschreven was in een van de scholen, vermeld in het eerste lid, in die school voldoende aanwezig was, behoudens gewettigde afwezigheid en" ingevoegd en wordt tussen de zinsnede "verleent." en het woord "Die" de zin "Die toestemming kan door de ouders worden aangevraagd vanaf twee maanden voorafgaand aan het einde van het semester dat de leerling verplicht moet ingeschreven zijn in een school." ingevoegd;

4° in paragraaf 3 wordt tussen het tweede en het derde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Een leerling wordt tijdens een semester geacht niet voldoende aanwezig als vermeld in het tweede lid te zijn als de leerling gedurende het schooljaar in kwestie 15 al dan niet gespreide halve dagen problematisch afwezig is geweest,".

5° er wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§4. Wanneer de ouders weigeren om de leerplichtige deel te laten nemen aan de systematische contacten, vermeld in artikel 6, §4, van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding, zijn de ouders verplicht de leerling in te schrijven in een van de scholen, vermeld in paragraaf 3, eerste lid. Het hervatten van huisonderwijs om aan de leerplicht voor de betrokken leerling te voldoen kan uitsluitend als de systematische contacten zijn uitgevoerd.".

VERANTWOORDING:

Zie amendement nr. 3

Datum van inwerkingtreding: 1 september 2025.

Amendement nr. 9**Voorgesteld door de Vlaamse Regering**

Artikel 39/1 (nieuw)

Een artikel 39/1 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 39/1. In artikel 175 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, het laatst gewijzigd bij het decreet van 14 juli 2023, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° een paragraaf 2/1 wordt toegevoegd, die luidt als volgt:

"§2/1. In afwijking van paragraaf 1 en 2 komt een school niet in aanmerking voor financiering of subsidiëring als aan al de volgende voorwaarden is voldaan:

- 1° de toepasbare rationalisatienorm wordt bereikt maar gelijktijdig is er een daling van de schoolbevolking in een of meer andere secundaire scholen van hetzelfde schoolbestuur die in dezelfde of een aangrenzende gemeente liggen als de gemeente waarin een vestigingsplaats van de nieuwe school is ligt;*
- 2° de daling, vermeld in punt 1°, bedraagt, in voorkomend geval voor alle scholen samen, ten minste 50 % van de toepasbare rationalisatienorm."*

2° in paragraaf 3, 3°, b), worden de woorden "studiegebieden of" opgeheven;

3° in paragraaf 4 wordt de zinsnede ", vermeld in § 1, § 2 en § 3," vervangen door de woorden "als vermeld in dit artikel".

VERANTWOORDING

Om te vermijden dat nieuwe scholen ontstaan die de toepasbare rationalisatienorm behalen en financierbaar of subsidieerbaar zijn door kunstmatig een nieuwe school of scholen op te richten met een groot aantal van de leerlingen van een bestaande andere school of scholen van hetzelfde schoolbestuur die gelegen is of zijn in dezelfde of een aangrenzende gemeente als de gemeente waarin een vestigingsplaats van de nieuw geprogrammeerde school is gelegen, voegen we een paragraaf 2/1 toe in dit artikel via punt 1°.

In deze paragraaf 2/1 wordt opgenomen dat een nieuw ontstane school in afwijking van paragraaf 1 en 2 niet financierbaar of subsidieerbaar is als de toepasbare rationalisatienorm wordt bereikt en er zich een gelijktijdige daling van de schoolbevolking voordoet in één of meer andere secundaire scholen van hetzelfde schoolbestuur die

gelegen zijn in dezelfde of een aangrenzende gemeente als de gemeente waarin een vestigingsplaats van de nieuw geprogrammeerde school is gelegen. De bedoelde gelijktijdige daling in de andere school of scholen bedraagt voor alle andere scholen samen tenminste 50% van de toepasbare rationalisatienorm.

Dit wil bijvoorbeeld zeggen dat als de toepasbare rationalisatienorm 300% van 129 leerlingen is (m.a.w. 387 leerlingen) de nieuw ontstane school niet financierbaar of subsidieerbaar is als een gelijktijdige daling zich voordoet van tenminste in totaal 194 (50% van 387) leerlingen in één of meer andere secundaire scholen samen van hetzelfde schoolbestuur en die andere school of scholen gelegen is of zijn in dezelfde of een aangrenzende gemeente als de gemeente waarin een vestigingsplaats van de nieuw geprogrammeerde school is gelegen.

Het Vlaams regeerakkoord voorziet een overgang naar een systeem waarbij de administratieve realiteit van de scholen de feitelijke toestand moet weerspiegelen. Er moet een transitie komen waarbij de administratieve entiteit 'school' aansluit bij de pedagogische realiteit. Deze paragraaf zorgt ervoor dat het onderwijslandschap in het secundair onderwijs niet verder weg van dit principe evolueert.

In punt 2° worden de woorden "studiegebieden of" geschrapt. Sinds de modernisering is er geen sprake meer van studiegebieden.

In punt 3° gebeurt een technische correctie.

Datum van inwerkingtreding: 1 september 2026

Dit artikel treedt in werking op 1 september 2026 zodat het niet interfereert met de lopende programmatieprocedure voor de programmaties in 2025-2026. Scholen kunnen er rekening mee houden bij de programmatieprocedure gedurende het schooljaar 2025-2026 voor de programmaties in 2026-2027, waarbij dit vanaf 1 september 2026 van toepassing is.

Amendement nr. 10**Voorgesteld door de Vlaamse Regering**

Artikel 56/1 (nieuw)

In hoofdstuk 4 een artikel 56/1 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 56/1. In de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 mei 2024, wordt een artikel 357/52/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 357/52/1. Met behoud van de aanwendingsmogelijkheden van het pakket uren-leraar, zoals respectievelijk bepaald in of krachtens deze codex en het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap, gelden de volgende afwijkende bepalingen voor aanloopstructuuronderdelen:

- 1° onder de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt, kunnen uren-leraar door een aanbieder aan een andere aanbieder, ook van een ander net, worden overgedragen voor de organisatie van een deel van aanloopstructuuronderdelen. Bij de overdracht van een school voor voltijds gewoon secundair onderwijs of een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs aan een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen worden de uren-leraar in kwestie omgezet in een krediet volgens parameters die de Vlaamse Regering vastlegt. Dezelfde parameters worden toegepast als een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen uren uitbesteedt aan een school voor voltijds gewoon secundair onderwijs of een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs;*
- 2° onder de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt, kunnen uren-leraar door een aanbieder aan een centrum voor volwassenenonderwijs, ook van een ander net, worden overdragen voor de organisatie van een deel van aanloopstructuuronderdelen."."*

VERANTWOORDING

Aanbieders van aanloopstructuuronderdelen wensen soms samen te werken met andere aanbieders of met centra voor volwassenenonderwijs (CVO) voor de organisatie van een deel van het aanloopstructuuronderdeel, net zoals dat voor duale structuuronderdelen gebeurt. Momenteel ontbreekt de rechtsgrond voor de overdracht van uren naar andere aanbieders of een CVO. Met dit artikel wordt deze overdracht geregeld.

Datum van inwerkingtreding: 1 september 2025.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013**Amendement nr. 11****Voorgesteld door de Vlaamse Regering**

Artikel 56/2 (nieuw)

In hoofdstuk 5 een artikel 56/2 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 56/2. Aan artikel II.78 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 22 mei 2015, wordt een paragraaf 12 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§12. Op het grondgebied van de stad Kortrijk kan de Katholieke Universiteit Leuven in het studiegebied Handelswetenschappen en bedrijfskunde de opleiding master in de handelswetenschappen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graad van master verlenen.

Voor de erkenning door de Vlaamse Regering van de opleiding, vermeld in het eerste lid, zijn de regels, vermeld in artikel II.153, §2, §3, §3/1, §4, §5 en §6, niet van toepassing. De Katholieke Universiteit Leuven dient voor de opleiding, vermeld in het eerste lid, onmiddellijk een dossier in bij de accreditatieorganisatie."."

VERANTWOORDING

In het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029 is opgenomen dat er wordt ingezet op een rationeel en geactualiseerd studieaanbod in het hoger onderwijs, waarbij de focus komt te liggen op een betere territoriale spreiding van het aanbod. In dit kader wordt de onderwijsbevoegdheid van de Katholieke Universiteit Leuven op de vestiging Kortrijk uitgebreid met de opleiding master in de handelswetenschappen. Voor deze opleiding dient de instelling geen aanvraag macrodoelmatigheid in te dienen bij de Commissie Hoger Onderwijs, maar kan ze onmiddellijk een toets nieuwe opleiding bij de NVAO aanvragen.

Datum van inwerkingtreding: academiejaar 2025-2026

Amendement nr. 12**Voorgesteld door de Vlaamse Regering**

Artikel 56/3 (nieuw)

In hoofdstuk 5 een artikel 56/3 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 56/3. In artikel II.79, van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, gewijzigd bij de decreten van 5 april 2019 en 3 juli 2020, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

"3° Geneeskunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;"

2° in paragraaf 4 worden punt 1° en punt 2° opgeheven;

3° aan paragraaf 4 wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"5° in het studiegebied Politieke en sociale wetenschappen de opleiding master in de sociale wetenschappen.";

4° aan paragraaf 4 worden een tweede en een derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

"Voor de erkenning door de Vlaamse Regering van de opleiding, vermeld in het eerste lid, 5°, zijn de regels, vermeld in artikel II.153, §2, §3, §3/1, §4, §5 en §6, niet van toepassing. De Universiteit Hasselt dient voor de opleiding, vermeld in het eerste lid, onmiddellijk een dossier in bij de accreditatieorganisatie.

Voor de opleiding master in de geneeskunde in het studiegebied Geneeskunde sluit de Universiteit Hasselt een samenwerkingsovereenkomst af met een andere Vlaamse universiteit die bevoegd is om die masteropleiding te organiseren.".

VERANTWOORDING

In het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029 is opgenomen dat er wordt ingezet op een rationeel en geactualiseerd studieaanbod in het hoger onderwijs, waarbij de focus komt te liggen op een betere territoriale spreiding van het aanbod. In dit kader wordt de onderwijsbevoegdheid van de Universiteit Hasselt uitgebreid met de masteropleidingen in het studiegebied Geneeskunde en de opleiding master in de sociale wetenschappen. Voor de opleiding master in de Geneeskunde dient de Universiteit Hasselt samen te werken met een andere universiteit. Voor de nieuwe opleiding master in de sociale wetenschappen dient de instelling geen aanvraag macrodoelmatigheid in te dienen bij de Commissie Hoger Onderwijs, maar kan ze onmiddellijk een toets nieuwe opleiding bij de NVAO aanvragen.

Datum van inwerkingtreding: academiejaar 2025-2026

Hoofdstuk 7. Wijziging van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van
28 oktober 2016

AMENDEMENT nr. 13

Voorgesteld door de Vlaamse Regering

Hoofdstuk 7

Een artikel 69/1 toevoegen, dat luidt als volgt:

“Art. 69/1. In dezelfde codificatie, het laatst gewijzigd bij het decreet van 20 december 2024, wordt een deel X/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Deel X/3. Persoonsgegevens in onderwijsaangelegenheden”.“.

VERANTWOORDING

Zie algemene toelichting amendement 1

De amendementen 14 en 15 voeren de nodige decretale rechtsgronden in voor de verwerking van persoonsgegevens om leerlingen die huisonderwijs volgen op te volgen en waar nodig uit te wisselen met bevoegde instanties. Deze amendementen voorzien een nieuw deel en nieuwe artikelen in de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016. Dit amendement voorziet een nieuw hoofdstuk.

Datum van inwerkingtreding: 1 september 2025.

AMENDEMENT nr. 14**Voorgesteld door de Vlaamse Regering**

Hoofdstuk 7

Een artikel 69/2 toevoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 69/2. In dezelfde codificatie, het laatst gewijzigd bij het decreet van 20 december 2024, wordt aan deel X/3, ingevoegd bij artikel 69/1, een artikel X/3.1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. X/3.1. §1. De bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap, bevoegd voor de leerplichtcontrole en de financiële ondersteuning van instellingen, verwerken persoonsgegevens van leerplichtigen die vallen onder het stelsel van huisonderwijs en hun ouders.

De voormelde gegevens worden verwerkt voor de volgende doeleinden:

- 1° de controle op de leerplicht en op huisonderwijs;*
- 2° het ondersteunen van het onderwijsbeleid;*
- 3° de registratie van studiebewijzen en het opvolgen van de studievoortgang en onderwijsloopbaantrajecten;*
- 4° het ondersteunen van de LOP's, vermeld in deel VIII, hoofdstuk 1,.*

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2 tot en met 4, kan ook de verwerking omvatten van de bijzondere categorieën van persoonsgegevens, vermeld in artikel 9, eerste lid, van de algemene verordening gegevensbescherming. De voormelde verwerkingen zijn noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, tweede lid, g), van de algemene verordening gegevensbescherming. Voor de andere gegevens wordt door dit decreet een rechtsgrond gecreëerd, conform artikel 6.1, c), en 6.1, e).

§2. Voor de doeleinden, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, verwerkt de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap de volgende gegevens van leerplichtigen die vallen onder het stelsel van huisonderwijs:

- 1° de identificatiegegevens: de voor- en achternaam, het geslacht, de geboortedatum, het identificatienummer van het Rijksregister, vermeld in artikel 8, §1, 2°, van de Wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid;*
- 2° woonplaats: domicilieadres, hoofdverblijfplaats en informatie betreffende tijdelijke afwezigheid;*
- 3° onderwijsloopbaangegevens: voorafgaande onderwijsloopbaan en studiebewijzen, deelname en resultaten van deelname aan examencommissie basis- en secundair onderwijs, vrijstelling van de examencommissie als vermeld in artikel 26bis/2, §2, eerste lid, 1°, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en als vermeld in artikel 110/30, §2, eerste lid, 1°, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;*
- 4° gezondheid: gegevens over de deelname aan systematische contacten en de medewerking aan profylactische maatregelen als vermeld artikel 6, §4, van het*

decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding;
5° huisonderwijsgegevens: gegevens als vermeld in artikel 26bis/1, §1, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 110/29, §1, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;
6° de voor- en achternaam, het opleidingsniveau en het vakgebied van de lesgevers en het adres waar huisonderwijs wordt gegeven en of er gezamenlijk huisonderwijs georganiseerd wordt, conform artikel 26bis/1, §1, derde lid, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 110/29, §1, tweede lid, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.
Van ouders van leerplichtigen die huisonderwijs volgen, kunnen naast de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, ook de contactgegevens verwerkt worden.

§3. De bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap is verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevens, vermeld in paragraaf 1 en 2.

§4. De bevoegde diensten verstrekken de gegevens, vermeld in dit artikel, aan andere overheidsdiensten of organisaties wanneer dat noodzakelijk is voor de uitoefening van hun opdrachten, in overeenstemming met artikel 8 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.”.”.

VERANTWOORDING

Dit artikel regelt de verwerking van persoonsgegevens van kinderen die huisonderwijs volgen en hun ouders door AGODI.

Paragraaf 1 bepaalt in het eerste lid de categorieën van personen van wie persoonsgegevens verwerkt kunnen worden.

Het tweede lid vermeldt de doeleinden.

De doeleinden hebben betrekking tot de controletaak van AGODI met betrekking tot de leerplicht en huisonderwijs.

Het ondersteunen van onderwijsbeleid is eveneens een doelstelling. De verwerking van persoonsgegevens voor beleidsondersteunende taken wordt in detail geregeld in artikel III.113/1 en volgende van het bestuursdecreet.

Paragraaf 2 bepaalt welke gegevens kunnen worden verwerkt.

Punt 1 gaat over de identificatiegegevens. Deze gegevens (inclusief het rijksregisternummer en de geboorteplaats) zijn nodig om een kind uniek te kunnen identificeren. Dit is nodig voor de controle op de leerplicht. Voor sommige kinderen is er weinig informatie voor handen en in dat geval kan het noodzakelijk zijn dat de geboorteplaats ook verwerkt moet worden.

Punt 2 gaat over de woonplaats (het domicilieadres, de vaste verblijfplaats en tijdelijke afwezigheid). Dit is noodzakelijk voor de controle op de leerplicht. Enkel als leerlingen in België gedomicilieerd zijn moeten ze immers aan de leerplichtwet voldoen.

Punt 3 behandelt onderwijsloopbaangegevens. Deze gegevens zijn nodig omdat kinderen in huisonderwijs aan de examens van de examencommissies voor het basisonderwijs en het secundair onderwijs moeten deelnemen.

Punt 4 behandelt gezondheid. Dit is nodig voor de opvolging van de systematische contacten en de medewerking aan profylactische maatregelen.

Punt 5 gaat over de specifieke gegevens noodzakelijke voor de controle op huisonderwijs, zoals de locatie, taal, periode etc.

Punt 6 behandelt gegevens over de lesgevers en de locatie waar huisonderwijs gegeven wordt. Dit is van belang voor gezamenlijk huisonderwijs. In dat geval kan er gewerkt worden met één verklaring, mits de bijhorende informatie.

Ook de ouders moeten kunnen geïdentificeerd worden en indien nodig gecontacteerd. Bijgevolg moeten ook van hen deze gegevens verwerkt worden.

Paragraaf 3 bepaalt dat AGODI de verwerkingsverantwoordelijke is.

Paragraaf 4 regelt dat AGODI deze gegevens kan delen met andere actoren, denk aan welzijnsactoren of onderwijsinspectie. Ontvangers kunnen dus toegang krijgen tot deze gegevens als er een wettelijke basis voor is. Uiteraard is het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer van toepassing en zal er een protocol moeten worden afgesloten.

De bewaartermijnen van bestuursdocumenten door overheidsinstanties wordt geregeld in artikel II/87, §1/1 en §2 van het Bestuursdecreet en voor de speciale onderwijsleermiddelen in artikel 91 van het decreet basisonderwijs en artikel 357 codex Secundair Onderwijs.

De algemene bewaartermijnen kunnen zonder meer van toepassing zijn op de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap behorend tot onderwijs.

In zoverre de bewaartermijnen niet decretaal geregeld zijn, zal er gewerkt worden met de selectiecommissies zoals voorzien in het Bestuursdecreet

Datum van inwerkingtreding: 1 september 2025.

AMENDEMENT nr. 15**Voorgesteld door de Vlaamse Regering**

Hoofdstuk 7

Een artikel 69/3 toevoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 69/3. In dezelfde codificatie, het laatst gewijzigd bij het decreet van 20 december 2024, wordt aan hetzelfde deel X/3, ingevoegd bij artikel 69/1, een artikel X/3.2 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. X/3.2. §1. De onderwijsinspectie verwerkt persoonsgegevens van leerplichtigen die vallen onder het stelsel van huisonderwijs en hun ouders.

De voormelde gegevens worden verwerkt voor de controle op het huisonderwijs, vermeld in artikel 26ter van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 110/31 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2, kan ook de verwerking omvatten van de bijzondere categorieën van persoonsgegevens, vermeld in artikel 9, eerste lid, van de algemene verordening gegevensbescherming. De voormelde verwerkingen zijn noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, tweede lid, g), van de algemene verordening gegevensbescherming. Voor de andere gegevens wordt door dit decreet een rechtsgrond gecreëerd, conform artikel 6.1, c), en 6.1, e).

§2. Voor het doeleinde, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, verwerkt de onderwijsinspectie de volgende gegevens van leerplichtigen die vallen onder het stelsel van huisonderwijs:

1° de identificatiegegevens: de voor- en achternaam, het geslacht, de geboortedatum, het identificatienummer van het Rijksregister, vermeld in artikel 8, §1, 2°, van de Wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid;

2° woonplaats: domicilieadres, hoofdverblijfplaats en informatie betreffende tijdelijke afwezigheid;

3° onderwijsloopbaangegevens: voorafgaande onderwijsloopbaan en studiebewijzen, deelname en resultaten van deelname aan examencommissie basis- en secundair onderwijs, vrijstelling van de examencommissie als vermeld in artikel 26bis/2, §2, eerste lid, 1°, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en als vermeld in artikel 110/30, §2, eerste lid, 1°, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;

4° gezondheid: gegevens over de deelname aan systematische contacten en de medewerking aan profylactische maatregelen als vermeld artikel 6, §4, van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding;

5° huisonderwijsgegevens: gegevens als vermeld in artikel 26bis/1, §1, van het decreet basisonderwijs en artikel 110/29, §1, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;

6° de voor- en achternaam, het opleidingsniveau en het vakgebied van de lesgevers en het adres waar huisonderwijs wordt gegeven en of er gezamenlijk huisonderwijs georganiseerd wordt, conform artikel 26bis/1, §1, derde lid, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 110/29, §1, tweede lid, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.

Van ouders van leerplichtigen die huisonderwijs volgen, kunnen naast de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, ook de contactgegevens verwerkt worden.

§3. De onderwijsinspectie is verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevens, vermeld in paragraaf 1 en 2.

§4. De onderwijsinspectie verstrekt de gegevens, vermeld in dit artikel, aan andere overheidsdiensten of organisaties wanneer dat noodzakelijk is voor de uitoefening van hun opdrachten, in overeenstemming met artikel 8 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.

§5. De onderwijsinspectie verstrekt de gegevens over haar bevindingen bij de controle, vermeld in artikel 26ter van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en in artikel 110/31 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, aan bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap.

De onderwijsinspectie en bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap zijn verwerkingsverantwoordelijke voor deze gegevens. De onderwijsinspectie zorgt ervoor dat de overgedragen persoonsgegevens correct zijn.

§6. Als de onderwijsinspectie inschat dat de ontwikkelingskansen of de integriteit van een leerplichtige die onder het stelsel van huisonderwijs valt, niet gevrijwaard zijn, dan draagt de onderwijsinspectie de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2, over naar de gemandateerde voorzieningen, vermeld in afdeling 2 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp.

De onderwijsinspectie en de gemandateerde voorzieningen zijn verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevens. De onderwijsinspectie zorgt ervoor dat de overgedragen persoonsgegevens correct zijn.”.

VERANTWOORDING

Dit artikel regelt de verwerking van persoonsgegevens van kinderen die huisonderwijs volgen en hun ouders door onderwijsinspectie.

Paragraaf 1 bepaalt in het eerste lid de categorieën van personen van wie persoonsgegevens verwerkt kunnen worden.

Het tweede lid vermeldt de doeleinden.

De doeleinden hebben betrekking tot de controletaak van de onderwijsinspectie met betrekking tot huisonderwijs.

Paragraaf 2 bepaalt welke gegevens kunnen worden verwerkt.

Punt 1 gaat over de identificatiegegevens. Deze gegevens (inclusief het rijksregisternummer en de geboorteplaats) zijn nodig om een kind uniek te kunnen identificeren. Dit is nodig voor de controle op de

leerplicht. Voor sommige kinderen is er weinig informatie voor handen en in dat geval kan het noodzakelijk zijn dat de geboorteplaats ook verwerkt moet worden.

Punt 2 gaat over de woonplaats (het domicilieadres, de vaste verblijfplaats en tijdelijke afwezigheid). Dit is noodzakelijk voor de controle op huisonderwijs dat thuis plaatsvindt.

Punt 3 behandelt onderwijsloopbaangegevens. Deze gegevens zijn nodig omdat kinderen in huisonderwijs aan de examens van de examencommissies voor het basisonderwijs en het secundair onderwijs moeten deelnemen.

Punt 4 behandelt gezondheid. Dit is nodig voor de opvolging van de systematische contacten en de medewerking aan profylactische maatregelen.

Punt 5 gaat over de specifieke gegevens noodzakelijke voor de controle op huisonderwijs, zoals de locatie, taal, periode etc.

Punt 6 behandelt gegevens over de lesgevers en de locatie waar huisonderwijs gegeven wordt. Dit is van belang voor gezamenlijk huisonderwijs. In dat geval kan er gewerkt worden met één verklaring, mits de bijhorende informatie.

Ook de ouders moeten kunnen geïdentificeerd worden en indien nodig gecontacteerd. Bijgevolg moeten ook van hen deze gegevens verwerkt worden.

Paragraaf 3 bepaalt dat Onderwijsinspectie de verwerkingsverantwoordelijke is.

Paragraaf 4 regelt dat Onderwijsinspectie deze gegevens kan delen met andere actoren, denk aan welzijnsactoren. Ontvangers kunnen dus toegang krijgen tot deze gegevens als er een wettelijke basis voor is. Uiteraard is het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer van toepassing en zal er een protocol moeten worden afgesloten.

Paragraaf 5 regelt de gegevensoverdracht over de controle door de onderwijsinspectie aan AGODI. AGODI verwerkt deze gegevens. Deze gegevens kunnen gebruikt worden bij het opstellen van een dossier aan het parket door AGODI in geval van verontrustende situaties.

Paragraaf 6 bepaalt dat de onderwijsinspectie de persoonsgegevens moet doorgeven aan de gemandateerde voorzieningen in geval van verontrusting.

De bewaartermijnen van bestuursdocumenten door overheidsinstanties wordt geregeld in artikel II/87, §1/1 en §2 van het Bestuursdecreet en voor de speciale onderwijsleermiddelen in artikel 91 van het decreet basisonderwijs en artikel 357 codex Secundair Onderwijs.

De algemene bewaartermijnen kunnen zonder meer van toepassing zijn op de onderwijsinspectie of de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap behorend tot onderwijs.

In zoverre de bewaartermijnen niet decretaal geregeld zijn, zal er gewerkt worden met de selectiecommissies zoals voorzien in het Bestuursdecreet

Hoofdstuk 7/1. Wijziging van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding (nieuw)

AMENDEMENT nr. 16

Voorgesteld door de Vlaamse Regering

Hoofdstuk 7/1 (nieuw)

Een hoofdstuk 7/1, dat bestaat uit een artikel 69/4 en een artikel 69/5, invoegen, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 7/1. Wijzigingen van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding

Art. 69/4. In artikel 6, §4, van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding, gewijzigd bij het decreet van 5 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden de woorden "verklaring huisonderwijs" vervangen door de zinsnede "verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs als vermeld in artikel 26/1 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en als vermeld in artikel 110/29 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010";

2° in het derde lid worden de woorden "verklaring huisonderwijs" vervangen door de woorden "verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs als vermeld in het tweede lid";

3° er wordt tussen het vierde en het vijfde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Ouders en leerplichtigen die huisonderwijs volgen, kiezen bij het indienen van de verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs, vermeld in het tweede lid, één centrum van dezelfde provincie waar de leerling zijn vaste verblijfplaats heeft uit, dat instaat voor de kernactiviteiten onthaal en vraagverheldering, de uitvoering van systematische contacten en vaccinaties, vermeld in het eerste, tweede en derde lid.";

4° in het bestaande vijfde lid, dat het zesde lid wordt, worden de woorden "verklaring huisonderwijs" vervangen door de woorden "verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs als vermeld in het tweede lid";

5° in het bestaande zesde lid, dat het zevende lid wordt, worden de woorden "verklaring huisonderwijs" vervangen door de woorden "verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs als vermeld in het tweede lid";

6° aan het bestaande zesde lid, dat het zevende lid wordt, wordt de volgende zin toegevoegd:

"De bevoegde diensten van de Vlaamse Regering bezorgen aan het gekozen centrum, vermeld in het vijfde lid, de persoons- en contactgegevens van de ouders en de leerplichtige leerling.";

7° er wordt een negende lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Als het centrum ernstige twijfels heeft bij het functioneren van de leerplichtige of de ouders in het kader van huisonderwijs, dan meldt het centrum verhoogde waakzaamheid bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Regering en de onderwijsinspectie. De melding verhoogde waakzaamheid bevat enkel de persoonsgegevens van de leerplichtige en zijn ouders.".

Art. 69/5. In het hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van XXX, wordt een artikel 10/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 10/1. § 1. Indien bij schoolverandering, als vermeld in artikel 6 een leerling wordt ingeschreven in een school die samenwerkingsafspraken heeft met een ander centrum dan het centrum van de school waar de leerling is uitgeschreven, draagt het centrum het multidisciplinaire dossier van die leerling over aan het ander centrum van de andere school waar de leerling is ingeschreven, tenzij daartegen verzet wordt aangetekend door:

1° de bekwame leerling;

2° de ouders, namens de niet-bekwame leerling;

3° de ouders, met toestemming van de bekwame leerling.

Het verzet wordt schriftelijk ingediend binnen tien werkdagen na de mededeling waarin de leerling en de ouders op de hoogte worden gebracht van de geplande overdracht door de directeur van het nieuwe centrum waartoe de leerling behoort. Voor het berekenen van de tien werkdagen wordt rekening gehouden met de sluitingsperiodes van het CLB als vermeld in artikel 11.

§ 2. Het verzet, vermeld in paragraaf 1, kan geen betrekking hebben op de overdracht van:

1° de identificatiegegevens als vermeld in artikel 10, derde lid, 1° en 2°;

2° de gegevens in het kader van de verplichte begeleiding van leerlingen met leerplichtproblemen, vermeld in artikel 26 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 123/3 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;

3° de gegevens in het kader van de systematische contacten, vermeld in artikel 4, §2, vijfde lid, 1°;

4° het IAC-verslag en het GC-verslag, vermeld in artikel 31, §1, eerste lid, 4°, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en het IAC-verslag, het GC-verslag en het

OV-4 verslag, vermeld in artikel 123/6, eerste lid, 4°, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;

5° de gegevens met betrekking tot een verontrustende situatie waarmee het CLB-team van het centrum zich op basis van een teambeslissing wil richten tot of zich gericht heeft tot een gemandateerde voorziening, vermeld in artikel 32 van het decreet betreffende de integrale jeugdhulpverlening van 12 juli 2013. Bij elke overdracht van het multidisciplinaire dossier bepaalt het CLB-team op basis van een teambeslissing of er nog verontrusting aanwezig is of niet. Indien op basis van een teambeslissing het CLB-team oordeelt dat er geen verontrusting meer is, wordt de eerder verzamelde informatie over de verontrusting niet mee overgedragen naar het ander centrum bij verzet van de overdracht van het multidisciplinaire dossier.

§ 3. Indien een leerplichtige leerling de overstap maakt naar huisonderwijs met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs en zich vervolgens, al dan niet samen met de ouders, aanmeldt als vermeld in artikel 6, §4, eerste, tweede en derde lid, bij een ander centrum dan het centrum van de school waar de leerplichtige het laatst was ingeschreven, wordt het multidisciplinaire dossier van die leerplichtige met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs overgedragen naar het centrum van aanmelding, tenzij daartegen verzet wordt aangetekend door:

1° de bekwame leerplichtige met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs;

2° de ouders, namens de niet-bekwame leerplichtige met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs;

3° de ouders, met toestemming van de bekwame leerplichtige met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs.

Het verzet wordt schriftelijk ingediend binnen tien werkdagen na de mededeling waarin de leerplichtige en de ouders op de hoogte worden gebracht van de geplande overdracht door de directeur van het nieuwe centrum. Voor het berekenen van de tien werkdagen wordt rekening gehouden met de sluitingsperiodes van het centrum als vermeld in artikel 11.

§ 4. Het verzet, vermeld in paragraaf 3, kan geen betrekking hebben op de overdracht van:

1° de identificatiegegevens, vermeld in artikel 10, derde lid, 1° en 2°;

2° de gegevens in het kader van de verplichte begeleiding van leerlingen met leerplichtproblemen, vermeld in artikel 26 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 123/3 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;

3° de gegevens in het kader van de systematische contacten, vermeld in artikel 4, §2, vijfde lid, 1°;

4° het IAC- verslag en het GC-verslag, vermeld in artikel 31, §1, eerste lid, 4°, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en het IAC-verslag, het GC-verslag en het OV-4 verslag, vermeld in artikel 123/6, eerste lid, 4°, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;

5° de gegevens met betrekking tot een verontrustende situatie waarmee het CLB-team van het centrum zich op basis van een teambeslissing wil richten tot of zich gericht heeft tot een gemandateerde voorziening, vermeld in artikel 32 van het decreet betreffende de integrale jeugdhulpverlening van 12 juli 2013. Bij elke overdracht van het multidisciplinaire dossier bepaalt het CLB-team op basis van een teambeslissing of er

nog verontrusting aanwezig is of niet. Indien op basis van een teambeslissing het CLB-team oordeelt dat er geen verontrusting meer is, wordt de eerder verzamelde informatie over de verontrusting niet mee overgedragen naar het ander centrum bij verzet van de overdracht van het multidisciplinaire dossier.

§ 5. Indien de leerplichtige met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs zich vanuit huisonderwijs inschrijft in een in school die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd is door de Vlaamse Gemeenschap, wordt het multidisciplinaire dossier van die leerling overgedragen van het centrum waar de leerplichtige het laatst contact mee had naar het centrum waarmee de school samenwerkingsafspraken heeft. Hierbij kan verzet aangetekend worden door:

1° de bekwame leerling;

2° de ouders, namens de niet-bekwame leerling;

3° de ouders, met toestemming van de bekwame leerling.

Het verzet wordt schriftelijk ingediend binnen tien werkdagen na de mededeling waarin de leerling en de ouders op de hoogte worden gebracht van de geplande overdracht door de directeur van het nieuwe centrum waartoe de leerling behoort. Voor het berekenen van de tien werkdagen wordt rekening gehouden met de sluitingsperiodes van het centrum, vermeld in artikel 11.

§ 6. Het verzet, vermeld in paragraaf 5, kan geen betrekking hebben op de overdracht van:

1° de identificatiegegevens, vermeld in artikel 10, derde lid, 1° en 2°;

2° de gegevens in het kader van de verplichte begeleiding van leerlingen met leerplichtproblemen, vermeld in artikel 26 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 123/3 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;

3° de gegevens in het kader van de systematische contacten, vermeld in artikel 4, §2, vijfde lid, 1°;

4° het IAC- verslag en het GC-verslag, vermeld in artikel 31, §1, eerste lid, 4°, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en het IAC-verslag, het GC-verslag en het OV-4 verslag, vermeld in artikel 123/6, eerste lid, 4°, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;

5° de gegevens met betrekking tot een verontrustende situatie waarmee het CLB-team van het centrum zich op basis van een teambeslissing wil richten tot of zich gericht heeft tot een gemandateerde voorziening als vermeld in artikel 32 van het decreet betreffende de integrale jeugdhulpverlening van 12 juli 2013. Bij elke overdracht van het multidisciplinaire dossier bepaalt het CLB-team op basis van een teambeslissing of er nog verontrusting aanwezig is of niet. Indien op basis van een teambeslissing het CLB-team oordeelt dat er geen verontrusting meer is, wordt de eerder verzamelde informatie over de verontrusting niet mee overgedragen naar het ander centrum bij verzet van de overdracht van het multidisciplinaire dossier.”.

VERANTWOORDING

Artikel 69/4 voert een aantal terminologische aanpassingen door naar verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs. Verder voorzien we dat ouders één CLB moeten kiezen voor de systematische contacten, de vaccinaties, en voor het onthaal en vraagverheldering. Zo ontvangen die CLB's al het multidisciplinair dossier en kunnen ze de leerlingen beter opvolgen. Zo garanderen we de continuïteit.

Verder wordt opgenomen dat CLB's bij leerplichtigen in huisonderwijs een melding 'verhoogde waakzaamheid' kunnen communiceren naar AGODI en de onderwijsinspectie zonder bijkomende informatie. Zo kunnen de CLB's signaleren dat er mogelijks problemen zijn maar garanderen we zo maximaal mogelijk de privacy en kan toch snel een controle ingepland worden. Verhoogde waakzaamheid omvat meer dan verontrusting en kan bv. ook gaan over twijfels bij de kwaliteit van het onderwijs dat geboden zal worden (die info wordt uiteraard niet opgenomen in de melding). Dit ligt in lijn met de melding die CLB's nu al kunnen doen bij bezwaar huisonderwijs bij instap in huisonderwijs in de loop van het schooljaar (ook daar wordt niet opgenomen wat de reden van bezwaar is). Hierover is afgestemd met de collega's van AGODI en onderwijsinspectie.

Natuurlijk zal een CLB voor een leerplichtige in huisonderwijs bij indicaties van problemen thuis en verontrusting proberen zoveel als mogelijk op te volgen en daarbij in overleg gaan met een gemandateerde voorziening door middel van een consult en/of aanmelding (zie hiervoor de bestaande werkingsprocessen verontrusting jeugdhulp). Bij noodsituaties kan een CLB-medewerker ook rechtstreeks contact opnemen met de procureur des Konings.

Artikel 69/5

Met voorliggend artikel wordt:

- de overdracht van het multidisciplinaire dossier en het verzet overdracht van het multidisciplinaire dossier op niveau van het decreet leerlingenbegeleiding vastgelegd en geschrapt uit het bestaande uitvoeringsbesluit;
- wordt er naast de bestaande regelgeving overdracht van het multidisciplinaire dossier en het verzet overdracht van het multidisciplinaire dossier voor leerlingen die van school en CLB veranderen, ook voor leerplichtigen met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs een regeling overdracht multidisciplinair dossier en verzet getroffen;
- wordt er voor alle leerlingen ingeschreven in een erkende school en voor leerplichtigen met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs bijkomend geregeld dat er bij de overdracht van het multidisciplinaire dossier van het ene centrum naar een ander centrum, geen verzet mogelijk is tegen de overdracht van gegevens die CLB's verzamelen in het kader van verontrustende situaties en het omgaan met deze verontrustende situaties, waarbij er al dan niet al contacten zijn met een gemandateerde voorziening. Het CLB-team bepaalt op basis van een teambeslissing of een situatie verontrustend is. Bij elke geplande overdracht van het multidisciplinaire dossier wordt door het CLB-team opnieuw de afweging gemaakt of er nog verontrusting speelt of niet. Indien op basis van een teambeslissing het CLB-team oordeelt dat er geen verontrusting meer is, wordt de eerder verzamelde informatie over de verontrusting niet mee overgedragen bij verzet overdracht van het multidisciplinair dossier;
- wordt er voor zowel leerlingen ingeschreven in een erkende school als leerplichtigen met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs opgenomen dat er geen verzet mogelijk is tegen de overdracht van een individueel aangepast curriculum verslag, een gemeenschappelijk curriculum verslag en een opleidingsvorm 4 verslag.

In kader van de Algemene Verordening Gegevensbescherming wordt de bestaande en nieuwe regelgeving op niveau van het decreet leerlingenbegeleiding gebracht en verder uitgewerkt. Bij de hervorming van de leerlingenbegeleiding in 2018 en nadien bij aanpassingen van die regelgeving, is er vanuit de Gegevensbeschermingsautoriteit en Vlaamse Toezichtcommissie sterk aanbevolen om regelgeving waarbij persoonlijke gegevens worden uitgewisseld decretaal te regelen. Het bestaande artikel 27 uit het besluit van de Vlaamse Regering tot operationalisering van de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding van 1 juni 2018, dat in uitvoering van artikel 10 van het decreet leerlingenbegeleiding, de overdracht van het multidisciplinaire dossier en het verzet overdracht multidisciplinaire dossier regelt, wordt in voorliggend artikel overgenomen en geschrapt uit het uitvoeringsbesluit.

De overdracht van het multidisciplinaire dossier is vandaag geregeld voor leerlingen die van school veranderen waarbij er ook een ander CLB bevoegd wordt voor de leerling. De overdracht van het multidisciplinair dossier maakt mogelijk dat een nieuw CLB in het kader van leerlingenbegeleiding een goed zicht heeft op de noden van de leerling, welke maatregelen er reeds genomen zijn door de vorige school en het vorig CLB en kan als nieuw CLB daarbij zelf snel voorzien in continuïteit van begeleiding waar nodig.

Voor leerplichtigen met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs was dat niet geregeld. Met voorliggend artikel zijn bepalingen opgenomen die de overdracht van het multidisciplinaire dossier mogelijk maken voor leerlingen die de overstap maken naar huisonderwijs met een contract van huisonderwijs. Aangezien leerplichtigen met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs ook terecht kunnen bij een CLB

naar keuze voor onthaal, vraagverheldering en vaccinatie en verplicht zijn deel te nemen aan een systematisch contact, is het van belang dat het CLB waar de leerplichtige met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs zich aanmeldt, via het multidisciplinaire dossier toegang heeft tot de gegevens van de leerplichtige. Ook hier is het van belang dat het CLB een goed zicht heeft op de noden van de leerling, welke maatregelen er genomen zijn door de vorige school en het vorig CLB waarbij het nieuw CLB zelf snel kan voorzien in continuïteit van begeleiding waar nodig. Voorliggend artikel voorziet ook in de overdracht voor situaties waarbij leerplichtigen met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs zich inschrijven in een erkende school en daarbij dus opnieuw onder de volledige bevoegdheid van een nieuw CLB kunnen komen. Opnieuw is het hier relevant dat het CLB heel snel zicht krijgt op de voorgeschiedenis van de leerling via de overdracht van het multidisciplinair dossier.

Leerlingen en ouders kunnen zich vandaag verzetten tegen de overdracht van het multidisciplinaire dossier maar kunnen geen verzet aantekenen tegen de overdracht van:

- de identificatiegegevens;
- de gegevens in het kader van de verplichte begeleiding van leerlingen met leerplichtproblemen;
- de gegevens verzameld vanuit de verplichte systematische contacten.

Met voorliggend artikel voegen we aan de lijst toe dat er geen verzet mogelijk is tegen de overdracht van het individueel aangepast curriculum verslag, het gemeenschappelijk curriculum verslag en het opleidingsvorm 4 verslag. Deze maatregel is niet nieuw en werd met het decreet leersteun al ingeschreven in het decreet basisonderwijs en de codex secundair onderwijs maar wordt hier voor de duidelijkheid mee opgenomen in het specifiek artikel dat de overdracht en verzet regelt voor de gegevens uit het multidisciplinaire dossier. Ook voor leerlingen die de overstap maken naar huisonderwijs met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs en leerplichtigen met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs die zich inschrijven in een erkende school maken we dit mogelijk.

Voor leerlingen ingeschreven in een erkende school en voor leerlingen die de overstap maken naar huisonderwijs met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs of die vanuit een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs zich ingeschreven worden in een erkende school, wordt mogelijk gemaakt dat er bij de overdracht van het multidisciplinaire dossier van het ene centrum naar een ander centrum, geen verzet mogelijk is tegen de overdracht van gegevens die CLB's verzamelen in het kader van verontrustende situaties en het omgaan met deze verontrustende situaties, waarbij er al dan niet al contacten zijn met een gemandateerde voorziening. Het CLB-team bepaalt op basis van een teambeslissing of een situatie verontrustend is. Bij elke geplande overdracht van het multidisciplinaire dossier wordt door het CLB-team opnieuw de afweging gemaakt of er nog verontrusting speelt of niet. Indien op basis van een teambeslissing het CLB-team oordeelt dat er geen verontrusting meer is, wordt de eerder verzamelde informatie over de verontrusting niet mee overgedragen bij verzet overdracht van het multidisciplinair dossier.

Omgaan met verontrustende situaties is ingeschreven in het decreet betreffende de integrale jeugdhulp, artikel 32, als verantwoordelijkheid voor elke jeugdhulpverlener. CLB's zijn via artikel 3 van dit decreet gevat door het decreet jeugdhulp. Er is sprake van verontrusting wanneer de ontwikkelingskansen van een minderjarige bedreigd worden (de provisie-, protectie- of participatierechten van de minderjarige worden geschonden) en/of de (psychische, fysieke of seksuele) integriteit van een minderjarige of van één of meer gezinsleden worden aangetast. Een besluit Vlaamse Regering bepaalt verder wie waar en wanneer kan aanmelden bij een gemandateerde voorziening en wat de verdere werkingsprocessen zijn. Voor de aanmelding bij een gemandateerde voorziening moet er geen toestemming zijn van de leerling en de ouders, de leerling en de ouders moeten wel geïnformeerd worden over de aanmelding. De gemandateerde voorziening bepaalt of het maatschappelijk noodzakelijk is om in te grijpen of niet.

In de toepassing moet erover gewaakt worden dat niet elk signaal van verontrusting betekent dat die gegevens mee moeten overgedragen worden vanuit de overdracht van het multidisciplinaire dossier en dat er in de onderwijsloopbaan van de minderjarige ooit verontrusting kan geweest zijn maar dat dit traject ondertussen afgerond is. Daarom beperken we de overdracht van gegevens in het kader van verontrusting tot die informatie die een CLB verzameld heeft vanuit een teambeslissing genomen door het CLB-team dat een situatie van een minderjarige verontrustend is, waarbij de minderjarige al dan niet werd aangemeld bij een gemandateerde voorziening. Bij elke overdracht van het multidisciplinaire dossier bepaalt het CLB-team op basis van een teambeslissing of er nog verontrusting aanwezig is of niet. Indien op basis van een teambeslissing het CLB-team oordeelt dat er geen verontrusting meer is, wordt de eerder verzamelde informatie over de verontrusting niet mee overgedragen bij verzet overdracht multidisciplinair dossier.

Het verzet overdracht multidisciplinair dossier kan ingeroepen worden door:

- de bekwame leerling/de bekwame leerplichtige met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs;
- de ouders, namens de niet-bekwame leerling/niet bekwame leerplichtige met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs;

- de ouders, met toestemming van de bekwame leerling/bekwame leerplichtige met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs.

Deze regelgeving is niet nieuw en vloeit voort uit het decreet betreffende de integrale jeugdhulp en het decreet betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp en binnen het kader van het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht.

Datum van inwerkingtreding: 1 september 2025

Hoofdstuk 9/1. Wijzigingen van het decreet over het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen (nieuw)

Amendement nr. 17

Voorgesteld door de Vlaamse Regering

Hoofdstuk 9/1 (nieuw)

Een hoofdstuk 9/1, dat bestaat uit een artikel 74/1, invoegen, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 9/1. Wijziging van het decreet van 17 mei 2024 over het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen

Art. 74/1. In artikel 71 van het decreet van 17 mei 2024 over het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen die ter uitvoering van het jeugddelinquentierecht zijn opgericht wordt het jaartal "2025" vervangen door het jaartal "2026".

VERANTWOORDING

Op 17 mei 2024 werd het decreet op het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen afgekondigd door de Vlaamse Regering. Dit decreet zou in werking treden op 1 september 2025. Om verschillende redenen dringt een uitstel van deze inwerkingtreding zich op. Ten eerste, zal het personeel dat momenteel is aangesteld bij het agentschap opgroeien om het onderwijs voor de jongeren te voorzien, de transfer maken naar onderwijs. Om de overheveling met respect voor de rechten van het personeel vlot te laten verlopen en voldoende draagvlak te creëren, is het belangrijk om hiervoor de nodige tijd te voorzien. Ten tweede vergt ook de voorbereiding van de organisatie van het onderwijs heel wat tijd. Tot slot werd in het regeerakkoord opgenomen dat de gemeenschapsinstellingen zullen overgeheveld worden naar het beleidsdomein

justitie. Om deze redenen dringt een uitstel van de inwerkingtreding van het decreet zich op.

Datum van inwerkingtreding: 31 augustus 2025.

De datum van inwerkingtreding gaat vooraf aan de te wijzigen datum van inwerkingtreding van het decreet van 17 mei 2024 over het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen die ter uitvoering van het jeugddelinquentierecht zijn opgericht.

Brussel, Datum

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Getekend door:Zuhal Demir (Signature)
Getekend op:2025-05-02 15:11:25 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed

Demir Zuhal

Zuhal DEMIR

ADVIES VAN DE VLAAMSE TOEZICHTCOMMISSIE
VOOR DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2025/026 van 3 juni 2025

over

tekst	Ontwerp van amendementen
van	van de Vlaamse Regering
titel	bij het decreet over de lerenden en de organisatie in het onderwijs
roepnaam	(amendementen decreet lerenden)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 2 mei 2025
trefwoorden	bewaartermijn; rechtvaardigingsgrond

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet") inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Zuhail Demir, Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk van 2 mei 2025, ontvangen door de VTC op 5 mei 2025;

Gelet op de behandeling op de zitting van 3 juni 2025;

Brengt op 3 juni 2024 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van amendementen *bij het decreet over de lerenden en de organisatie in het onderwijs* (hierna "het Ontwerp") zonder aanduiding van specifieke artikelen.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. De amendementen bevatten wijzigingen aan de huidige artikelen van het ontwerpdecreet over de lerenden en de organisatie in het onderwijs en nieuwe artikelen. Daarmee worden wijzigingen aangebracht aan een aantal bestaande niveau- en themadecreten. Concreet gaat het om het volgende:

- Een betere bescherming voor kinderen en jongeren die huisonderwijs krijgen, door een sterker engagement van ouders die kiezen voor huisonderwijs, het versterken van de impact van de controles door de onderwijsinspectie, het garanderen dat signalen rond zorgwekkende dossiers opgevolgd worden en het versterken van de rol van CLB's.

- Het proeftuinendecreet is van toepassing op diverse onderwijsinstellingen. Leersteuncentra en onderwijsinternaten zijn nieuwe instellingen sinds 1 september 2023. Met voorliggend amendement worden deze nieuwe instellingen toegevoegd aan het proeftuinendecreet.

- De mogelijkheid voor centra voor volwassenenonderwijs en centra voor basiseducatie om jaarlijks een projectaanvraag in te dienen voor de ondersteuning en stimulering van gecombineerd onderwijs wordt geschrapt.

- De mogelijkheid voor scholen om zich kunstmatig op te splitsen in functie van financiële optimalisatie worden beperkt.

- Een versterkte samenwerking tussen aanbieders van aanloopstructuuronderdelen en andere aanbieders of met centra voor volwassenenonderwijs (CVO) voor de organisatie van een deel van het aanloopstructuuronderdeel. Voorliggend decreet voorziet de mogelijkheid om, net zoals dat voor duale structuuronderdelen reeds gebeurt, uren over te dragen naar andere aanbieders of een CVO.

- De onderwijsbevoegdheid van de Katholieke Universiteit Leuven op de vestiging Kortrijk wordt uitgebreid met de opleiding master in de handelswetenschappen.

- De onderwijsbevoegdheid van de Universiteit Hasselt wordt uitgebreid met de masteropleidingen in het studiegebied Geneeskunde en de opleiding master in de sociale wetenschappen. Voor de opleiding master in de Geneeskunde dient de Universiteit Hasselt samen te werken met een andere universiteit.

- De datum van inwerkingtreding van het decreet op het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen wordt gewijzigd naar 1 september 2026.

4. De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens:

Hoofdstuk 7. Wijziging van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016

AMENDEMENT nr. 13

Voorgesteld door de Vlaamse Regering

Hoofdstuk 7

Een artikel 69/1 toevoegen, dat luidt als volgt:

“Art. 69/1. In dezelfde codificatie, het laatst gewijzigd bij het decreet van 20 december 2024, wordt een deel X/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Deel X/3. Persoonsgegevens in onderwijsaangelegenheden”.”.

AMENDEMENT nr. 14

Voorgesteld door de Vlaamse Regering

Hoofdstuk 7

Een artikel 69/2 toevoegen, dat luidt als volgt:

“Art. 69/2. In dezelfde codificatie, het laatst gewijzigd bij het decreet van 20 december 2024, wordt aan deel X/3, ingevoegd bij artikel 69/1, een artikel X/3.1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. X/3.1. §1. De bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap, bevoegd voor de leerplichtcontrole en de financiële ondersteuning van instellingen, verwerken persoonsgegevens van leerplichtigen die vallen onder het stelsel van huisonderwijs en hun ouders.

De voormelde gegevens worden verwerkt voor de volgende doeleinden:

- 1° de controle op de leerplicht en op huisonderwijs;*
- 2° het ondersteunen van het onderwijsbeleid;*
- 3° de registratie van studiebewijzen en het opvolgen van de studievoortgang en onderwijsloopbaantrajecten;*
- 4° het ondersteunen van de LOP's, vermeld in deel VIII, hoofdstuk 1.*

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2 tot en met 4, kan ook de verwerking omvatten van de bijzondere categorieën van persoonsgegevens, vermeld in artikel 9, eerste lid, van de algemene verordening gegevensbescherming. De voormelde verwerkingen zijn noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, tweede lid, g), van de algemene verordening gegevensbescherming. Voor de andere gegevens wordt door dit decreet een rechtsgrond gecreëerd, conform artikel 6.1, c), en 6.1, e).

§2. Voor de doeleinden, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, verwerkt de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap de volgende gegevens van leerplichtigen die vallen onder het stelsel van huisonderwijs:

- 1° de identificatiegegevens: de voor- en achternaam, het geslacht, de geboortedatum, het identificatienummer van het Rijksregister, vermeld in artikel 8, §1, 2°, van de Wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid;*
- 2° woonplaats: domicilieadres, hoofdverblijfplaats en informatie betreffende tijdelijke afwezigheid;*
- 3° onderwijsloopbaangegevens: voorafgaande onderwijsloopbaan en studiebewijzen, deelname en resultaten van deelname aan examencommissie basis- en secundair onderwijs, vrijstelling van de examencommissie als vermeld in artikel 26bis/2, §2, eerste lid, 1°, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en als vermeld in artikel 110/30, §2, eerste lid, 1°, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;*
- 4° gezondheid: gegevens over de deelname aan systematische contacten en de medewerking aan profylactische maatregelen als vermeld artikel 6, §4, van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding;*
- 5° huisonderwijsgegevens: gegevens als vermeld in artikel 26bis/1, §1, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 110/29, §1, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;*
- 6° de voor- en achternaam, het opleidingsniveau en het vakgebied van de lesgevers en het adres waar huisonderwijs wordt gegeven en of er gezamenlijk huisonderwijs georganiseerd wordt, conform artikel 26bis/1, §1, derde lid, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 110/29, §1, tweede lid, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.*

Van ouders van leerplichtigen die huisonderwijs volgen, kunnen naast de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, ook de contactgegevens verwerkt worden.

§3. De bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap is verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevens, vermeld in paragraaf 1 en 2.

§4. De bevoegde diensten verstrekken de gegevens, vermeld in dit artikel, aan andere overheidsdiensten of organisaties wanneer dat noodzakelijk is voor de uitoefening van hun opdrachten, in overeenstemming met artikel 8 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.”.

Hoofdstuk 7. Wijziging van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016**AMENDEMENT nr. 15****Voorgesteld door de Vlaamse Regering****Hoofdstuk 7****Een artikel 69/3 toevoegen, dat luidt als volgt:**

“Art. 69/3. In dezelfde codificatie, het laatst gewijzigd bij het decreet van 20 december 2024, wordt aan hetzelfde deel X/3, ingevoegd bij artikel 69/1, een artikel X/3.2 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. X/3.2. §1. De onderwijsinspectie verwerkt persoonsgegevens van leerplichtigen die vallen onder het stelsel van huisonderwijs en hun ouders.

De voormelde gegevens worden verwerkt voor de controle op het huisonderwijs, vermeld in artikel 26ter van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 110/31 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2, kan ook de verwerking omvatten van de bijzondere categorieën van persoonsgegevens, vermeld in artikel 9, eerste lid, van de algemene verordening gegevensbescherming. De voormelde verwerkingen zijn noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, tweede lid, g), van de algemene verordening gegevensbescherming. Voor de andere gegevens wordt door dit decreet een rechtsgrond gecreëerd, conform artikel 6.1, c), en 6.1, e).

§2. Voor het doeleinde, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, verwerkt de onderwijsinspectie de volgende gegevens van leerplichtigen die vallen onder het stelsel van huisonderwijs:

1° de identificatiegegevens: de voor- en achternaam, het geslacht, de geboortedatum, het identificatienummer van het Rijksregister, vermeld in artikel 8, §1, 2°, van de Wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid;

2° woonplaats: domicilieadres, hoofdverblijfplaats en informatie betreffende tijdelijke afwezigheid;

3° onderwijsloopbaangegevens: voorafgaande onderwijsloopbaan en studiebewijzen, deelname en resultaten van deelname aan examencommissie basis- en secundair onderwijs, vrijstelling van de examencommissie als vermeld in artikel 26bis/2, §2, eerste lid, 1°, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en als vermeld in artikel 110/30, §2, eerste lid, 1°, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;

4° gezondheid: gegevens over de deelname aan systematische contacten en de medewerking aan profylactische maatregelen als vermeld artikel 6, §4, van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding;

5° huisonderwijsgegevens: gegevens als vermeld in artikel 26bis/1, §1, van het decreet basisonderwijs en artikel 110/29, §1, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;

6° de voor- en achternaam, het opleidingsniveau en het vakgebied van de lesgevers en het adres waar huisonderwijs wordt gegeven en of er gezamenlijk huisonderwijs georganiseerd wordt, conform artikel 26bis/1, §1, derde lid, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 110/29, §1, tweede lid, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.

Van ouders van leerplichtigen die huisonderwijs volgen, kunnen naast de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, ook de contactgegevens verwerkt worden.

§3. De onderwijsinspectie is verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevens, vermeld in paragraaf 1 en 2.

§4. De onderwijsinspectie verstrekt de gegevens, vermeld in dit artikel, aan andere overheidsdiensten of organisaties wanneer dat noodzakelijk is voor de uitoefening van hun opdrachten, in overeenstemming met artikel 8 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.

§5. De onderwijsinspectie verstrekt de gegevens over haar bevindingen bij de controle, vermeld in artikel 26ter van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en in artikel 110/31 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, aan bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap.

De onderwijsinspectie en bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap zijn verwerkingsverantwoordelijke voor deze gegevens. De onderwijsinspectie zorgt ervoor dat de overgedragen persoonsgegevens correct zijn.

§6. Als de onderwijsinspectie inschat dat de ontwikkelingskansen of de integriteit van een leerplichtige die onder het stelsel van huisonderwijs valt, niet gevrijwaard zijn, dan draagt de onderwijsinspectie de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2, over naar de gemandateerde voorzieningen, vermeld in afdeling 2 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp.

De onderwijsinspectie en de gemandateerde voorzieningen zijn verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevens. De onderwijsinspectie zorgt ervoor dat de overgedragen persoonsgegevens correct zijn.”.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

5. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: leerplichtigen die vallen onder het stelsel van huisonderwijs en hun ouders, lesgevers;

en dat het minstens de volgende gegevens betreft: de identificatiegegevens, contactgegevens, onderwijsloopbaangegevens, gezondheid, huisonderwijsgegevens, opleidingsniveau.
6. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp in lijn ligt met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

7. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
8. Het Ontwerp vermeldt:

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2 tot en met 4, kan ook de verwerking omvatten van de bijzondere categorieën van persoonsgegevens, vermeld in artikel 9, eerste lid, van de algemene verordening gegevensbescherming. De voormelde verwerkingen zijn noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, tweede lid, g), van de algemene verordening gegevensbescherming. Voor de andere gegevens wordt door dit decreet een rechtgrond gecreëerd, conform artikel 6.1, c), en 6.1, e).
9. De nota geeft evenwel geen toelichting.
10. Het komt de VTC voor dat de rechtvaardigingsgrond “taak van algemeen belang” is, waar het gaat om het beheren van persoonsgegevens van leerplichtigen, ouders en lesgevers. De VTC vraagt om dit aan te passen in het Ontwerp.
11. Wat de verwijzing naar punt e) betreft, moet verduidelijkt worden van welke taak van algemeen belang of openbaar gezag bedoeld wordt. Voor punt g) moet het zwaarwegend algemeen belang worden gemotiveerd.

12. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM¹, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen² van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.³
13. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e) AVG⁴, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
14. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a) AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
15. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
16. De VTC wijst erop dat er ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 AVG, namelijk gegevens over de gezondheid van de betrokkenen en (mogelijk) ook 10 AVG, namelijk de gegevens die beheerd worden door
17. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikel 9 en categorieën persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 10 AVG, behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van de artikelen 9 en 10, §2 WVG die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:

¹ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

² Artikel 6 AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

³ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2023, 93-116, 155-162; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁴ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

18. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikel 9 AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van artikel 9 WVG dat aangeeft in welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moet voorzien worden:
- de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
 - de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
 - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.
19. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (zie verder).

3. Doelbinding

20. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b) AVG).
21. De volgende doeleinden worden in het Ontwerp vermeld:
- de controle op de leerplicht en op huisonderwijs;
 - het ondersteunen van het onderwijsbeleid;
 - de registratie van studiebewijzen en het opvolgen van de studievoortgang en onderwijsloopbaantrajecten;
 - het ondersteunen van de LOP's, vermeld in deel VIII, hoofdstuk 1,.
22. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
23. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

24. Artikel 4, 7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
25. Het Ontwerp duidt de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap en de onderwijsinspectie aan als verwerkingsverantwoordelijken, elk voor de gegevens die ze verwerken.
26. De VTC heeft daarbij geen opmerkingen.

27. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moet nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG, artikel 23 Kaderwet)⁵ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
28. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**⁶ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35,4 van de AVG.
29. De VTC verwijst in dit kader naar het punt:
- 3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];*
30. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht.⁷

5. Minimale gegevensverwerking

31. Conform artikel 5.1, c) AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
32. De **categorieën betrokkenen** zijn leerplichtigen die vallen onder het stelsel van huisonderwijs en hun ouders, lesgevers;
33. En de **categorieën persoonsgegevens** zijn:
- de identificatiegegevens: de voor- en achternaam, het geslacht, de geboortedatum, het identificatienummer van het Rijksregister, vermeld in artikel 8, §1, 2°, van de Wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid;
 - woonplaats: domicilieadres, hoofdverblijfplaats en informatie betreffende tijdelijke afwezigheid;
 - onderwijsloopbaangegevens: voorafgaande onderwijsloopbaan en studiebewijzen, deelname en resultaten van deelname aan examencommissie basis- en secundair onderwijs, vrijstelling van de examencommissie als vermeld in artikel 26bis/2, §2, eerste lid, 1°, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en als vermeld in artikel 110/30, §2, eerste lid, 1°, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;

⁵ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/verplichtingen-bij-het-verwerken-van-persoonsgegevens/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁶ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanneaming van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/lijst-vtc-criteria-geb-dpia>

⁷ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: "Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit."

- gezondheid: gegevens over de deelname aan systematische contacten en de medewerking aan profylactische maatregelen als vermeld artikel 6, §4, van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding;
 - huisonderwijsgegevens: gegevens als vermeld in artikel 26bis/1, §1, van het decreet basisonderwijs en artikel 110/29, §1, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010⁸;
 - de voor- en achternaam, het opleidingsniveau en het vakgebied van de lesgevers en het adres waar huisonderwijs wordt gegeven en of er gezamenlijk huisonderwijs georganiseerd wordt, conform artikel 26bis/1, §1, derde lid, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 110/29, §1, tweede lid, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.
 - Van ouders van leerplichtigen die huisonderwijs volgen, kunnen naast de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, ook de contactgegevens verwerkt worden.
34. De VTC heeft daarbij geen opmerkingen behoudens dat er verduidelijkt dient te worden waarom het geslacht relevant is.
35. Wat de **personen die toegang krijgen tot de gegevens** betreft: de bevoegde diensten en de onderwijsinspectie.
36. Verder bepaalt het Ontwerp:

§4. De bevoegde diensten verstrekken de gegevens, vermeld in dit artikel, aan andere overheidsdiensten of organisaties wanneer dat noodzakelijk is voor de uitoefening van hun opdrachten, in overeenstemming met artikel 8 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.”.”.

en

§4. De onderwijsinspectie verstrekt de gegevens, vermeld in dit artikel, aan andere overheidsdiensten of organisaties wanneer dat noodzakelijk is voor de uitoefening van hun opdrachten, in overeenstemming met artikel 8 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.

§5. De onderwijsinspectie verstrekt de gegevens over haar bevindingen bij de controle, vermeld in artikel 26ter van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en in artikel 110/31 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, aan bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap.

⁸ De informatie over het huisonderwijs moet minstens de volgende elementen bevatten:

- 1° de persoonsgegevens van de ouders en de leerplichtige die het huisonderwijs volgt;
- 2° de gegevens van wie het huisonderwijs zal geven, met inbegrip van het opleidingsniveau van de lesgever(s) van het huisonderwijs;
- 3° de taal waarin het huisonderwijs zal worden verstrekt;
- 4° de periode wanneer het huisonderwijs zal plaatsvinden;
- 5° de onderwijsdoelen die met het huisonderwijs zullen worden nagestreefd;
- 6° de afstemming van het huisonderwijs op de leerbehoeften van de leerplichtige;
- 7° en, de bronnen en leermiddelen die zullen worden gebruikt voor het huisonderwijs.

In het geval dat voor twee of meerdere leerplichtige kinderen gezamenlijk huisonderwijs wordt georganiseerd en de plaats waar dit huisonderwijs wordt georganiseerd verschilt van het adres waar de kinderen gedomicilieerd zijn, dan kan voor deze leerplichtige kinderen één gezamenlijke verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie over huisonderwijs ingediend worden door de organisator van het huisonderwijs. De bijhorende informatie over het huisonderwijs moet naast de elementen vermeld in het tweede lid ook het adres bevatten waarop het huisonderwijs effectief wordt verstrekt.

De bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap zullen hiertoe een document ter beschikking stellen.

In afwijking van het eerste lid dienen ouders die hun leerplichtige kinderen inschrijven in één van volgende scholen, geen verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie in te dienen:

- 1° Europese scholen;
- 2° internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
- 3° internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
- 4° scholen gelegen in het buitenland, waar het leerplichtige kind contactonderwijs volgt.

De onderwijsinspectie en bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap zijn verwerkingsverantwoordelijke voor deze gegevens. De onderwijsinspectie zorgt ervoor dat de overgedragen persoonsgegevens correct zijn.

§6. Als de onderwijsinspectie inschat dat de ontwikkelingskansen of de integriteit van een leerplichtige die onder het stelsel van huisonderwijs valt, niet gevrijwaard zijn, dan draagt de onderwijsinspectie de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2, over naar de gemandateerde voorzieningen, vermeld in afdeling 2 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp.

De onderwijsinspectie en de gemandateerde voorzieningen zijn verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevens. De onderwijsinspectie zorgt ervoor dat de overgedragen persoonsgegevens correct zijn.”

37. Dit wordt toegelicht als volgt:

“Paragraaf 4 regelt dat AGODI deze gegevens kan delen met andere actoren, denk aan welzijnsactoren of onderwijsinspectie. Ontvangers kunnen dus toegang krijgen tot deze gegevens als er een wettelijke basis voor is. Uiteraard is het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer van toepassing en zal er een protocol moeten worden afgesloten.

En

Paragraaf 4 regelt dat de Onderwijsinspectie deze gegevens kan delen met andere actoren, denk aan welzijnsactoren. Ontvangers kunnen dus toegang krijgen tot deze gegevens als er een wettelijke basis voor is. Uiteraard is het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer van toepassing en zal er een protocol moeten worden afgesloten.

Paragraaf 5 regelt de gegevensoverdracht over de controle door de onderwijsinspectie aan AGODI. AGODI verwerkt deze gegevens. Deze gegevens kunnen gebruikt worden bij het opstellen van een dossier aan het parket door AGODI in geval van verontrustende situaties.

Paragraaf 6 bepaalt dat de onderwijsinspectie de persoonsgegevens moet doorgeven aan de gemandateerde voorzieningen in geval van verontrusting.”

38. De VTC benadrukt dat de toegang tot de gevraagde gegevens enkel kan open gesteld worden voor de taken en het werkgebied waar iedere medewerker voor bevoegd is en dat de mededeling inderdaad enkel kan wanneer er een wettelijke basis is.
39. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens naar een andere instantie of naar een externe overheid of naar een private organisatie of daarvoor een beraadslaging te vragen.
40. De VTC vestigt verder alleszins de aandacht op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor respectievelijk de toegang tot de gegevens van het Rijksregister en het gebruik van het rijksregisternummer.⁹
41. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
42. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

⁹ Artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*

43. Wat de **bewaartermijn** betreft, merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt.
44. In de toelichting wordt het volgende gesteld:

De bewaartermijnen van bestuursdocumenten door overheidsinstanties wordt geregeld in artikel II/87, §1/1 en §2 van het Bestuursdecreet en voor de speciale onderwijsleermiddelen in artikel 91 van het decreet basisonderwijs¹⁰ en artikel 357 codex Secundair Onderwijs¹¹.

¹⁰ **Artikel 91**

§ 1. Regelmatige leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften die gewoon gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs volgen, kunnen speciale onderwijsleermiddelen ter beschikking krijgen.

In aanvulling op het eerste lid kunnen leerlingen die ingeschreven zijn in het buitengewoon basisonderwijs en die, met toepassing van artikel 20, onderwijsactiviteiten volgen in het gewoon basisonderwijs, tijdens deze activiteiten speciale onderwijsmiddelen ter beschikking krijgen, als die de vorm aannemen van tolken Vlaamse gebarentaal of een andere gebarentaal of schrijftolken.

§ 2. Indien deze speciale onderwijsleermiddelen, vermeld in paragraaf 1, de vorm aannemen van tolken Vlaamse Gebarentaal of een andere gebarentaal of schrijftolken, dan bepaalt de Vlaamse Regering:

- 1° de procedure voor de aanvraag en toekenning van de schrijftolken en tolken Vlaamse Gebarentaal of een andere gebarentaal bij het Agodi; het Agodi zal hiertoe eveneens een intern beroep voorzien;
- 2° de diplomavooraarden voor de tolken Vlaamse Gebarentaal of een andere gebarentaal en schrijftolken;
- 3° de te indexerende loonkost voor de tolken Vlaamse Gebarentaal of een andere gebarentaal en de loonkost voor de schrijftolken;
- 4° de definitie van de doelgroep.

§ 3. Indien deze speciale onderwijsleermiddelen, vermeld in paragraaf 1, de vorm aannemen van tolken Vlaamse Gebarentaal of een andere gebarentaal of schrijftolken, dan verleent de Vlaamse Regering voor de realisatie van deze tolkuren een subsidie aan een centraal tolkenbureau, die bestaat uit enerzijds werkingsmiddelen voor dit tolkenbureau en anderzijds lonen en verplaatsingskosten voor de tolken.

De Vlaamse Regering bepaalt de verdere voorwaarden voor de werking van dit tolkenbureau.

§ 4. De procedure voor de aanvraag en toekenning en het intern beroep en de werking van het door de Vlaamse Regering te bepalen centraal tolkenbureau worden om de drie jaar geëvalueerd. De eerste evaluatie vindt plaats gedurende het schooljaar 2015-2016. Tijdens deze evaluatie wordt de betrokkenheid van de doelgroep verzekerd.

§4/1. Als de speciale onderwijsleermiddelen, vermeld in paragraaf 1, de vorm aannemen van een omzetting van leermaterialen voor blinde en slechtziende leerlingen, kan de Vlaamse Regering daarvoor middelen ter beschikking stellen binnen de beschikbare begrotingskredieten.

De Vlaamse Regering bepaalt de verdere voorwaarden voor de werking van een productiehuis voor de omzetting van leermaterialen voor blinde en slechtziende leerlingen.

§ 5. Indien deze speciale onderwijsleermiddelen een andere vorm aannemen dan hetgeen vermeld is onder paragraaf 2 tot en met 4, dan bepaalt de Vlaamse Regering de procedure voor de aanvraag en de criteria voor toekenning van deze middelen.

§6. De medische attesten voor het aanvragen van de speciale onderwijsleermiddelen worden maximaal 110 jaar na de geboorte van de betrokkene bewaard wegens het permanente karakter van de functiebeperking van de betrokkenen en het recht op levenslang leren.

¹¹ **Artikel 357**

§ 1. Aan regelmatige leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften die gewoon gefinancierd of gesubsidieerd secundair onderwijs volgen, en voldoen aan de toelatingsvoorwaarden van het gewoon secundair onderwijs, kunnen speciale onderwijsleermiddelen ter beschikking worden gesteld.

In afwijking van het eerste lid, kunnen leerlingen die ingeschreven zijn in het buitengewoon secundair onderwijs en die, met toepassing van artikel 136/1, onderwijsactiviteiten volgen in het gewoon secundair onderwijs, tijdens die activiteiten speciale onderwijsmiddelen ter beschikking krijgen, als ze de vorm aannemen van tolken Vlaamse gebarentaal of een andere gebarentaal of schrijftolken.

In afwijking van het eerste lid, kunnen leerlingen die ingeschreven zijn in het buitengewoon secundair onderwijs en die een stage of sociaal maatschappelijke training volgen, tijdens het werkplekleren speciale onderwijsmiddelen ter beschikking krijgen, als ze de vorm aannemen van tolken Vlaamse gebarentaal of een andere gebarentaal of schrijftolken.

§ 2. Indien deze speciale onderwijsleermiddelen, vermeld in paragraaf 1, de vorm aannemen van tolken Vlaamse Gebarentaal of een andere gebarentaal of schrijftolken, dan bepaalt de Vlaamse Regering:

De algemene bewaartermijnen kunnen zonder meer van toepassing zijn op de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap behorend tot onderwijs.

In zoverre de bewaartermijnen niet decretaal geregeld zijn, zal er gewerkt worden met de selectiecommissies zoals voorzien in het Bestuursdecreet.

45. Vooreerst doet de VTC opmerken dat het niet artikel II/87 maar III/87 betreft en beveelt aan om dit aan te passen.
46. Verder maakt de VTC een voorbehoud inzake de gepastheid van deze termijnen, die altijd door de opsteller geëvalueerd moet worden en gemotiveerd in de toelichting.

6. Juistheid

47. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d) AVG).
48. De VTC beoordeelt het positief dat het Ontwerp vermeldt:

De onderwijsinspectie en de gemandateerde voorzieningen zijn verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevens. De onderwijsinspectie zorgt ervoor dat de overgedragen persoonsgegevens correct zijn.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

49. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 AVG bedoelde

1° de procedure voor de aanvraag en toekenning van de schrijftolken en tolken Vlaamse Gebarentaal of een andere gebarentaal bij het Agodi; het Agodi zal hiertoe eveneens een intern beroep voorzien;
 2° de diplomavoorwaarden voor de tolken Vlaamse Gebarentaal of een andere gebarentaal en schrijftolken;
 3° de te indexerende loonkost voor de tolken Vlaamse Gebarentaal of een andere gebarentaal en de loonkost voor de schrijftolken;
 4° de definitie van de doelgroep.

§ 3. Indien deze speciale onderwijsleermiddelen, vermeld in paragraaf 1, de vorm aannemen van tolken Vlaamse Gebarentaal of een andere gebarentaal of schrijftolken, dan verleent de Vlaamse Regering voor de realisatie van deze tolkuren een subsidie aan een centraal tolkenbureau, die bestaat uit enerzijds werkingsmiddelen voor dit tolkenbureau en anderzijds lonen en verplaatsingskosten voor de tolken.

De Vlaamse Regering bepaalt de verdere voorwaarden voor de werking van dit tolkenbureau..

§ 4. De procedure voor de aanvraag en toekenning en het intern beroep en de werking van het door de Vlaamse Regering te bepalen centraal tolkenbureau worden om de drie jaar geëvalueerd, de eerste evaluatie vindt plaats gedurende het schooljaar 2015-2016. Tijdens deze evaluatie wordt de betrokkenheid van de doelgroep verzekerd.

§4/1. Als de speciale onderwijsleermiddelen, vermeld in paragraaf 1, de vorm aannemen van een omzetting van leermaterialen voor blinde en slechtziende leerlingen, kan de Vlaamse Regering daarvoor middelen ter beschikking stellen binnen de beschikbare begrotingskredieten.

De Vlaamse Regering bepaalt de verdere voorwaarden voor de werking van een productiehuis voor omzetting van leermaterialen voor blinde en slechtziende leerlingen.

§ 5. Indien deze speciale onderwijsleermiddelen een andere vorm aannemen dan hetgeen vermeld is onder paragraaf 2 tot en met 4, dan bepaalt de Vlaamse Regering de procedure voor de aanvraag en de criteria voor toekenning van deze middelen.

§6. De medische attesten voor het aanvragen van de speciale onderwijsleermiddelen worden maximaal 110 jaar na de geboorte van de betrokkene bewaard wegens het permanente karakter van de functiebeperking van de betrokkenen en het recht op levenslang leren.

communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijk en eenvoudige taal ontvangt.

50. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in het vorige randnummer, zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

51. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
52. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
53. Artikel 32 AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
54. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹² ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹³ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁴ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹⁵.
55. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover.¹⁶

¹² Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹³ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹⁴ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹⁵ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹⁶ <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/domeinen/cloud>

III. BESLUIT

56. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond aanpassen in het Ontwerp en het zwaarwegend algemeen belang motiveren in de toelichting (luik 2);
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);
- verduidelijken in de toelichting waarom geslacht verwerkt wordt (luik 5);
- de bewaartermijnen evalueren en motiveren in de toelichting (luik 5);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2025-06-06 17:58:20 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE afdeling Wetgeving

advies 77.713/1
van 30 juni 2025

over

regeringsamendementen bij het ontwerp van decreet ‘over de
lerenden en de organisatie in het onderwijs’

Op 5 mei 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over regeringsamendementen bij het ontwerp van decreet ‘over de lerenden en de organisatie in het onderwijs’.

De amendementen zijn door de eerste kamer onderzocht op 10 juni 2025. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Barbara SPEYBROUCK, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 30 juni 2025.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN DE AMENDEMENTEN

2.1. De om advies voorgelegde regeringsamendementen beogen een aantal wijzigingen aan te brengen aan het ontwerp van decreet ‘over de lerenden en de organisatie in het onderwijs’, dat op 5 mei 2025 werd ingediend in het Vlaams Parlement.²

2.2. De amendementen nrs. 1 tot 3, 6 tot 8, en 13 tot 16 (deels) hebben betrekking op de aanpassing van de regeling betreffende het huisonderwijs met ingang van 1 september 2025.

De amendementen nrs. 1 en 6 wijzigen de artikelen 26*bis*/1 van het decreet basisonderwijs en 110/29 van de Codex Secundair Onderwijs. De verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie over het huisonderwijs wordt vervangen door een “verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs” waarin de plichten van de ouders bij het verstrekken of het laten verstrekken van huisonderwijs worden opgenomen. Er worden bijkomende elementen bepaald die in de verklaring moeten worden opgenomen. Naast het opnemen van bijkomende persoons- en contactgegevens, wordt de keuze van één centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) opgelegd en moet de wijze waarop de sociale participatie van de leerplichtige wordt nagestreefd, worden vermeld.

De amendementen nrs. 2 en 7 wijzigen de artikelen 26*bis*/2 van het decreet basisonderwijs en 110/30 van de Codex Secundair Onderwijs. Er wordt bepaald dat alleen het gekozen CLB bevoegd is te beslissen over een vrijstelling van de examencommissie.

De amendementen nrs. 3 en 8 wijzigen de artikelen 26*ter* van het decreet basisonderwijs en 110/31 van de Codex Secundair Onderwijs. Als bijkomende voorwaarden voor het hervatten van huisonderwijs wordt opgelegd dat de leerling voorafgaand aan de hervatting minimaal een volledig semester na het semester waarin het huisonderwijs is stopgezet, ingeschreven moet blijven en de aanwezigheid in die school voldoende moet zijn. Voorts wordt bepaald wanneer de ouders een aanvraag tot hervatting van huisonderwijs kunnen indienen. Tot slot wordt een verplichte inschrijving opgelegd wanneer ouders weigeren om de leerplichtige te laten deelnemen aan de systematische contacten met het CLB. Ook wordt nog een delegatie verleend aan de Vlaamse Regering om de medewerkingsplicht van de ouders nader te bepalen.

De amendementen nrs. 13 tot 15 nemen in de ‘Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs’ van 28 oktober 2016 (hierna: de Codificatie) een regeling op voor de verwerking en

¹ Aangezien het om amendementen op een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² *Parl.St.* VI.Parl. 2024-25, nr. 312/1.

de uitwisseling van persoonsgegevens in het kader van huisonderwijs door het Agentschap voor Onderwijsdiensten (hierna: AGODI) en de onderwijsinspectie.

Amendement nr. 16 wijzigt artikel 6, § 4, van het decreet van 27 april 2018 ‘betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding’. De verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs wordt er eveneens opgenomen en de keuze voor één CLB wordt bepaald. Daarnaast wordt het doorgeven van persoons- en contactgegevens geregeld tussen AGODI en het gekozen CLB, alsook de melding “verhoogde waakzaamheid” door het CLB aan AGODI en de onderwijsinspectie.

Amendement nr. 16 voegt in hetzelfde decreet daarnaast nog een nieuwe bepaling in die onder meer betrekking heeft op de overdracht van het multidisciplinair dossier tussen centra voor leerlingenbegeleiding bij de overstap van het reguliere onderwijs naar huisonderwijs en omgekeerd, en de mogelijkheid van verzet daartegen.

2.3. De overige amendementen betreffen diverse aangelegenheden.

2.3.1. Amendement nr. 4 wijzigt artikel 2 van het decreet van 9 december 2005 ‘betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs’ waardoor de leersteuncentra en onderwijsinternaten onder het toepassingsgebied komen.

2.3.2. Amendement nr. 5 heft retroactief op 1 maart 2025 de regeling over de ondersteuning voor projecten van gecombineerd onderwijs in het decreet van 15 juni 2007 ‘betreffende het volwassenenonderwijs’ op.

2.3.3. Amendement nr. 9 wijzigt artikel 175 van de Codex Secundair Onderwijs waardoor vanaf 1 september 2026 een nieuwe school niet in meer in aanmerking komt voor financiering en subsidiëring wanneer de toepasbare rationalisatienorm wordt bereikt en er zich een gelijktijdige daling voordoet van de schoolbevolking in andere scholen van hetzelfde schoolbestuur gelegen in dezelfde of aangrenzende gemeente als de gemeente van de vestigingsplaats van de nieuwe school.

2.3.4. Amendement nr. 10 voegt artikel 357/52/1 in de Codex Secundair Onderwijs in. Net zoals voor de duale structuuronderdelen reeds is geregeld, wordt het met ingang van 1 september 2025 voor aanbieders van aanloopstructuren mogelijk uren-leraar over te dragen naar andere aanbieders of een Centrum voor Volwassenenonderwijs.

2.3.5. De amendementen nrs. 11 en 12 breiden de onderwijsbevoegdheid van de KULeuven en de Universiteit Hasselt uit vanaf het academiejaar 2025-2026.

2.3.6. Amendement nr. 16 regelt onder meer de overdracht van het multidisciplinair dossier tussen Centra voor leerlingenbegeleiding bij schoolverandering en de mogelijkheid van verzet daartegen.

2.3.7. Tot slot stelt amendement nr. 17 de inwerkingtreding uit van het decreet van 17 mei 2024 ‘over het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen’ tot 1 september 2026.

BEPERKING VAN HET ONDERZOEK

3. De afdeling Wetgeving heeft op 7 april 2025 advies 77.540/1 uitgebracht over het voorontwerp van decreet ‘over de lerenden en de organisatie in het onderwijs’. De daarin opgenomen bepalingen die, zowel in het decreet basisonderwijs als de Codex Secundair Onderwijs, de categorie van scholen waarvoor bepaalde verplichtingen inzake huisonderwijs niet gelden, uitbreidt met geaccrediteerde Europese scholen (artikelen 4 tot 6 en 23 tot 25) worden door de amendementen nrs. 1, 2, 3, 6, 7 en 8 hernomen (ontworpen artikelen 5, 10°, 6, 1°, 7, 2°, 24, 10°, 25, 1° en 26, 2°, van het ontwerp van decreet).

De Raad van State verleent, behoudens in geval van wijziging van de juridische context, in de regel geen nieuw advies over bepalingen die reeds eerder zijn onderzocht of die zijn gewijzigd ten gevolge van in eerdere adviezen gemaakte opmerkingen. Met betrekking tot die bepalingen wordt verwezen naar dat advies. Enkel de nieuw ontworpen artikelen worden onderzocht.

VORMVEREISTEN

4.1. Uit de bij de adviesaanvraag gevoegde notificatie van de Ministerraad van 2 mei 2025 blijkt dat over de amendementen die betrekking hebben op de verwerking van persoonsgegevens het advies moet worden ingewonnen van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC). De gemachtigde heeft het advies van de VTC, dat op 3 juni 2025 werd uitgebracht, in de loop van adviesprocedure overgemaakt.

4.2. Uit de bij de adviesaanvraag gevoegde stukken blijkt niet dat de ontworpen amendementen voor advies werden of zullen worden voorgelegd aan de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) en de Sociaal Economische Raad voor Vlaanderen (SERV), noch dat erover syndicale onderhandelingen werden georganiseerd, noch dat een Jeugd- en Kindeffectenrapport (JoKeR)³ werd opgesteld. Dit werd ook bevestigd door de gemachtigde.⁴

Ook al voorzien de decretale en wettelijke regelingen met betrekking tot het raadplegen van de betrokken adviesorganen, het organiseren van syndicale onderhandelingen en het opstellen van een JoKeR enkel in een verplichting om advies in te winnen, te onderhandelen, of een effectenrapport op te stellen voor respectievelijk voorontwerpen en ontwerpen van decreet die worden ingediend bij het Vlaams Parlement, dat neemt niet weg dat die verplichtingen zouden worden uitgehouden indien substantiële onderdelen, zoals in dit geval, later bij amendement zouden worden toegevoegd zonder dat die om advies worden voorgelegd, zonder dat erover onderhandeld wordt of zonder dat de effecten worden nagegaan van de voorgenomen beslissing.

³ In elk geval hebben de bepalingen inzake huisonderwijs een weerslag op leerplichtigen jonger dan 25 jaar.

⁴ De gemachtigde verklaarde dat de ontworpen amendementen enkel informeel werden toegelicht aan de sociale partners in de bevoegde comités.

Met het oog op het tot stand brengen van een goede regelgeving is het derhalve raadzaam dat de amendementen alsnog aan de bovengenoemde vormvereisten zouden voldoen.

ALGEMENE OPMERKINGEN

A. Vrijheid van onderwijs

5.1. De ontworpen artikelen 26*bis*/1, § 1, tweede lid, 6°/1, van het decreet basisonderwijs (amendement nr. 1) en 110/229, § 1, tweede lid, 6°/1, van de Codex Secundair Onderwijs (amendement nr. 6) leggen aan de ouders de verplichting op in de verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs aan te geven hoe de sociale participatie van de leerplichtige wordt nagestreefd.

Uit de ontworpen artikelen 26*ter*, § 3, tweede lid, van het decreet basisonderwijs (amendement nr. 3) en 110/31, § 3, tweede lid, van de Codex Secundair Onderwijs (amendement nr. 8) volgt dat de hervatting van het huisonderwijs nadat als sanctie een verplichte inschrijving in het reguliere onderwijs werd opgelegd, uitsluitend kan als aan enkele bijkomende voorwaarden wordt voldaan, namelijk dat de leerling in het reguliere onderwijs bleef ingeschreven “minimaal tot het einde van het semester volgend op het semester waarin het huisonderwijs werd stopgezet” en dat de leerling tijdens die periode voldoende aanwezig was.

In de ontworpen artikelen 26*ter*, § 4, van het decreet basisonderwijs (amendement nr. 3) en 110/31, § 4, van de Codex Secundair Onderwijs (amendement nr. 8) wordt een bijkomende verplichting tot inschrijving in het reguliere onderwijs opgelegd, namelijk wanneer de ouders weigeren om de leerplichtige te laten deelnemen aan de systematische contacten met het CLB. Bovendien wordt bepaald dat de hervatting van het huisonderwijs uitsluitend kan als deze systematische contacten zijn uitgevoerd. In het ontworpen artikel 69/4 van het decreet van 27 april 2018 (amendement nr. 16) wordt daartoe aan ouders en leerplichtigen opgelegd om één CLB te kiezen dat instaat voor alle taken die een CLB kan opnemen voor leerlingen die voor huisonderwijs hebben gekozen.

Aangezien deze bepalingen een verdere inperking van de vrijheid van onderwijs van de betrokken ouders inhouden, rijst de vraag of deze bepalingen in overeenstemming zijn met artikel 24, § 1, van de Grondwet.

5.2.1. Het Grondwettelijk Hof heeft reeds een aantal contouren van de vrijheid van onderwijs in het kader van het huisonderwijs geschetst.

De door artikel 24, § 1, van de Grondwet gewaarborgde onderwijsvrijheid garandeert het recht tot oprichting van scholen die al dan niet zijn geënt op een bepaalde confessionele of niet-confessionele levensbeschouwing. Zij impliceert voor privépersonen eveneens de mogelijkheid om – zonder voorafgaande toestemming en onder voorbehoud van de inachtneming van de fundamentele rechten en vrijheden – naar eigen inzicht onderwijs in te richten

en te laten verstrekken, zowel naar de vorm als naar de inhoud, bijvoorbeeld door scholen op te richten die hun eigenheid vinden in bepaalde pedagogische of onderwijskundige opvattingen.⁵

Hoewel de vrijheid van onderwijs de keuzevrijheid van de ouders op het vlak van de vorm van het onderwijs omvat, en met name de keuze voor huisonderwijs dat door de ouders wordt verstrekt, of voor collectief huisonderwijs dat wordt verstrekt in een inrichting die niet erkend, noch gefinancierd, noch gesubsidieerd is in de zin van het decreet basisonderwijs en de Codex Secundair Onderwijs, moet die keuzevrijheid van de ouders evenwel in die zin worden geïnterpreteerd dat zij rekening houdt met, enerzijds, het hogere belang van het kind en zijn grondrecht op onderwijs en, anderzijds, de naleving van de leerplicht.⁶

Artikel 24, § 3, van de Grondwet waarborgt het recht van iedereen om onderwijs te krijgen “met eerbiediging van de fundamentele rechten en vrijheden”, terwijl artikel 24, § 4, van de Grondwet herinnert aan het beginsel van gelijkheid tussen alle leerlingen en studenten.⁷

Het recht op onderwijs van het kind kan bijgevolg de keuzevrijheid van de ouders en de vrijheid van de leerkrachten op het vlak van het onderwijs dat zij wensen te verstrekken aan het aan de leerplicht onderworpen kind beperken.⁸ Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens is aldus van oordeel dat, wanneer de rechten van de ouders, in plaats van het recht van het kind op onderwijs te versterken, met dat recht in conflict komen, de belangen van het kind primeren.⁹

Hoewel ook door middel van huisonderwijs kan worden voldaan aan de leerplicht, kan de keuze voor die onderwijsvorm er evenwel niet toe leiden dat de ouders ervan zouden worden vrijgesteld voor hun kinderen de leerplicht in acht te nemen – waarvan de niet-naleving overigens strafrechtelijk wordt bestraft – of dat zij het recht op onderwijs van hun kinderen zouden schenden. De noodzaak om te waken over de naleving van de leerplicht kan de gemeenschappen aldus ertoe brengen controlemechanismen in te voeren die het mogelijk maken na te gaan dat alle kinderen daadwerkelijk onderwijs krijgen waardoor aan de leerplicht wordt voldaan, teneinde hun recht op onderwijs te waarborgen.¹⁰

Er dient derhalve te worden nagegaan of de ontworpen maatregelen afbreuk doen aan de pedagogische vrijheid die is vervat in de vrijheid van onderwijs zoals gewaarborgd bij artikel 24, § 1, van de Grondwet, en of die maatregelen onevenredig zijn, door verder te gaan dan

⁵ GwH 9 juli 2009, nr. 107/2009, B.16.1; GwH 29 oktober 2009, nr. 168/2009, B.5.1; GwH 8 mei 2014, nr. 80/2014, B.10.1 en GwH 21 mei 2015, nr. 60/2015, B.13.1.

⁶ GwH 9 juli 2009, nr. 107/2009, B.16.2; GwH 29 oktober 2009, nr. 168/2009, B.5.2; GwH 8 mei 2014, nr. 80/2014, B.10.2 en GwH 21 mei 2015, nr. 60/2015, B.13.2.

⁷ GwH 9 juli 2009, nr. 107/2009, B.17.1; GwH 29 oktober 2009, nr. 168/2009, B.6.1; GwH 8 mei 2014, nr. 80/2014, B.11.1 en GwH 21 mei 2015, nr. 60/2015, B.14.1.

⁸ GwH 9 juli 2009, nr. 107/2009, B.17.2; GwH 29 oktober 2009, nr. 168/2009, B.6.2; GwH 8 mei 2014, nr. 80/2014, B.11.2 en GwH 21 mei 2015, nr. 60/2015, B.14.2.

⁹ GwH 9 juli 2009, nr. 107/2009, B.17.2; GwH 29 oktober 2009, nr. 168/2009, B.6.2; GwH 8 mei 2014, nr. 80/2014, B.11.2 en GwH 21 mei 2015, nr. 60/2015, B.14.2. Zie o.m. ook EHRM 11 september 2006, Fritz Konrad en anderen t. Duitsland; EHRM 13 september 2011, Willi, Anna en David Dojan en anderen t. Duitsland.

¹⁰ GwH 9 juli 2009, nr. 107/2009, B.18.2; GwH 29 oktober 2009, nr. 168/2009, B.7.2; GwH 8 mei 2014, nr. 80/2014, B.12.2 en GwH 21 mei 2015, nr. 60/2015, B.15.2.

noodzakelijk is voor het bereiken van de nagestreefde doelstellingen van algemeen belang, namelijk het waarborgen van de kwaliteit en de gelijkwaardigheid van het onderwijs.¹¹

5.2.2. Hoewel de vrijheid van onderwijs, bedoeld in artikel 24, § 1, van de Grondwet, het recht inhoudt om, zonder verwijzing naar een bepaalde confessionele of niet-confessionele levensopvatting, onderwijs in te richten of aan te bieden waarvan het specifieke karakter is gesitueerd in de bijzondere pedagogische of opvoedkundige opvattingen, belet zij evenwel niet dat de bevoegde wetgever, teneinde de kwaliteit en de gelijkwaardigheid van het verplichte onderwijs te verzekeren, maatregelen neemt die op algemene wijze van toepassing zijn, los van de specificiteit van het verstrekte onderwijs.¹²

Wat betreft de onderwijsinstellingen die ervoor kiezen geen beroep te doen op overheidssubsidiëring, ofschoon de overheid vermag toe te zien op de kwaliteit van het verstrekte onderwijs, vermag dat toezicht niet zo ver te gaan de inachtneming te eisen van de ontwikkelingsdoeleinden, eindtermen of basisvaardigheden.¹³

Rekening houdend, bijgevolg, met de specifieke kenmerken van het huisonderwijs¹⁴ en van de vrijheid van onderwijs, moet de beoordeling van het “gelijkwaardige” karakter van het studieniveau rekening houden met de pedagogische methoden, alsook met de ideologische, filosofische of religieuze opvattingen van de ouders of van de leerkrachten, op voorwaarde dat die methodes en opvattingen niet indruisen tegen het recht van het kind op onderwijs met naleving van de fundamentele vrijheden en rechten en geen afbreuk doen aan de kwaliteit van het onderwijs, noch aan het te bereiken studieniveau.¹⁵

5.3.1. Het opleggen van de verplichting aan de ouders om in de verklaring van rechten en plichten in het huisonderwijs aan te geven hoe de sociale participatie van de leerplichtige wordt nagestreefd, wordt in de verantwoording van amendement nr. 1 als volgt verantwoord:

“De maatregel van het toevoegen van een bijkomend criterium, het nastreven van sociale participatie van de leerplichtige vormt in de eerste plaats een concretisering van de verplichting van de ouder om onderwijs te verstrekken die gericht is op de ontplooiing van de volledige persoonlijkheid en de talenten van het kind en op de voorbereiding van het kind op een actief leven als volwassenen en die het respect voor de grondrechten van de mens en voor de culturele waarden van het kind zelf en van anderen bevordert. We verwachten dat sociale participatie nagestreefd wordt, maar laten de vrijheid aan de ouders om daar zelf meer concreet invulling aan te geven afhankelijk van de noden van het kind. Voor een kind

¹¹ GwH 9 juli 2009, nr. 107/2009, B.18.3; GwH 29 oktober 2009, nr. 168/2009, B.7.3; GwH 8 mei 2014, nr. 80/2014, B.12.3 en GwH 21 mei 2015, nr. 60/2015, B.15.3.

¹² GwH 9 juli 2009, nr. 107/2009, B.23.1.1; GwH 29 oktober 2009, nr. 168/2009, B.10.1.1; GwH 8 mei 2014, nr. 80/2014, B.13 en GwH 21 mei 2015, nr. 60/2015, B.16.

¹³ GwH 9 juli 2009, nr. 107/2009, B.23.1.2; GwH 29 oktober 2009, nr. 168/2009, B.10.1.2; GwH 8 mei 2014, nr. 80/2014, B.13 en GwH 21 mei 2015, nr. 60/2015, B.16.

¹⁴ Het Grondwettelijk Hof stipte reeds aan dat de eigen kenmerken van het huisonderwijs en het reguliere onderwijs, redelijkerwijze verantwoorden dat niet alle aspecten van beide systemen – inzonderheid wat het kwaliteitstoezicht op het verstrekte onderwijs betreft – op identieke wijze zouden worden geregeld (GwH 21 mei 2015, nr. 60/2015, B.24.2). Een verschil in behandeling die uit die eigen kenmerken voortvloeit is dus aanvaardbaar.

¹⁵ GwH 9 juli 2009, nr. 107/2009, B.23.4; GwH 29 oktober 2009, nr. 168/2009, B.10.4; GwH 8 mei 2014, nr. 80/2014, B.14.3 en GwH 21 mei 2015, nr. 60/2015, B.17.3.

met een zware vorm van autisme zal dit bijvoorbeeld op een andere manier ingevuld worden als voor een kind die veel verschillende activiteiten volgt.

Onderwijs heeft niet alleen kennisoverdracht als doel, maar ook het voorbereiden van leerlingen op een leven als lid van de maatschappij en de integratie van leerlingen in die maatschappij (EHRM 11 september 2006 Fritz Konrad en anderen t. Duitsland). Sociale participatie maakt dus noodzakelijk deel uit van het onderwijs dat een kind voorbereidt op een actief leven als volwassene in de maatschappij. In de mate dat het nastreven van sociale participatie al een inperking vormt van de vrijheid van onderwijs en geen loutere concretisering van bestaande verplichtingen is die inperking verantwoordt in het licht van de fundamentele doelstellingen van onderwijs.”

Hoewel niet volledig duidelijk is of de sociale participatie moet worden nagestreefd binnen¹⁶ of buiten de onderwijsactiviteiten, moet worden vastgesteld dat de doelstelling om het kind te laten participeren in de maatschappij en sociale relaties aan te gaan, ter voorbereiding op zijn latere leven, door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens reeds herhaaldelijk werd beoordeeld als een doelstelling die in het belang van het kind is.¹⁷ Doordat de ouders enkel moeten verklaren op welke wijze sociale participatie wordt nagestreefd, en er geen inhoudelijke voorwaarden worden bepaald¹⁸ waaraan die sociale participatie moet voldoen, wordt geen dwingende verplichting aan de ouders opgelegd met betrekking tot de inhoud en de kwaliteit van het verstrekte huisonderwijs. In die zin lijkt de inmenging in de vrijheid van onderwijs geen onevenredige gevolgen te hebben. In de uitvoering en toepassing van de bepaling zullen de Vlaamse Regering,¹⁹ de onderwijsinspectie en AGODI er evenwel dienen over te waken dat ouders niet verplicht worden om hun godsdienstige of filosofische overtuiging kenbaar te maken,²⁰ of andere aspecten van hun privéleven mee te delen, waardoor op onevenredige wijze wordt geraakt aan het recht op de bescherming van het privéleven.²¹

5.3.2. Het opleggen van een minimumperiode dat de leerplichtige moet zijn ingeschreven en aanwezig zijn in een school die is erkend, gefinancierd of gesubsidieerd dan wel in één van de andere scholen waar dit decretaal is toegelaten, vooraleer het huisonderwijs kan worden hervat, wordt in de verantwoording van amendement nr. 3 als volgt gemotiveerd:

“Punt 3 regelt dat een leerling tot het einde van het semester volgend op het semester waarin het huisonderwijs werd stopgezet ingeschreven moet zijn in een school en

¹⁶ In de verantwoording bij het amendement wordt immers gesteld dat het nastreven van sociale participatie “een concretisering [vormt] van de verplichting van de ouders *om onderwijs te verstrekken* die gericht is op de ontplooiing van de volledige persoonlijkheid en talenten van het kind” en dat sociale participatie “noodzakelijk *deel uitmaakt* van het onderwijs dat een kind voorbereidt op een actief leven als volwassene”.

¹⁷ Zie o.m. EHRM 11 september 2006, Konrad e.a. t. Duitsland; EHRM 19 januari 2019, Wunderlich t. Duitsland.

¹⁸ Uit de eigen, specifieke aard van het huisonderwijs lijkt sociale participatie als doelstelling voor kinderen die huisonderwijs volgen niet op dezelfde wijze te kunnen worden gerealiseerd of nagestreefd als voor kinderen die reguliere onderwijs volgen. Op dat punt lijken de kinderen moeilijk gelijk te kunnen worden behandeld.

¹⁹ Bij het vastleggen van de criteria op basis waarvan de controle op het huisonderwijs gebeurt, overeenkomstig artikel 26ter, § 1, van het decreet basisonderwijs en artikel 110/31, § 1, van de Codex Secundair Onderwijs.

²⁰ Vgl., weliswaar in de context van de vrijstelling van godsdienstonderwijs, EHRM 9 oktober 2007 Hasan en Eylem Zengin t. Turkije, § 73 en EHRM 16 september 2014, Mansur Yalçın en anderen t. Turkije, §§ 76-77).

²¹ Voor zover ouders aldus verplicht zijn om aan de overheid inzage te verlenen in de activiteiten die zij en hun kinderen buiten het onderwijs ondernemen, worden die ouders verschillend behandeld ten aanzien van ouders van kinderen in het reguliere onderwijs. Voor dit verschil in behandeling dient een afdoende verantwoording voorhanden te zijn.

daadwerkelijk naar school moet gaan vooraleer de ouders een aanvraag tot hervatting van huisonderwijs kunnen indienen. Het is in het grootste belang van de onderwijsloopbaan en de studiebekrachtiging van de leerling dat een leerling minstens een volledig semester, in de regel met de bijhorende evaluaties, in een school blijft. Op deze wijze kan de inspectie ook beschikken over meer (objectieve) gegevens bij de beoordeling van een eventuele hervatting van het huisonderwijs.

Ouders kunnen wel vanaf twee maanden voorafgaand aan het einde van het semester waar de leerling ingeschreven moest zijn, hun aanvraag tot hervatting van het huisonderwijs indienen en dit met het oog op het volgend semester. Zo garanderen we dat de aanvraag tijdig behandeld is voor de start van het volgende semester.

(...)

D[i]e (...) maatregel, de ‘verplichting om minimaal tot het semester volgend op het semester waarin het huisonderwijs werd stopgezet in een erkende school effectief onderwijs te volgen vooraleer een aanvraag tot hervatting van huisonderwijs kan worden ingediend’ is een noodzakelijk maatregel om het recht op onderwijs te kunnen garanderen. De controles van de onderwijsinspectie, hebben immers aangetoond dat het recht op onderwijs van het kind niet gerespecteerd wordt.

Om te garanderen dat het recht op onderwijs van de leerling effectief gevrijwaard wordt, wordt een minimumtermijn bepaald. Die problemen met de kwaliteit van het huisonderwijs kunnen niet in een dag of een week opgelost zijn. Verder zorgt die termijn er ook voor dat misbruik van de aanvraag tot hervatting tegengegaan wordt. Sommige ouders dienen onmiddellijk de dag of de week na de tweede negatieve controle/de weigering van de controle al een aanvraag tot hervatting in, zonder hun kind ooit maar in te schrijven in een school. De termijn is ook beperkt. Er is dus geen onevenredige inperking van de vrijheid.”

In het verleden heeft het Grondwettelijk Hof geoordeeld dat het “niet onredelijk, noch onevenredig” is om, na een geschikte procedure de verplichting op te leggen dat, in de hypothese van twee opeenvolgende vastgestelde lacunes in het studieniveau van het kind dat huisonderwijs volgt, het kind wordt ingeschreven in een ingerichte, gesubsidieerde of bij een andere bij decreet toegelaten onderwijsinstelling.²²

Te dezen wordt de periode waarin de leerplichtige in het reguliere onderwijs moet worden ingeschreven gevoelig verlengd. Ook een dergelijke verlenging moet steunen op een wettig doel en geen onevenredige gevolgen met zich mee brengen.

Het opleggen van een minimumtermijn van een volledig semester van inschrijving om zo het studieniveau van het kind, waarvoor is vastgesteld dat het gebrekkig huisonderwijs genoot, te kunnen beoordelen, heeft als doelstelling het waarborgen van de kwaliteit en de gelijkwaardigheid van het onderwijs.²³ De maatregel die daarop is gericht, is in het belang van het kind. De maatregel is ook bedoeld om misbruik van de aanvraag tot hervatting tegen te gaan. Die doelstellingen zijn wettig.

²² GwH 9 juli 2009, nr. 107/2009, B.27.2; GwH 29 oktober 2009, nr. 168/2009, B.14.2.

²³ GwH 21 mei 2015, nr. 60/2015, B.15.1.

Volgens de verantwoording bij het amendement vormt de maatregel geen onevenredige beperking van de onderwijsvrijheid omdat er een “minimumtermijn” wordt bepaald die “beperkt” is. Toch zou de verplichting in bepaalde gevallen tot een onevenredige beperking van de onderwijsvrijheid kunnen leiden, in het licht van de doelstellingen die met de ontworpen bepaling worden nagestreefd. Dat kan met name het geval zijn wanneer de onderwijsinspectie heel vroeg in een semester vaststelt dat de controle van de onderwijsinspectie niet wordt aanvaard of dat het huisonderwijs ook bij een tweede opeenvolgende controle niet voldoet aan de doelstellingen van het huisonderwijs. In dat geval zal de betrokken leerplichtige bijna twee volledige semesters in het reguliere onderwijs moeten worden ingeschreven, ook al zouden de ouders (of lesgevers) reeds ruim daarvoor de nodige maatregelen hebben genomen om de kwaliteit van het door hen verstrekte onderwijs in orde te brengen en heeft de onderwijsinstelling ruim de tijd gehad om de leerplichtig te evalueren.

Het nastreven van het wettig doel om het bereikte onderwijsniveau te controleren, om de ouders en lesgevers voldoende tijd te verlenen om de kwaliteit van het huisonderwijs te verhogen en om misbruik van de heraanvraag voor huisonderwijs te bestrijden, lijkt moeilijk te kunnen verantwoorden dat de periode van inschrijving in het reguliere onderwijs (veel) langer duurt dan nodig is om die doelstellingen te bereiken. Gelet op de impact van de verplichte inschrijving op de leerplichtigen en op de thuissituatie van de betrokken leerplichtige, lijkt een dergelijke maatregel ook onevenredige gevolgen te kunnen hebben voor bepaalde ouders, lesgevers en leerplichtigen.

De ontworpen maatregel leidt bovendien mogelijk ook tot een verschillende behandeling van leerplichtigen, naargelang het tijdstip waarop de leerplichtige verplicht wordt ingeschreven in het reguliere onderwijs. Hoewel in de verantwoording van amendement nr. 3 sprake is van een “minimumtermijn” die “beperkt is”, is de minimumtermijn voor elke leerling verschillend, naargelang het tijdstip waarop de onderwijsinspectie heeft vastgesteld dat moet worden overgegaan tot een verplichte inschrijving in het reguliere onderwijs. Naargelang dit tijdstip kan de termijn overigens aanzienlijk verschillen. Wanneer de verplichte inschrijving gebeurt vroeg in een semester, zal de periode waarin de leerplichtige verplicht wordt ingeschreven langer, mogelijk bijna dubbel zo lang zijn, vergeleken met het geval waarin de leerling laat op het semester verplicht wordt ingeschreven. Aangezien bovendien de duur van een semester in het leerplichtonderwijs niet precies is bepaald in de onderwijsregelgeving en onderwijsinstelling ter zake over autonomie beschikken, valt niet uit te sluiten dat de duur van de verplichte inschrijving kan verschillen naargelang het semester of de school waarin leerplichtige verplicht wordt ingeschreven.

Tenzij de stellers van de ontworpen amendementen alsnog kunnen verantwoorden waarom dit verschil in behandeling, gelet op de door die maatregel nagestreefde doelstelling gerechtvaardigd is en niet leidt tot onevenredige gevolgen, kunnen de ontworpen artikelen 26ter, § 3, tweede lid, van het decreet basisonderwijs (amendement nr. 3) en 110/31, § 3, tweede lid, van de Codex Secundair Onderwijs (amendement nr. 8) in hun huidige vorm geen doorgang vinden.

5.3.3. In de verantwoording bij amendement nr. 3 wordt de verplichte inschrijving van de leerplichtige in het reguliere onderwijs als sanctie voor de weigering om de leerplichtige te laten

deelnemen aan de verplichte²⁴ systematische contacten²⁵ met het gekozen centrum voor leerlingenbegeleiding als volgt verantwoord:

“Punt 5 regelt dat leerlingen geen huisonderwijs meer mogen volgen als de ouders weigeren om hun kind deel te laten nemen aan systematische contacten van het CLB. Ze moeten zich inschrijven in een school. Pas als de ouders het systematisch contact hebben laten uitvoeren, mogen ze weer huisonderwijs volgen.

(...)

D[i]e (...) maatregel, ‘de verplichting om in te schrijven in een school als ouders de verplichting om hun kind te laten deelnemen aan de systematische contacten niet nakomen’ is een noodzakelijke maatregel om de gezondheid van het kind te garanderen. De systematische contacten zijn noodzakelijk om de gezondheid van het kind te kunnen opvolgen en dus tijdig problemen te signaleren. Ouders kunnen zich bovendien verzetten tegen de uitvoering van een systematisch contact door een bepaalde medewerker van het centrum. In dat geval kan het systematisch contact worden uitgevoerd door een beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg buiten het centrum (art. 8 BVR van 1 juni 2018 tot operationalisering van de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding).

Bij leerlingen die huisonderwijs volgen, valt de (sociale) controle van de school bovendien weg waardoor er een groter risico is dat signalen veel minder snel zullen worden opgepikt. Als ouders dan nog eens de systematische contacten weigeren, is er een zeer groot risico dat de gezondheid van het kind in het gedrang komt. Bovendien is het niet mogelijk om leerlingen *manu militari* te verplichten om deel te nemen aan die systematische contacten. Bijgevolg is het dus noodzakelijk en proportioneel dat die kinderen zich dan moeten inschrijven in een school. Alleen zo kan de sociale controle gegarandeerd worden.”

Zoals reeds aangestipt, heeft het Grondwettelijk Hof geoordeeld dat het “niet onredelijk, noch onevenredig” is om, na een geschikte procedure die tweemaal opeenvolgend vaststelt dat het studieniveau lacunes vertoont, op te leggen dat het kind verplicht wordt ingeschreven in een ingerichte, gesubsidieerde of een andere bij decreet toegelaten onderwijsinstelling.²⁶ Evenzo oordeelde het Grondwettelijk Hof dat het “niet onredelijk” is te oordelen dat het niet-slagen bij de examencommissie van een leerplichtige die huisonderwijs krijgt, op lacunes wijst in het onderwijs dat hem wordt verstrekt, zodat het in overeenstemming is met zowel het doel dat erin bestaat het recht van iedere leerplichtige op onderwijs te waarborgen, als het belang van de betrokken leerplichtige te voorzien in een verandering van onderwijstype door

²⁴ Artikel 6, § 4, derde lid, van hetzelfde decreet bepaalt nu reeds dat leerplichtigen die huisonderwijs volgen verplicht zijn deel te nemen aan de systematische contacten die een CLB organiseert. Zij of hun ouders kunnen zich wel verzetten tegen een systematisch contact met een bepaalde medewerker van het CLB in kwestie. In het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 2018 ‘tot operationalisering van de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding’ wordt per leeftijdscategorie bepaald wat het systematisch contact omvat alsook de verzetsprocedure.

²⁵ Artikel 2, 20°, van het decreet van 27 april 2018 ‘betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding’ verstaat onder “systematisch contact”: “een periodiek contact waarop de leerling en het centrum in persoon samenzitten en er een uniform aanbod voor populaties of doelgroepen wordt voorzien ter uitvoering van het begeleidingsdomein preventieve gezondheidszorg”. Het beleidsdomein preventieve gezondheidszorg heeft “tot doel de gezondheid, groei en ontwikkeling van leerlingen te bevorderen en te beschermen, het groei- en ontwikkelingsproces op te volgen en tijdig risicofactoren, signalen, symptomen van gezondheids- en ontwikkelproblemen te detecteren.”

²⁶ GwH 9 juli 2009, nr. 107/2009, B.27.2; GwH 29 oktober 2009, nr. 168/2009, B.14.2.

zijn verplichte inschrijving in een onderwijsinstelling van het reguliere onderwijs of een vormingscentrum. In beide gevallen van verplichte inschrijving preciseerde het Grondwettelijk Hof nog dat door de verplichte inschrijving de keuzevrijheid van de ouders ten aanzien van het onderwijs dat zij aan hun kind willen verstrekken, aldus slechts wordt beperkt in zoverre hun keuze leidt tot een onderwijs dat gebrekkig is gebleken, hetgeen indruist tegen het recht op onderwijs van het kind.²⁷

Te dezen is de verplichte inschrijving evenwel niet het gevolg van de vaststelling dat de kwaliteit van het verstrekte huisonderwijs onvoldoende is. Evenmin wordt de maatregel opgelegd met als doel de kwaliteit van het huisonderwijs te verhogen of om het recht op onderwijs van de leerplichtige te waarborgen. De maatregel wordt daarentegen opgelegd om de gezondheid van de leerplichtige beter te kunnen opvolgen, met andere woorden om zijn recht op ‘bescherming van de gezondheid’ bedoeld in artikel 23 van de Grondwet te waarborgen.

De bescherming van de gezondheid is voor de overheid een positieve verplichting. Wanneer die positieve verplichting in conflict komt met een ander grondrecht, zoals in dit geval de vrijheid van onderwijs, heeft dit recht, ook al is de maatregel in het belang van het kind, niet automatisch voorrang op het grondrecht van de ouders, zoals in de verantwoording bij het amendement lijkt te worden voorgehouden, maar moet die positieve verplichting worden afgewogen tegen het andere grondrecht. Er moet dus evengoed worden nagegaan of de inperking van de vrijheid van onderwijs van de ouders en het recht op onderwijs van de leerplichtige noodzakelijk is en niet onevenredig.²⁸ Weliswaar zal de maatregel ertoe leiden dat de leerplichtige zich, althans tijdelijk, niet meer kan onttrekken aan de systematische contacten met het CLB, waardoor het doel van de stellers van de amendementen lijkt te worden bereikt. Er wordt evenwel niet aangetoond dat het onontbeerlijk is om verregaand in de onderwijsloopbaan van de leerplichtige in te grijpen om de gezondheidsdoelstelling te bereiken en dat de verplichting voor de ouders om hun kind te laten deelnemen aan de periodieke systematische contacten niet op een wijze kan worden afgedwongen zonder dat aan de vrijheid van onderwijs en het recht op onderwijs van het kind zelf hoeft te worden geraakt, bijvoorbeeld door het opleggen van een boete of dwangsom. Aangezien de systematische contacten slechts op vijf tijdstippen tijdens de schoolloopbaan worden uitgevoerd,²⁹ is er bovendien geen enkele garantie dat de verplichte inschrijving in een school van het reguliere onderwijs er concreet toe zal leiden dat de leerplichtige in die betrokken school op relatief korte termijn kan deelnemen aan een systematisch contact. Het is dus niet uitgesloten dat de leerplichtige na een verplichte inschrijving pas na verschillende maanden of jaren weer kan terugkeren naar huisonderwijs³⁰. De ontworpen bepaling waarborgt dus niet dat de aantasting van

²⁷ GwH 9 juli 2009, nr. 107/2009, B.27.2; GwH 29 oktober 2009, nr. 168/2009, B.14.2.; GwH 8 mei 2014, nr. 80/2014, B.14.4.; GwH 21 mei 2015, nr. 60/2015, B.16.4.

²⁸ Zie onder meer adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021, over een voorontwerp van wet ‘betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie’, *Parl.St.* Kamer 2020-21, nr. 55-1951/1, opmerkingen 5 en 6.

²⁹ Zie de artikelen 2 tot 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 2018 ‘tot operationalisering van de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding’.

³⁰ Bovendien wordt in de ontworpen bepaling gesteld dat hervatting van het huisonderwijs uitsluitend kan “als de systematische contacten” zijn uitgevoerd, wat de indruk wekt dat één contact niet volstaat. Het lijkt dus tot de discretionaire bevoegdheid van de bevoegde overheidsinstantie te behoren om te oordelen of na hoeveel contacten het huisonderwijs kan worden hervat.

de onderwijsvrijheid slechts voor een beperkte periode zou gelden. In elk geval zal de maatregel verregaande gevolgen hebben voor de ganse onderwijsloopbaan van de leerplichtige, terwijl nochtans aangenomen mag worden dat het hem verstrekte onderwijs van een voldoende kwaliteit is. Dergelijke gevolgen lijken onredelijk in het licht van de doelstelling die met de maatregel wordt nagestreefd. Dat de maatregel tijdelijk is, doet aan deze vaststelling niets af.

B. Het legaliteitsbeginsel van artikel 22 van de Grondwet, het beginsel van de minimale gegevensverwerking van artikel 5, lid 1, c), van de AVG en het verbod op de verwerking van bijzondere categorieën van gegevens (artikel 9 van de AVG)

6.1. Met de amendementen nrs. 13 tot 15 wordt in de Codificatie een regeling opgenomen voor de verwerking van persoonsgegevens van leerplichtigen die huisonderwijs volgen, hun ouders en de lesgever(s) door de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering (AGODI) en de onderwijsinspectie (ontworpen artikelen X/3.1, §§ 1 tot 3, en X/3.2, §§ 1 tot 3).

Daarnaast wordt voorzien dat zowel AGODI als de onderwijsinspectie die gegevens aan andere overheidsdiensten of organisaties kunnen verstrekken (ontworpen artikelen X/3, § 4, en X/3.2, § 4). Voor de onderwijsinspectie wordt daarenboven voorzien dat zij de gegevens over de bevindingen bij haar controle op het huisonderwijs verstrekt aan AGODI (ontworpen artikel X/3, § 5) en, wanneer zij inschat dat de ontwikkelingskansen of de integriteit van een leerplichtige die huisonderwijs volgt niet is gevrijwaard, zij de persoonsgegevens van de leerplichtige, de ouders en de lesgever(s) overdraagt aan de gemandateerde voorzieningen van de integrale jeugdhulp (ontworpen artikel X/3, § 6).

6.2. Amendement nr. 16 brengt wijzigingen aan in artikel 6, § 4, van het decreet van 27 april 2018 ‘betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding’. Het ontworpen artikel 6, § 4, zevende lid, bepaalt dat AGODI de “persoons- en contactgegevens van de ouders en de leerplichtige leerling” aan het gekozen CLB bezorgt. Het ontworpen artikel 6, § 4, negende lid, bepaalt dat indien het CLB ernstige twijfels heeft bij het functioneren van de leerplichtige, het een melding verhoogde waakzaamheid doet bij AGODI en de onderwijsinspectie, die “enkel de persoonsgegevens van de leerplichtige en zijn ouders” bevat.

7.1. Krachtens artikel 22 van de Grondwet geldt voor elke verwerking van persoonsgegevens en, meer in het algemeen, voor elke inmenging in het recht op het privéleven, dat het formeel legaliteitsbeginsel dient te worden nageleefd. Doordat artikel 22 van de Grondwet aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en

betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de “essentiële elementen” voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn.³¹

Bijgevolg moeten de “essentiële elementen” van de verwerking van persoonsgegevens in de wet zelf worden vastgelegd. In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel “essentiële elementen” uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.³²

7.2. Naast het formeel legaliteitsbeginsel legt artikel 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met de artikelen 7, 8 en 52 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, de verplichting op dat de inmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven en in het recht op bescherming van persoonsgegevens in duidelijke en voldoende nauwkeurige bewoordingen wordt geformuleerd die het mogelijk maken de hypothesen te voorzien waarin de wetgever een dergelijke inmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven toestaat.³³ Inzake bescherming van de gegevens impliceert dat vereiste van voorzienbaarheid volgens het Europees Hof voor de Rechten van de Mens dat voldoende precies moet worden bepaald in welke omstandigheden de verwerkingen van persoonsgegevens zijn toegelaten.³⁴ Derhalve moet eenieder een voldoende duidelijk beeld kunnen hebben van de verwerkte gegevens, de bij een bepaalde gegevensverwerking betrokken personen en de voorwaarden voor en de doeleinden van de verwerking.³⁵

7.3. Ten slotte moeten overeenkomstig het beginsel van minimale gegevensverwerking, vervat in artikel 5, lid 1, c), van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’ (hierna: AVG), de te verwerken persoonsgegevens toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

Artikel 9 van de AVG bevat bovendien nog een principieel verbod op de verwerking van bijzondere categorieën van gegevens.

³¹ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof: zie inzonderheid GwH 18 maart 2010, nr. 29/2010, B.16.1; GwH 20 februari 2020, nr. 27/2020, B.17.

³² Adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 ‘betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie’, *Parl.St.* Kamer 2020-21, nr. 55-1951/1, 119, opmerking 101. Zie ook GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; GwH 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2; GwH 16 februari 2023, nr. 26/2023, B.74.1; GwH 17 mei 2023, nr. 75/2023, B.55.2.1.

³³ Zie bijv. GwH 154/2023, B.8.3; GwH 97/2024, B.24.2 en GwH 157/2024, B.77.3.

³⁴ EHRM (grote kamer) 4 mei 2000, Rotaru t. Roemenië, § 57; EHRM (grote kamer) 4 december 2008, S. en Marper t. Verenigd Koninkrijk, § 99; GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.2.

³⁵ GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.2.

8.1. Wat de te verwerken gegevens betreft, dient het volgende te worden opgemerkt:

8.1.1. De bij de amendementen nrs. 14 en 15 ontworpen artikelen X/3.1, § 2, eerste lid, 1° en X/3.2, § 2, eerste lid, 1°, van de Codificatie regelen de verwerking van een aantal identificatiegegevens van de leerplichtigen die huisonderwijs volgen. De ontworpen artikelen X/3.1, § 2, tweede lid, en X/3.2, § 2, tweede lid, doen hetzelfde voor de ouders. Het is evenwel niet volledig duidelijk om welke identificatiegegevens het precies gaat.

Volgens de ontworpen artikelen X/3.1, § 2, eerste lid, 1° en X/3.2, § 2, eerste lid, 1°, gaat het over de voor- en achternaam, het geslacht, de geboortedatum en “het identificatienummer van het Rijksregister, *vermeld in artikel 8, § 1, 2°, van de Wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank voor sociale zekerheid*”. Het identificatienummer van het Rijksregister wordt evenwel vermeld in artikel 8, § 1, 1°, van de wet van 15 januari 1990. In artikel 8, § 1, 2°, van de laatstgenoemde wet wordt melding gemaakt van “het identificatienummer van de Kruispuntbank” (hierna: ISNZ-nummer). Het is met andere woorden onduidelijk welk nummer precies door AGODI en door de onderwijsinspectie mag worden verwerkt. Het staat aan de stellers van het amendement om duidelijk te bepalen of enkel het rijksregisternummer dan wel ook (of enkel) het ISNZ-nummer verwerkt wordt.³⁶

Bovendien lijken niet alle identificatiegegevens te worden vermeld die de stellers van het amendement op het oog hebben. In de verantwoording bij het amendement wordt immers het volgende gepreciseerd:

“Punt 1 gaat over de identificatiegegevens. Deze gegevens (inclusief het rijksregisternummer *en de geboorteplaats*) zijn nodig om een kind uniek te kunnen identificeren. Dit is nodig voor de controle op de leerplicht. Voor sommige kinderen is er weinig informatie voorhanden en in dat geval is het noodzakelijk dat de geboorteplaats ook verwerkt moet worden.

(...)

Ook de ouders moeten kunnen geïdentificeerd worden en indien nodig gecontacteerd. Bijgevolg moeten ook van hen deze gegevens verwerkt worden.” (eigen cursivering)

In de eerste plaats moet worden vastgesteld dat de geboorteplaats, die wordt genoemd in de verantwoording van het amendement, niet wordt vermeld bij de te verwerken gegevens in de ontworpen artikelen X/3.1, § 2, eerste lid, 1° en X/3.2, § 2, eerste lid, 1°, van de Codificatie. Indien bijkomende persoonsgegevens moeten kunnen verwerkt met het oog op de unieke identificatie van bepaalde leerplichtigen (zoals bijvoorbeeld de woonplaats of de nationaliteit), dan dienen deze identificatiegegevens, gelet op het formeel legaliteitsbeginsel van artikel 22 van de Grondwet, uitdrukkelijk te worden vermeld.

Indien de verwerking van deze bijkomende persoonsgegevens (zoals geslacht, geboorteplaats, nationaliteit) bovendien louter noodzakelijk is voor de unieke identificatie van leerlingen zonder rijksregisternummer (of ISNZ-nummer), verdient het aanbeveling om – gelet op

³⁶ In bijvoorbeeld artikel 10, derde lid, 1°, van het decreet van 27 april 2018, worden beide nummers vermeld.

het beginsel van de minimale gegevensverwerking – die bedoeling ook tot uitdrukking te brengen en de ontworpen bepaling te herschrijven als volgt:³⁷

“de identificatiegegevens: de voor- en achternaam, het identificatienummer van het Rijksregister [en/of het ISNZ-nummer] en voor de leerplichtigen die geen identificatienummer van het Rijksregister hebben, de geboorteplaats, het geslacht en de nationaliteit [eventuele andere gegevens].”

8.1.2. Het bij amendement nr. 16 ontworpen artikel 6, § 4, zevende lid, van het decreet van 27 april 2018 ‘betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding’ bepaalt dat AGODI de “*persoons-* en contactgegevens van de ouders en de leerplichtige leerling” aan het gekozen CLB bezorgen. Het ontworpen artikel 6, § 4, negende lid, bepaalt dat indien het CLB ernstige twijfels heeft bij het functioneren van de leerplichtige of de ouders in het kader van het huisonderwijs, het een melding verhoogde waakzaamheid doet bij AGODI en de onderwijsinspectie. Die melding bevat “enkel de *persoonsgegevens* van de leerplichtige en zijn ouders”. Doordat in beide gevallen het begrip “persoonsgegevens” zonder nadere specificering wordt gebruikt, ontstaat de indruk dat het om een groot aantal persoonsgegevens zou kunnen gaan.³⁸

In de verantwoording bij het amendement wordt hierover het volgende gesteld:

“Verder wordt opgenomen dat CLB’s bij leerplichtigen in huisonderwijs een melding ‘verhoogde waakzaamheid’ kunnen communiceren naar AGODI en de onderwijsinspectie zonder bijkomende informatie. Zo kunnen de CLB’s signaleren dat er mogelijks problemen zijn maar garanderen we zo maximaal mogelijk de privacy en kan toch snel een controle ingepland worden. Verhoogde waakzaamheid omvat meer dan verontrusting en kan bv. ook gaan over twijfels bij de kwaliteit van het onderwijs dat geboden zal worden (die info wordt uiteraard niet opgenomen in de melding). Dit ligt in lijn met de melding die CLB’s nu al kunnen doen bij bezwaar huisonderwijs bij instap in huisonderwijs in de loop van het schooljaar (ook daar wordt niet opgenomen wat de reden van bezwaar is). Hierover is afgestemd met de collega’s van AGODI en onderwijsinspectie”.

De gemachtigde verklaarde dat in beide gevallen “enkel de identificatiegegevens en contactgegevens” worden bedoeld. Gelet op zowel het formeel als het materieel legaliteitsbeginsel evenals het beginsel van minimale gegevensverwerking, dienen de over te dragen gegevens strikt beperkt te worden tot de identificatie- en contactgegevens zoals de gemachtigde aangeeft. Desgevallend zou kunnen worden verwezen naar de identificatie- en contactgegevens bedoeld in het bij de door amendement nr. 14 ontworpen artikel X/3.1, § 2, eerste lid, 1° en tweede lid.

³⁷ Vgl. adv.RvS 74.942/1 van 30 januari 2024 over een voorontwerp van decreet ‘over het onderwijs XXXIV’ (opmerking 23).

³⁸ Krachtens artikel 10, derde lid, van het decreet van 27 april 2018 bevat het multidisciplinair dossier een hele waaier aan persoonsgegevens. Ook de bij de amendementen nrs. 14 en 15 ontworpen bepalingen regelen een hele waaier aan persoonsgegevens.

8.1.3. Met betrekking tot de persoonsgegevens van de ouders van leerplichtigen die huisonderwijs volgen, bepalen de ontworpen artikelen X/3.1, § 2, tweede lid, en X/3.2, § 2, tweede lid, van de Codificatie dat “de gegevens, vermeld in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, (...) kunnen worden verwerkt”. Dit houdt in dat ook dat de verwerking ook betrekking heeft op de onderwijsloopbaangegevens (eerste lid, 3°) van die ouders.

Gevraagd waarom gelet op de doeleinden van de gegevensverwerking de onderwijsloopbaangegevens van de ouders moeten worden verwerkt, verklaarde de gemachtigde het volgende:

“Punt 3° is tevens noodzakelijk. Bij de verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs wordt ook het opleidingsniveau van de lesgever gevraagd. Bijgevolg worden ook onderwijsloopbaangegevens van de ouders verwerkt.”

In de artikelen 26bis/1, § 1, 2°, van het decreet basisonderwijs en 110/29, § 1, 2°, van de Codex Secundair Onderwijs wordt bepaald dat in de verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs “de gegevens van wie het huisonderwijs zal geven, met inbegrip van het opleidingsniveau van de lesgever(s) van het huisonderwijs” moeten worden opgenomen. De ontworpen artikelen X/3.1, § 2, eerste lid, 6° en X/3.2, § 2, eerste lid, 6°, van de Codificatie bevestigen dat het opleidingsniveau van de lesgever wordt verwerkt.

In zoverre een ouder optreedt als lesgever, is het te verantwoorden dat de gegevens inzake het opleidingsniveau van die ouder worden verwerkt. Maar dat volgt reeds uit de hiervoor vermelde bepaling. In zoverre een ouder evenwel niet optreedt als lesgever, valt niet goed in te zien waarom het, met het oog op de controle van de kwaliteit van het huisonderwijs, noodzakelijk zou zijn om de onderwijsloopbaan van de ouder, wat overigens meer inhoudt dan het opleidingsniveau, als persoonsgegeven zou moeten worden verwerkt. Gelet op het beginsel van minimale gegevensverwerking dient de verwijzing naar punt 3° in de ontworpen artikelen X/3.1, § 2, tweede lid, en X/3.2, § 2, tweede lid, van de Codificatie te worden weggelaten.

8.1.4. Nog voor die ouders bepalen de ontworpen artikelen X/3.1, § 2, tweede lid, en X/3.2, § 2, tweede lid, van de Codificatie dat “naast de gegevens, vermeld in het eerste lid, 1°, 2°, 3°, *ook de contactgegevens* kunnen worden verwerkt”. In de ontworpen bepaling wordt niet nader verduidelijkt wat onder contactgegevens moet worden verstaan. De contactgegevens van de ouders worden wel omschreven in het kader van de elementen die de verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs moet bevatten in de ontworpen artikelen 26bis/1, § 1, tweede lid, 1°/1 van het decreet basisonderwijs (amendement nr. 1) en 110/29, § 1, eerste lid, 1°/1, van de Codex Secundair Onderwijs (amendement nr. 6). Het betreft het e-mailadres en telefoonnummer. Het lijkt voor de regelduidelijkheid aangewezen om ook in de ontworpen artikelen X/3.1, § 2, tweede lid, en X/3.2, § 2, tweede lid, deze gegevens te omschrijven of op zijn minst te verwijzen naar de relevante bepalingen in het decreet basisonderwijs en de Codex Secundair Onderwijs.

In dit verband dient overigens te worden vastgesteld dat de ontworpen artikelen 26bis/1, § 1, derde lid, van het decreet basisonderwijs (amendement nr. 1) en 110/29, § 1, tweede lid, van de Codex Secundair Onderwijs (amendement nr. 6) ook bepalen dat in de verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs de “contactgegevens van de organisator van huisonderwijs” worden opgenomen, maar dat die gegevens niet worden vermeld in de ontworpen

artikelen X/3.1, § 2, eerste lid, 6°, en X/3.2, § 2, eerste lid, 6°, van de Codificatie. Daardoor kan onduidelijkheid ontstaan over het antwoord op de vraag of AGODI en de onderwijsinspectie die gegevens wel mag verwerken. Gelet zowel op het formeel als materieel legaliteitsbeginsel, dienen ook deze contactgegevens uitdrukkelijk te worden vermeld in de ontworpen artikelen X/3.1, § 2, en X/3.2, § 2, van de Codificatie (amendementen nrs. 14 en 15).

8.1.5. De ontworpen artikelen X/3.1, § 1, derde lid, en X/3.2, § 1, derde lid, van de Codificatie³⁹ bepalen dat de verwerking van de persoonsgegevens ook de verwerking kan omvatten “van de bijzondere categorieën van persoonsgegevens, vermeld in artikel 9, eerste lid, van de [AVG]”.

Op grond van artikel 9, lid 1, van de AVG is de verwerking van de bijzondere categorieën van persoonsgegevens vermeld in die bepaling, meer bepaald de verwerking van de “persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, of het lidmaatschap van een vakbond blijken, en verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon, of gegevens over gezondheid, of gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid” in beginsel verboden, tenzij aan een van de voorwaarden onder artikel 9, lid 2, van de AVG is voldaan.⁴⁰

De ontworpen artikelen X/3.1, § 1, derde lid, en X/3.2, § 1, derde lid, van de Codificatie bepalen in dit verband dat “[d]e voormelde verwerkingen (...) noodzakelijke verwerkingen zijn om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, tweede lid, g) van de [AVG]”. Daarmee zetten de ontworpen bepalingen de bescherming van artikel 9, lid 2, g), van de AVG op zijn kop. Het verwerken van de persoonsgegevens in kwestie is immers in beginsel verboden, tenzij *in concreto* een reden van algemeen belang kan worden aangevoerd en “waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene”. Het volstaat dus niet om in de ontworpen amendementen in zijn algemeenheid te bepalen dat de verwerking van die gevoelige persoonsgegevens zonder meer altijd noodzakelijk is om een reden van zwaarwegend algemeen belang, en zonder daarbij in afdoende waarborgen te voorzien.⁴¹

³⁹ Hierbij stelt de afdeling Wetgeving van de Raad van State vast dat er een discrepantie bestaat tussen de ontworpen artikelen X/3.1, § 1, derde lid, en X/3.2, § 1, derde lid, van de Codificatie. De eerste bepaling, die betrekking heeft op de “persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2 tot en met 4”, maakt mogelijk dat de bijzondere categorieën van persoonsgegevens kunnen worden doorgegeven door AGODI aan andere overheidsdiensten en organisaties, terwijl dat niet het geval is voor de inspectie. In het ontworpen artikel X/3.2, § 1, derde lid, van de Codificatie is immers enkel sprake van de persoonsgegevens “vermeld in paragraaf 2”. Als de overdracht van bijzondere categorieën van persoonsgegevens mogelijk zou zijn, *quod non*, verdient de tweede bepaling vanuit het oogpunt van het beginsel van de minimale gegevensverwerking uiteraard de voorkeur.

⁴⁰ Zie bij analogie, HvJ 21 december 2023, C-667/21, ZQ, ECLI:EU:C:2023:1022, punt 49.

⁴¹ Zie ook reeds adv.RvS 77.454/1 van 5 maart 2025 over een voorontwerp van decreet ‘over de verwerking van persoonsgegevens door het Agentschap Innoveren en Ondernemen en zijn partnerorganisaties, wat betreft de uitvoering van de taken van het Agentschap Innoveren en Ondernemen’ (opmerking 4.2 en 4.2.2).

Het is dan ook een ongepaste werkwijze om te bepalen dat de categorieën van persoonsgegevens die worden opgesomd in de ontworpen artikelen X/3.1, § 2 en X/3.2, § 2, die verwerkt worden voor de doeleinden vermeld in de ontworpen artikelen X/3.1, § 1, tweede lid, en X/3.2, § 1, tweede lid, automatisch ook de bijzondere categorieën van persoonsgegevens vermeld in artikel 9, lid 1, van de AVG omvatten.

Dit behelst immers, in de tekst zoals hij thans voorligt, ook een verwerking van de gegevens waaruit bijvoorbeeld ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen of gezondheid blijkt,⁴² terwijl er voor de noodzaak van de verwerking van deze gegevens in de verantwoording bij het ontworpen amendement thans geen of nauwelijks⁴³ een verantwoording wordt gegeven.

De ontworpen artikelen X/3.1, § 1, derde lid, en X/3.2, § 1, derde lid, van de Codificatie dienen dus te worden weggelaten. Indien het toch noodzakelijk wordt geacht om in het kader van de verwerking van de persoonsgegevens die zijn opgesomd in de ontworpen artikelen X/3.1, § 2, en X/3.2, § 2, een of meer categorieën van bijzondere gegevens te verwerken, dan zal een bepaling moeten worden toegevoegd die specifiek aangeeft dat deze categorie van bijzondere gegevens kan worden verwerkt en die de doelstelling identificeert waarvoor een of meer van die categorieën van gevoelige persoonsgegevens toch kunnen worden verwerkt, mits in de nodige waarborgen worden voorzien overeenkomstig artikel 9, lid 2, g), van de AVG. In die gevallen wordt dan het best in de verantwoording van het ontworpen amendement gemotiveerd wat het zwaarwegend algemeen belang is en aangetoond dat de wettelijke bepaling evenredig is met de nagestreefde doelstelling.

8.2. Wat betreft de categorieën van personen van wie de gegevens worden verwerkt, dient het volgende te worden opgemerkt.

In de ontworpen artikelen X/3.1, § 2, eerste lid, 5°, en X/3.2, § 2, eerste lid, 5°, van de Codificatie wordt bepaald dat AGODI en de onderwijsinspectie de “huisonderwijsgegevens” verwerken. Dit zijn de gegevens als vermeld in de artikelen 26*bis*/1, § 1, van het decreet basisonderwijs en 110/29, § 1, van de Codex Secundair Onderwijs. Het ontworpen eerste lid, 6°/1, van artikel 26*bis*/1, § 1, (amendement nr. 1), en het ontworpen eerste lid, 6°/1, van artikel 110/29, § 1, (amendement nr. 6), waaruit blijkt dat de verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs van de ouders “de wijze waarop de sociale participatie van de leerplichtige wordt nagestreefd” moet bevatten, sluit niet uit dat deze informatie ook (incidentele) persoonsgegevens van derden⁴⁴ omvat.

⁴² Bijvoorbeeld de verwerking van de “huisonderwijsgegevens” als vermeld in de artikelen 26*bis*/1, § 1, van het decreet basisonderwijs en artikel 110/29, § 1, van de Codex Secundair Onderwijs (ontworpen artikelen X/3.1, § 2, 5° en X/3.2, § 2, 5°) kunnen de verwerking van gevoelige gegevens blijken uit de taal van het huisonderwijs, de periodes waarin huisonderwijs wordt gegeven, de onderwijsdoelen, de sociale participatie en de gebruikte leermiddelen.

⁴³ Enkel voor de verwerking van de gegevens over de deelname aan systematische contacten en de medewerking aan profylactische maatregelen, die uitdrukkelijk als een gegeven over gezondheid wordt bestempeld, wordt in de verantwoording bij het amendement summier een verklaring gegeven.

⁴⁴ Bijvoorbeeld andere kinderen en gezinnen, monitoren van de jeugdbeweging, trainers van de sportclub, muzikleerkrachten,

Indien de stellers van mening zijn dat die verwerking eigenlijk niet beoogd wordt, moeten de ontworpen bepalingen worden aangevuld met een bepaling die verduidelijkt dat de persoonsgegevens in kwestie van de leerplichtigen, hun ouders en hun lesgevers die worden verwerkt geen betrekking mogen hebben op persoonsgegevens van derden, zodat duidelijk is dat AGODI en de onderwijsinspectie, wanneer zij kennis krijgen van dergelijke persoonsgegevens, deze niet mogen verwerken⁴⁵ en de betrokken gegevens moeten anonimiseren.

Indien de stellers van het ontwerp wel degelijk de verwerking van persoonsgegevens van derden op het oog hebben en de verwerking van deze gegevens willen rechtvaardigen overeenkomstig artikel 6, lid 1, c) of e), van de AVG, als voorgeschreven door een wettelijke regeling of noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang, vereist artikel 6, lid 3, van de AVG dat, bij afwezigheid van Unierechtelijke bepalingen, de verwerking uitdrukkelijk wordt geregeld in “lidstatelijk recht dat op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is”. In dat geval moet in herinnering worden gebracht dat krachtens het formeel legaliteitsbeginsel van artikel 22 van de Grondwet de categorie van derden van wie de persoonsgegevens kunnen worden verwerkt uitdrukkelijk bij decreet moet worden geregeld.⁴⁶ In dat geval dienen de ontworpen amendementen in die zin te worden aangepast.

Indien in de tekst van de ontworpen artikelen X/3.1, en X/3.2, over de verwerking van persoonsgegevens van derden het stilzwijgen zou worden bewaard en op grond van de ontworpen regeling toch persoonsgegevens zouden worden verwerkt, zal in elk geval de AVG moeten worden nageleefd, wat tot gevolg zou hebben dat de incidentele verwerking van persoonsgegevens dan afhankelijk zou moeten worden gemaakt van het verkrijgen door AGODI, de onderwijsinspectie of desgevallend de ouders, van de voorafgaande toestemming van de betrokken personen,⁴⁷ wat afbreuk kan doen aan de effectiviteit van de regeling.⁴⁸

8.3. Wat betreft de categorieën van personen die toegang hebben tot de gegevens dient het volgende te worden opgemerkt.

8.3.1. In de bij de amendementen nrs. 14 en 15 ontworpen artikelen X/3.1, en X/3.2, van de Codificatie worden noch voor AGODI,⁴⁹ noch voor de onderwijsinspectie de categorie van personen bepaald die toegang hebben tot de verwerkte gegevens.

⁴⁵ In dat geval kunnen de ouders op grond van de artikelen 26bis/1, § 1, van het decreet basisonderwijs en 110/29, § 1, van de Codex Secundair Onderwijs in beginsel slechts persoonsgegevens van derden aan AGODI bezorgen als zij zich kunnen steunen op een van de rechtmatigheidsgronden bedoeld in artikel 6, lid 1 van de AVG, bijvoorbeeld de uitdrukkelijke toestemming van die derden.

⁴⁶ Net als de categorie van gegevens, de personen die toegang hebben tot de gegevens, en de maximale bewaartermijn.

⁴⁷ Overeenkomstig artikel 6, lid 1, a), van de AVG. De overige rechtvaardigingsgronden van artikel 6, lid 1, lijken niet meteen dienstig.

⁴⁸ Het is in dat scenario geen verweer dat de doorgifte gerechtvaardigd kan worden overeenkomstig artikel 6, lid 1, c) of e), van de AVG, als voorgeschreven door een wettelijke regeling of noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang, want dan vereist artikel 6, lid 3, van de AVG net dat, bij afwezigheid van Unierechtelijke bepalingen, de verwerking uitdrukkelijk wordt geregeld in “lidstatelijk recht dat op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is”, zoals uiteengezet in opmerking 9.2.

⁴⁹ Dat geldt ook voor “de gegevens over haar bevindingen bij de controle” die AGODI ontvangt van de onderwijsinspectie op basis van het ontworpen artikel X/3.2, § 5 (amendement nr. 15).

Gelet zowel op het formeel als materieel legaliteitsbeginsel van artikel 22 van de Grondwet dienen de categorieën van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens evenwel voldoende nauwkeurig te worden omschreven. Het volstaat als wordt bepaald dat (bepaalde categorieën van) personeelsleden van AGODI (in de terminologie van het ontwerp: de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering) en de onderwijsinspectie toegang hebben tot de betrokken gegevens.

8.3.2. De bij de amendementen nrs. 14 en 15 ontworpen artikelen X/3.1, § 4, en X/3.2, § 4), bepalen dat AGODI en de onderwijsinspectie de persoonsgegevens die ze mogen verwerken “aan andere overheidsdiensten of organisaties” verstrekken “wanneer dat noodzakelijk is voor de uitoefening van hun opdrachten in overeenstemming met artikel 8 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer”.

In de verantwoording bij de amendementen wordt dit als volgt gepreciseerd:

“Paragraaf 4 regelt dat [AGODI resp. de onderwijsinspectie] deze gegevens kan delen met andere actoren, denk aan welzijnsactoren of [wat AGODI betreft] onderwijsinspectie. Ontvangers kunnen dus toegang krijgen tot deze gegevens als er een wettelijke basis voor is. Uiteraard is het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer van toepassing en zal er een protocol moeten worden afgesloten.”

Noch in de ontworpen bepalingen, noch in de overige bepalingen van de Codificatie wordt bepaald wat onder “overheidsinstantie” en “organisatie” moet worden begrepen. Aldus wordt niet duidelijk bepaald welke instanties toegang (kunnen) hebben tot de verwerkte persoonsgegevens. Gelet op het formeel en materieel legaliteitsbeginsel van artikel 22 van de Grondwet dienen deze begrippen nauwkeuriger te worden afgebakend. Om te voldoen aan het beginsel van de minimale gegevensverwerking vervat in artikel 5, lid 1, c), van de AVG is niet enkel een nauwkeuriger afbakening van de overheidsinstanties en organisaties vereist, maar ook een nauwkeuriger en voldoende duidelijke omschrijving van de taken van die instanties waarvoor het noodzakelijk is dat zij de persoonsgegevens ontvangen.

Dat in de ontworpen bepalingen wordt gesteld dat de gegevens worden doorgegeven in overeenstemming met artikel 8 van het decreet van 18 juli 2008 ‘betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer’ doet aan deze vaststelling niets af. Uit die bepaling vloeit enkel voort dat elke elektronische mededeling van persoonsgegevens op basis van artikel 6, lid 1, c) en e), van de AVG, door een instantie naar een andere instantie of naar een externe overheid of naar een private organisatie een protocol vereist, gesloten tussen de betrokken verwerkingsverantwoordelijken.⁵⁰ In het licht van het voormelde legaliteitsbeginsel van artikel 22 van de Grondwet volstaat het immers niet om de essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens in protocollen te regelen. Die elementen dienen bij decreet te worden geregeld.

⁵⁰ Artikel 20 van de wet van 30 juli 2018 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens’ bevat een gelijkaardige bepaling.

8.3.3. Het ontworpen artikel X/3.2, § 6, (amendement nr. 15), voorziet erin dat, wanneer de onderwijsinspectie inschat dat de ontwikkelingskansen of de integriteit van een leerplichtige die huisonderwijs volgt, niet zijn gevrijwaard, zij de verwerkte persoonsgegevens overdraagt aan de gemandateerde voorzieningen vermeld in afdeling 2 van het decreet van 12 juli 2013 ‘betreffende de integrale jeugdhulp’ (lees: hoofdstuk 8, afdeling 2), zijnde het ondersteuningscentrum Jeugdzorg en het vertrouwenscentrum kindermishandeling die o.a. als opdracht hebben het onderzoeken en opvolgen van verontrustende situaties.⁵¹⁻⁵²

De afdeling Wetgeving van de Raad van State stelt evenwel vast dat, voor zover ze heeft kunnen nagaan, de categorie van personen binnen de gemandateerde voorzieningen die toegang hebben tot de verwerkte (lees: ontvangen) persoonsgegevens vooralsnog niet wordt geregeld bij (het voormelde) decreet (van 12 juli 2013). Tenzij de stellers van de ontworpen amendementen van oordeel zijn dat een degelijke decretaale bepaling bestaat, dient, gelet op het reeds vermelde legaliteitsbeginsel van artikel 22 van de Grondwet, de categorie van personeelsleden van de gemandateerde voorzieningen die toegang heeft tot de betrokken persoonsgegevens, nauwkeurig bij decreet te worden afgebakend.

8.4. Wat de maximale bewaartermijn van de verwerkte persoonsgegevens betreft, dient het volgende te worden opgemerkt.

8.4.1. In de ontworpen amendementen nrs. 14, 15 en 16 wordt geen bewaartermijn bepaald voor de persoonsgegevens van leerplichtigen die vallen onder het stelsel van huisonderwijs en hun ouders die AGODI⁵³ en de onderwijsinspectie verwerken.⁵⁴

De verantwoording van de amendementen nrs. 14 en 15 stelt over de bewaartermijn het volgende:

“De bewaartermijnen van bestuursdocumenten door overheidsinstanties wordt geregeld in artikel II/87 (lees: III.87), § 1/1 en § 2 van het Bestuursdecreet en voor speciale onderwijsleermiddelen in artikel 91 van het decreet basisonderwijs en artikel 357 codex Secundair Onderwijs.

De algemene bewaartermijnen kunnen zonder meer van toepassing zijn op de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap behorend tot onderwijs.

In zoverre de bewaartermijnen niet decretaal geregeld zijn, zal er gewerkt worden met de selectiecommissies zoals voorzien in het Bestuursdecreet.”

⁵¹ Zie de artikelen 32, 33, § 1, 2°, en 42, § 1, 3°, van het decreet van 12 juli 2023. Onder verontrustende situatie wordt overeenkomstig artikel 2, 54°, van dat decreet verstaan: “een situatie die de ontwikkeling van een minderjarige bedreigt doordat zijn psychische, fysieke of seksuele integriteit of die van een of meer leden van zijn gezin wordt aangetast of doordat zijn affectieve, morele, intellectuele of sociale ontplooiingskansen in het gedrang komen, waardoor het aanbieden van jeugdhulpverlening maatschappelijk noodzakelijk kan zijn”.

⁵² De verantwoording van het amendement stelt daarover het volgende: “Paragraaf 6 bepaalt dat de onderwijsinspectie de persoonsgegevens moet doorgeven aan de gemandateerde voorzieningen ingeval van verontrusting.”

⁵³ Dat geldt ook voor “de gegevens over haar bevindingen bij de controle” die AGODI ontvangt van de onderwijsinspectie op basis van het ontworpen artikel X/3.2, § 5 (amendement nr. 15).

⁵⁴ Voor de gegevens die de centra voor leerlingenbegeleiding verwerken, maken de gegevens deel uit van het multidisciplinair dossier (artikel 10, zevende lid, van het decreet van 27 april 2018) en is de bewaartermijn geregeld in artikel 10, vierde lid, van het decreet van 27 april 2018.

In elk geval kunnen de artikelen 91 van het decreet basisonderwijs en 357 van de Codex Secundair Onderwijs niet geacht worden de bewaartermijn te regelen van de persoonsgegevens die zullen worden verwerkt op grond van de ontworpen bepalingen. Die bepalingen regelen enkel de maximale bewaartermijn van de medische attesten voor het aanvragen van de speciale onderwijsleermiddelen. Zij zijn enkel van toepassing op “[r]egelmatische leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften die gewoon gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs volgen”.⁵⁵ En zelfs al zou die bepaling van toepassing zijn, dan nog zal in veel gevallen in het kader van het huisonderwijs geen sprake zijn van een medisch attest dat zou moeten toelaten dat een leerling met specifieke onderwijsbehoeften in de zin van het decreet basisonderwijs en de Codex Secundair speciale onderwijsleermiddelen aanvraagt.

In zoverre de onderwijsinspectie de persoonsgegevens verwerkt, lijkt ook artikel 44*bis*, § 3, laatste lid, van het decreet van 8 mei 2009 ‘betreffende de kwaliteit van onderwijs’ niet te kunnen worden beschouwd als een bepaling die de bewaartermijn regelt, aangezien de in die bepaling geregelde maximale bewaringstermijn enkel lijkt te gelden voor verslagen en rapporten opgesteld door de inspectie.⁵⁶

De bewaartermijn van de in de ontworpen amendementen geregelde persoonsgegevens lijkt evenmin afdoende te zijn geregeld in artikel III.87, § 1/1, van het Bestuursdecreet. Weliswaar legt die bepaling maximale bewaartermijnen vast voor een heel aantal categorieën van bestuursdocumenten die persoonsgegevens bevatten en zullen sommige van de verwerkte gegevens mogelijk op een of andere manier kunnen worden beschouwd als behorende tot een categorie van gegevens bedoeld in artikel III.87, § 1/1, van het Bestuursdecreet. Maar de meeste van die persoonsgegevens zullen geen deel uitmaken van bestuursdocumenten bedoeld in artikel III.87, § 1/1. Evenmin volstaat de machtiging aan de Vlaamse Regering in artikel III.87, § 2, om voor andere categorieën van bestuursdocumenten die persoonsgegevens bevatten de maximale bewaartermijnen te bepalen op voorstel van de selectiecommissies,⁵⁷ vermeld in artikel III.88, § 1, en rekening houdend met de specifieke context en met toepassing van de criteria, vermeld in paragraaf 1, derde lid. Ook al beperkt die bepaling de beoordelingsvrijheid van de Vlaamse Regering, artikel III.87, § 1, bevat geen criteria aan de hand waarvan de in acht te nemen maximale bewaartermijn ondubbelzinnig bepaalbaar is. Nochtans vloeit uit artikel 22 van de Grondwet voort dat de maximale bewaartermijn een essentieel element is van de gegevensverwerking die door de decreetgever zelf moet worden bepaald. Aan het formeel legaliteitsbeginsel van artikel 22 van de Grondwet is slechts voldaan wanneer de maximale bewaartermijn hetzij decretaal is vastgesteld, hetzij onrechtstreeks maar ondubbelzinnig voortvloeit uit een decretale regeling.

⁵⁵ Artikelen 91, § 1, van het decreet basisonderwijs en 357, § 1, van de Codex Secundair Onderwijs.

⁵⁶ Artikel 44*bis*, § 3, laatste lid, van het decreet van 8 mei 2009 bepaalt: “De inspecteurs bewaren de persoonsgegevens die ze bij de uitoefening van hun opdracht verwerken, niet langer dan nodig voor de uitoefening van die opdracht en in elk geval niet langer dan nodig voor de eindredactie van het verslag of het rapport.”

⁵⁷ Zoals de afdeling Wetgeving reeds meermaals heeft opgemerkt, kan de bewaartermijn niet worden bepaald door een selectiecommissie die selectieregels opstelt. Vermits de bewaartermijn als een essentieel element van de verwerking van persoonsgegevens moet worden beschouwd, kan het bepalen van die termijn niet zonder meer worden gedelegeerd, en al helemaal niet worden overgelaten aan een selectiecommissie die, overeenkomstig artikel III.88, § 1, van het Bestuursdecreet, de selectieregels opstelt, actualiseert of goedkeurt. Zij bijv. adv.RvS 77.454/1, opmerking 5.1.

8.4.2. Ten slotte moet worden vastgesteld dat ook de maximumtermijn voor het bewaren van de persoonsgegevens die de gemandateerde voorzieningen krachtens het ontworpen artikel X/3.2, § 5, van de Codificatie (amendement nr. 15) ontvangen, niet of althans niet afdoende⁵⁸ bij decreet lijkt te zijn geregeld.⁵⁹

ONDERZOEK VAN DE TEKST VAN DE AMENDEMENTEN

Amendementen nrs. 1 en 6

9. In artikel 5, 5°, (amendement nr. 1), moet worden geschreven: “in paragraaf 1, tweede lid, wordt een punt 6°/1 (en niet: 6/1°) ingevoegd”.

10. De ontworpen artikelen 26*bis*/1, § 1, derde lid, van het decreet basisonderwijs en artikel 110/29, § 1, tweede lid, van de Codex Secundair Onderwijs bepalen dat in de verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs de “contactgegevens van de organisator van huisonderwijs” worden opgenomen. Het verdient aanbeveling, mede in het licht van artikel 22 van de Grondwet en artikel 5, lid 1, c), van de AVG (zie opmerking 7.1 tot 7.3), om net zoals voor de ouders, te vermelden dat daarmee wordt bedoeld: het e-mailadres en het telefoonnummer.

Amendementen nrs. 3 en 8

11. De artikelen 26*ter*, § 2, van het decreet basisonderwijs en 110/31, § 2, van de Codex Secundair Onderwijs bepalen dat de ouders verplicht zijn hun medewerking te verlenen aan de controle op het huisonderwijs door de onderwijsinspectie. Aan deze bepalingen wordt toegevoegd dat de regering “de verdere modaliteiten van de medewerkingsplicht van de ouders” bepaalt.

Voor zover deze machtiging de Vlaamse Regering enkel toestaat om te bepalen wanneer er redelijkerwijze sprake zal zijn van het niet meewerken aan een controle door de ouders,⁶⁰ zonder dat aan de medewerkingsplicht een nieuwe inhoudelijke draagwijdte kan worden verleend, kan de delegatie in overeenstemming worden geacht met het legaliteitsbeginsel vervat in artikel 24, § 5, van de Grondwet.

12. Er bestaat een discrepantie tussen de artikelen 7, 3°, en 26, 3°, van de amendementen die een gelijkaardige zin beogen in te voegen in respectievelijk artikel 26*ter*, § 3, tweede lid, van het decreet basisonderwijs en 110/31, § 3, derde lid, van de Codex Secundair Onderwijs. In het eerste geval dient de toestemming tot het hervatten van huisonderwijs te worden aangevraagd

⁵⁸ Zie hierover reeds adv.RvS 65.300/3 van 5 maart 2019 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 22 maart 2019 ‘houdende wijzigingen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 21 februari 2014 betreffende de integrale jeugdhulp’, opmerking 3.2.

⁵⁹ De maximale bewaartermijn voor persoonsgegevens door de gemandateerde voorzieningen is niet geregeld in het decreet van 12 juli 2013 maar wel in artikel 61 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 februari 2014 ‘betreffende de integrale jeugdhulp’.

⁶⁰ In de verantwoording bij het amendement wordt als voorbeeld gegeven “bepalen dat weigeren in te gaan op drie datumvoorstellen gelijk staat met een weigering.”

“vanaf twee maanden voorafgaand aan het einde van *het schooljaar* dat de leerling verplicht moet ingeschreven zijn in een school”, terwijl in het tweede geval die toestemming kan worden aangevraagd “vanaf twee maanden voorafgaand aan het einde van *het semester* dat de leerling verplicht moet ingeschreven zijn in een school.”

Gewezen op het verschil tussen de beide ontworpen zinnen, verklaarde de gemachtigde:

“Er wordt bedoeld twee maanden voorafgaand aan het einde van het ‘semester’.”

Aangezien uit de ontworpen bepalingen volgt dat de leerling verplicht moet zijn ingeschreven in een school vanaf de stopzetting van het huisonderwijs en minimaal tot het einde van het semester volgend op het semester waarin het huisonderwijs is stopgezet, is ook de aangepaste bepaling “aan het einde van het semester dat de leerling verplicht moet ingeschreven zijn in een school” onduidelijk. Hierop gewezen stelt de gemachtigde voor te verduidelijken “dat de aanvraag kan gebeuren twee maanden voorafgaand aan het einde van het tweede semester dat de leerling verplicht moet ingeschreven zijn in een school.” Onder voorbehoud met wat werd opgemerkt over de vrijheid van onderwijs (opmerking 5.3.2), kan met deze aanpassing worden ingestemd.

13. Er bestaat eveneens een discrepantie tussen de artikelen 7, 4°, en 26, 4°, van de amendementen die een gelijkaardig lid toevoegen aan respectievelijk artikel 26ter, § 3, van het decreet basisonderwijs en 110/31, § 3, van de Codex Secundair Onderwijs. De ontworpen bepalingen geven aan wanneer een leerling onvoldoende aanwezig is tijdens zijn verplichte inschrijving in het reguliere onderwijs, met het oog op de hervatting van het huisonderwijs. In beide bepalingen is niet duidelijk of het aantal dagen aanwezigheid moet worden bekeken in functie van een semester of in functie van het schooljaar.⁶¹

In de verantwoording bij de amendementen wordt het volgende gepreciseerd:

“Punt 4 regelt dat een leerling wordt geacht niet voldoende aanwezig te zijn als hij of zij 15 halve dagen problematisch afwezig was of voor de kleuters 145 halve dagen aanwezig of aanvaardbaar afwezig was *in een volledig semester*. Voor huisonderwijs zullen enkel de ongewettigde afwezigheden een rol spelen.” (eigen cursivering)

De gemachtigde stelt dat er “enkel semester dient te staan”, zodat de verwijzing naar “schooljaar” moet worden geschrapt. Onder voorbehoud met wat werd opgemerkt over de vrijheid van onderwijs (opmerking 5.3.2), kan met deze aanpassing worden ingestemd.

⁶¹ Het ontworpen 26ter, § 3, derde lid, van het decreet basisonderwijs luidt als volgt: “Een leerling wordt tijdens een *semester schooljaar* geacht niet voldoende aanwezig als vermeld in het tweede lid te zijn hetzij als de leerling gedurende *het semester* in kwestie 15 al dan niet gespreide halve dagen problematisch afwezig is geweest, hetzij minder dan 145 halve dagen aanwezig of aanvaardbaar afwezig voor de leerlingen in het kleuteronderwijs als vermeld in artikel 26, § 1.”

Het ontworpen artikel 110/31, § 3, derde lid, van de Codex Secundair Onderwijs luidt als volgt: “Een leerling wordt tijdens een *semester* geacht niet voldoende aanwezig als vermeld in het tweede lid te zijn als de leerling gedurende het *schooljaar* in kwestie 15 al dan niet gespreide halve dagen problematisch afwezig is geweest.”

14. Volgens het ontworpen artikel 26, 3°, (amendement nr. 8), dient een zin te worden ingevoegd tussen de zinsnede “verleent.” en het woord “Die”. Aangezien het gewijzigde artikel 110/31, § 3, tweede lid, het woord “verleent” niet bevat, dient de zin voor alle duidelijkheid te worden ingevoegd tussen de zinsnede “de onderwijsinspectie.” en het woord “Die”.

Amendement nr. 4

15. Bij dit amendement zijn geen opmerkingen te maken.

Amendement nr. 5

16. Bij dit amendement zijn geen opmerkingen te maken.

Amendement nr. 7

17. Bij dit amendement zijn geen opmerkingen.

Amendement nr. 9

18. Bij dit amendement zijn geen opmerkingen te maken.

Amendement nr. 10

19. Bij dit amendement zijn geen opmerkingen te maken.

Amendementen nrs. 11 en 12

20. Aangezien de onderwijsbevoegdheid van de Katholieke Universiteit Leuven op het grondgebied van de stad Kortrijk tot nog toe wordt vastgelegd in artikel II.78, § 2, van de Codex Hoger Onderwijs, verdient het aanbeveling, gelet op de logische samenhang van de bepalingen inzake onderwijsbevoegdheid, om de tekst van het ontworpen artikel II.78, § 12, op te nemen in artikel 78, § 2, bijvoorbeeld door een tweede lid aan die bepaling toe te voegen.

21. In het ontworpen artikel II.78, § 12, van de Codex Hoger Onderwijs kan de zinssnede “artikel II.153, § 3, § 3, § 3/1, § 4, § 5 en § 6” eenvoudiger worden geschreven als “artikel II.153, § 2 tot en met § 6”. Hetzelfde geldt voor het ontworpen artikel II.79, § 4, tweede lid, van de Codex Hoger Onderwijs.

Amendement nr. 13

22. Bij dit amendement zijn geen opmerkingen te maken.

Amendementen nrs. 14 en 15

23. In de ontworpen artikelen X/3.1, § 1, derde lid, en X/3.2, § 1, derde lid, dient de zin “Voor de andere gegevens wordt door dit decreet een rechtsgrond gecreëerd, conform artikel 6.1, c), en 6.1, e).” geschrapt te worden. Deze zin heeft immers geen enkele normatieve waarde en is overbodig. Als de stellers van het ontworpen amendement zulks noodzakelijk achten, kan deze zin worden opgenomen in de verantwoording van het regeringsamendement.

24. In het ontworpen artikel X/3.1 van de Codificatie (amendement nr. 14) wordt verwezen naar de “bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap, bevoegd voor de leerplichtcontrole” (§ 1, eerste lid), “de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap” (§ 2, eerste lid, en § 3), dan wel “de bevoegde diensten” (§ 4). Uit de verantwoording van het amendement blijkt dat het de bedoeling is telkens te verwijzen naar één en dezelfde bevoegde dienst, namelijk AGODI.

Het verdient omwille van de regelduidelijkheid en de rechtszekerheid dan ook aanbeveling om telkens dezelfde omschrijving van de bevoegde dienst te gebruiken. Uiteraard kan de betrokken dienst van de Vlaamse Regering, overeenkomstig artikel 22 van het bijzonder decreet van 7 juli 2006 ‘over de Vlaamse Instellingen’, enkel door de Vlaamse Regering zelf als bevoegde dienst worden aangeduid.

25. In de ontworpen artikelen X/3.1, § 2, 2°, en X/3.2, § 2, 2°, is sprake van “hoofdverblijfplaats” terwijl in de verantwoording van de amendementen nrs. 14 en 15 sprake is van “vaste verblijfplaats”. Het verdient aanbeveling om deze discrepantie weg te werken.

26. De ontworpen artikelen X/3.1, § 2, eerste lid, 6°, en X/3.2, § 2, eerste lid, 6°, van de Codificatie hebben betrekking op het verwerken van de persoonsgegevens van de lesgevers, terwijl die bepalingen volgens de inleidende zin van de tweede paragraaf telkens betrekking hebben op “de volgende gegevens van leerplichtigen”. Het verdient omwille van de regelduidelijkheid en de rechtszekerheid bijgevolg aanbeveling om in elke tweede paragraaf een nieuw lid op te nemen dat gewijd is aan de lesgevers, net zoals momenteel het tweede lid, van de ontworpen artikelen X/3.1, § 2, en X/3.2, § 2, betrekking heeft op de ouders.

Daarnaast moet worden vastgesteld dat in de ontworpen artikelen X/3.1, § 2, tweede lid, en X/3.2, § 2, tweede lid, niet duidelijk de doeleinden worden omschreven, waarvoor de persoonsgegevens van de ouders worden verwerkt.

Het verdient dan ook aanbeveling om het tweede lid en het nieuwe derde lid van die bepaling, als volgt te formuleren:

“Voor de doeleinden, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, verwerkt de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap de volgende gegevens van de ouders van de leerplichtigen: [opsomming van de gegevens]

Voor de doeleinden, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, verwerkt de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap de volgende gegevens van de lesgevers: [opsomming van de gegevens]”

27. Luidens het ontworpen artikel X/3.2, § 6, van de Codificatie (amendement nr. 15) “draagt” de onderwijsinspectie de persoonsgegevens “over naar” de gemandateerde voorzieningen, vermeld in “afdeling 2” (lees: hoofdstuk 8, afdeling 2) van het decreet van 12 juli 2013 en zorgt de onderwijsinspectie ervoor dat de “overgedragen” persoonsgegevens correct zijn. In de ontworpen paragrafen 4 en 5 van het ontworpen artikel X/3.2 wordt evenwel de term “verstrekken” gebruikt. Tenzij het de bedoeling is dat de “gegevensoverdracht” aan de gemandateerde voorzieningen van een andere aard is dan het verstrekken van de gegevens in de §§ 4 en 5, in welk geval dit best wordt verduidelijkt in de verantwoording van het amendement, verdient het aanbeveling om telkens dezelfde term te gebruiken.

Amendement nr. 16

28. In de inleidende zin van het ontworpen artikel 69/5 dient te worden verwezen naar het decreet van 6 juni 2025 ‘over het onderwijs XXXV’, dat ondertussen op 6 juni 2025 door de Vlaamse Regering is bekrachtigd en afgekondigd.⁶²

Amendement nr. 17

29. Bij dit amendement zijn geen opmerkingen te maken.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Pierre LEFRANC

⁶² <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-regering/beslissingen-van-de-vlaamse-regering/bekrachtiging-en-afkondiging-van-het-decreet-over-het-onderwijs-xxxv>.

AMENDEMENTEN

AMENDEMENT NR. 1**voorgesteld door de Vlaamse Regering
na indiening van het verslag**

Artikel 5

Dit artikel vervangen door wat volgt:

"Art. 5. In artikel 26bis/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2013 en gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt de zinsnede "verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie over het huisonderwijs," vervangen door de woorden "verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs";*
- 2° in paragraaf 1, tweede lid, wordt de zinsnede "De informatie over het huisonderwijs moet minstens de volgende elementen bevatten:" vervangen door de zin en de zinsnede "In de verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs, vermeld in het eerste lid, worden de plichten van de ouders om het onderwijs te verstrekken of te laten verstrekken dat voldoet aan de minimum-eisen, vermeld in artikel 26bis, en de plichten, vermeld in artikel 26bis/2, artikel 26ter en artikel 6, §4, van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding opgenomen. De verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs moet verder minstens de volgende elementen bevatten:";*
- 3° in paragraaf 1, tweede lid, wordt een punt 1°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:*
"1°/1 de contactgegevens van de ouders: e-mailadres en telefoonnummer;";
- 4° in paragraaf 1, tweede lid, wordt een punt 1°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:*
"1°/2 de keuze van CLB, vermeld in artikel 6, §4, vijfde lid, van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding;";
- 5° in paragraaf 1, tweede lid, wordt een punt 6°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:*
"6°/1 de wijze waarop de sociale participatie van de leerplichtige wordt nagestreefd;";
- 6° in paragraaf 1, derde lid, worden de woorden "gezamenlijke verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie over huisonderwijs" vervangen door de woorden "gezamenlijke verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs";*
- 7° in paragraaf 1, derde lid wordt de zinsnede "De bijhorende informatie over het huisonderwijs moet naast de elementen, vermeld in het tweede lid, ook het adres bevatten waarop het huisonderwijs effectief wordt verstrekt" vervangen door de zinsnede "De verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs moet naast de elementen, vermeld in het tweede lid, ook het adres bevatten waar het huisonderwijs effectief wordt verstrekt en de persoonsgegevens en contactgegevens, e-mailadres en telefoonnummer van de organisator van huisonderwijs";*

8° in paragraaf 1, vierde lid, wordt het woord "document" vervangen door de woorden "model van verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs";

9° in paragraaf 1, vijfde lid, worden de woorden "verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie" vervangen door de woorden "verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs";

10° in paragraaf 1, vijfde lid, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

"1° Europese scholen en geaccrediteerde Europese scholen;";

11° in paragraaf 2 worden de woorden "verklaring van huisonderwijs en bijhorende informatie over het huisonderwijs" vervangen door de woorden "verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs".

VERANTWOORDING

Huisonderwijs geeft ouders de pedagogische vrijheid om zelf invulling te geven aan de leerplicht. In de overgrote meerderheid van de gevallen verloopt het huisonderwijs zonder enig probleem. Soms vormt huisonderwijs ook een oplossing voor kinderen die hun plaats niet vinden in het regulier onderwijs.

Maar in een beperkt aantal gevallen blijven sommige kinderen in huisonderwijs onder de waterlijn, waardoor signalen van mishandeling of verwaarlozing moeilijker worden opgemerkt. Gelukkig gaat het om een minderheid van de gevallen. Die uitzonderingen vergen echter een gerichte en krachtdadige aanpak, waaraan het op dit moment in grote mate ontbreekt. Om een betere opvolging van deze dossiers te garanderen en kort op de bal te kunnen spelen, worden verschillende maatregelen genomen. De doeleinden van de maatregelen zijn de volgende:

- een sterker engagement van ouders die kiezen voor huisonderwijs;
- versterken van de impact van de controles door de onderwijsinspectie;
- garanderen dat signalen rond zorgwekkende dossiers opgevolgd worden;
- versterken van de rol van centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's).

In dit artikel wordt bepaald dat ouders een verklaring van rechten en plichten over huisonderwijs aangaan. Dat betekent dat ouders de verbintenis aangaan om te garanderen dat hun kinderen kwaliteitsvol onderwijs krijgen buiten het regulier onderwijs. Aan huisonderwijs zijn immers niet alleen rechten maar ook plichten gekoppeld. Dat is niet zomaar een verklaring. Door de gewijzigde terminologie worden ouders zo op hun plicht ten aanzien van hun kind gewezen. Ouders moeten immers het recht op onderwijs van hun kind garanderen en dus garanderen dat het onderwijs dat zij aanbieden gericht is op de ontplooiing van de volledige persoonlijkheid en de talenten van het kind en op de voorbereiding van het kind op een actief leven als volwassene. Het onderwijs moet daarbij het respect voor de grondrechten van de mens en voor de culturele waarden van het kind zelf en van anderen bevorderen. Het kind moet slagen voor de examencommissie, deelnemen aan de systematische contacten enzovoort.

Verder wordt uitdrukkelijk opgenomen dat ouders moeten aantonen hoe ze de sociale participatie van de leerplichtige zullen nastreven. Ook moeten ouders hun contactgegevens bezorgen om de controle te vergemakkelijken. Er wordt in voorzien dat ouders één CLB moeten uitkiezen dat instaat voor de vaccinaties, systematische contacten enzovoort. Die keuze moeten ze meedelen in de verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs.

Ouders kunnen er ook voor kiezen om voor de organisatie van het huisonderwijs een beroep te doen op een organisator van collectief huisonderwijs. Bij collectief huisonderwijs wordt de verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs ingediend en ondertekend door de organisator van het collectief huisonderwijs voor alle leerplichtigen die collectief huisonderwijs volgen. De organisator van het collectief huisonderwijs is immers 'gemandateerd' door de ouders om het onderwijs voor hun kinderen in te richten en is bijgevolg best in staat om informatie te geven over het geboden onderwijs. De ouders zijn er op basis van de decreten uiteraard toe verplicht om hun kinderen in te schrijven bij de examencommissies en zijn verplicht om de leerplichtigen te laten deelnemen aan de systematische contacten.

Als een van de leerlingen niet meer voldoet aan de voorwaarden van huisonderwijs, dan heeft dat enkel gevolgen voor hem of haar. Hij of zij maakt dan geen deel meer uit van de collectieve verklaring die door de organisator van het collectief huisonderwijs is ingediend. De leerplichtige moet zich dan inschrijven in een school maar voor de overige leerplichtigen waarvoor de gezamenlijke verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs werd ingediend, blijft de verbintenis gelden.

De keuze voor huisonderwijs door de ouders wordt beschermd door de vrijheid van onderwijs (artikel 24, §1, van de Grondwet). Dit recht is echter niet onbegrensd. Zo heeft het Grondwettelijk Hof al meermaals het volgende gesteld: "Hoewel de vrijheid van onderwijs de keuzevrijheid van de ouders op

het vlak van de vorm van het onderwijs omvat, en met name de keuze voor huisonderwijs dat door de ouders wordt verstrekt, of voor collectief huisonderwijs dat wordt verstrekt in een inrichting die niet erkend, noch gefinancierd, noch gesubsidieerd is in de zin van het decreet van 19 juli 2013, moet die keuzevrijheid van de ouders evenwel in die zin worden geïnterpreteerd dat zij rekening houdt met, enerzijds, het hogere belang van het kind en zijn grondrecht op onderwijs en, anderzijds, de naleving van de leerplicht". (Grondwettelijk Hof (GWH) 21 mei 2015, nr. 60/2015, B13.2 zie ook GWH 6 november 2008, 158/2008, GWH 29 oktober 2006, nr. 168/2009, GWH 8 mei 2014, nr. 80/2014.)

En verder: "Het recht op onderwijs van het kind kan bijgevolg de keuzevrijheid van de ouders en de vrijheid van de leerkrachten op het vlak van het onderwijs dat zij wensen te verstrekken aan het aan de leerplicht onderworpen kind, beperken.

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens is aldus van oordeel dat, wanneer de rechten van de ouders, in plaats van het recht van het kind op onderwijs te versterken, met dat recht in conflict komen, de belangen van het kind primeren (zie het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM), beslissing, 30 november 2004, Bulski t. Polen; zie ook EHRM, beslissing, 5 februari 1990, Graeme t. Verenigd Koninkrijk; beslissing, 30 juni 1993, B.N. en S.N. t. Zweden; beslissing, 11 september 2006, Fritz Konrad en anderen t. Duitsland; beslissing, 13 september 2011, Willi, Anna en David Dojan en anderen t. Duitsland)." (GWH 21 mei 2015, nr. 60/2015, B.14.2. zie ook GWH 6 november 2008, 158/2008, GWH 29 oktober 2006, nr. 168/2009, GWH 8 mei 2014, nr. 80/2014.)

De maatregel van het toevoegen van een bijkomend criterium, het nastreven van sociale participatie van de leerplichtige vormt in de eerste plaats een concretisering van de verplichting van de ouders om onderwijs te verstrekken dat gericht is op de ontplooiing van de volledige persoonlijkheid en de talenten van het kind en op de voorbereiding van het kind op een actief leven als volwassene en dat het respect voor de grondrechten van de mens en voor de culturele waarden van het kind zelf en van anderen bevordert. We verwachten dat sociale participatie nagestreefd wordt, maar laten de vrijheid aan de ouders om daar zelf meer concreet invulling aan te geven afhankelijk van de noden van het kind. Voor een kind met een zware vorm van autisme zal dat bijvoorbeeld op een andere manier ingevuld worden dan voor een kind dat veel verschillende activiteiten volgt.

Onderwijs heeft niet alleen kennisoverdracht als doel, maar ook het voorbereiden van leerlingen op een leven als lid van de maatschappij en de integratie van de leerlingen in die maatschappij (EHRM 11 september 2006, Fritz Konrad en anderen t. Duitsland). Sociale participatie maakt dus noodzakelijk deel uit van het onderwijs dat een kind voorbereidt op een actief leven als volwassene in onze maatschappij. In de mate dat het nastreven van sociale participatie al een inperking vormt van de vrijheid van onderwijs en geen loutere concretisering van bestaande verplichtingen is die inperking verantwoordt in het licht van de fundamentele doelstellingen van onderwijs.

De tekstuele opmerkingen van de Raad van State werden verwerkt.

Datum van inwerkingtreding: 1 september 2025.

AMENDEMENT NR. 2

voorgesteld door de Vlaamse Regering na indiening van het verslag

Artikel 6

Dit artikel vervangen door wat volgt:

"Art. 6. In artikel 26bis/2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2013 en gewijzigd bij de decreten van 17 juni 2016 en 19 april 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "Europese scholen" worden telkens vervangen door de woorden "Europese scholen en geaccrediteerde Europese scholen";

2° aan paragraaf 2 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Alleen het CLB dat conform artikel 26bis/1, §1, tweede lid, 1°/2, is aangeduid in de verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs, is bevoegd om te beslissen over de vrijstelling, vermeld in het eerste lid, 1°."."

VERANTWOORDING

Met dit artikel wordt opgenomen dat enkel het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) dat aangeduid is in de verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs kan beslissen over een vrijstelling van de examencommissie. Het is ook dat CLB dat instaat voor de systematische contacten en dat het dossier van de leerplichtige heeft. Dat CLB is dus het best in staat om in te schatten of er een vrijstelling moet worden gegeven. Zo wordt ook vermeden dat ouders bij meerdere CLB's langsgaan om een vrijstelling te kunnen verkrijgen.

Datum van inwerkingtreding: 1 september 2025.

AMENDEMENT NR. 3**voorgesteld door de Vlaamse Regering
na indiening van het verslag**

Artikel 7

Dit artikel vervangen door wat volgt:

"Art. 7. In artikel 26ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003 en gewijzigd bij de decreten van 22 juni 2007, 19 juli 2013, 17 juni 2016 en 27 april 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 2 wordt de volgende zin toegevoegd:

"De regering bepaalt de verdere modaliteiten van de medewerkingsplicht van de ouders.";

2° aan paragraaf 2bis wordt de volgende zin toegevoegd:

"De onderwijsinspectie neemt de niet-deelname aan de systematische contacten mee als een element bij de prioritering van de controles op huisonderwijs, vermeld in het eerste lid.";

3° in paragraaf 3, eerste lid, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

"1° Europese scholen en geaccrediteerde Europese scholen;";

4° in paragraaf 3, tweede lid, wordt tussen het woord "uitsluitend" en het woord "mits" de zinsnede "als de leerling voorafgaand aan het hervatten van het huisonderwijs zes maanden ingeschreven was in een van de scholen, vermeld in het eerste lid, in die school voldoende aanwezig was, behoudens gewettigde afwezigheid en" ingevoegd, en worden tussen de zinsnede "verleent." en het woord "Die" de zinnen "De termijn van zes maanden wordt geschorst tijdens de zomervakantie. De toestemming van de onderwijsinspectie kan door de ouders worden aangevraagd vanaf twee maanden voor het einde van zes maanden." ingevoegd;

5° aan paragraaf 3 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Een leerling wordt tijdens de zes maanden, vermeld in het tweede lid, geacht niet voldoende aanwezig als vermeld in het tweede lid te zijn, hetzij als de leerling gedurende 15 al dan niet gespreide halve dagen problematisch afwezig is geweest, hetzij minder dan 145 halve dagen aanwezig of aanvaardbaar afwezig voor leerlingen in het kleuteronderwijs als vermeld in artikel 26, §1.".

VERANTWOORDING

Zie algemene toelichting bij amendement nr. 1.

Punt 1 voorziet in een delegatie aan de Vlaamse Regering om de verdere modaliteiten van de deelnameplicht te bepalen. Zo wordt gegarandeerd dat de Vlaamse Regering bijvoorbeeld kan bepalen dat weigeren om in te gaan op drie datumvoorstellen gelijk staat met een weigering.

Punt 2 bepaalt dat het niet deelnemen aan de systematische contacten een element is voor de onderwijsinspectie om mee te nemen in de prioritering van de controles. De onderwijsinspectie is al bevoegd om te controleren op de deelname aan de systematische contacten. In dat kader kan ze op basis van de bepalingen inzake de verwerking van gegevens (in te voegen artikel X/3.1 en X/3.2 codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs), gegevens uitwisselen met het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) over de systematische contacten. Aangezien een systematisch contact tijdens het volledige schooljaar (dus ook op het einde) kan worden uitgevoerd, betekent dit dat het niet deelnemen aan een systematisch contact ertoe leidt dat de onderwijsinspectie de niet-deelname in het volgend schooljaar meeneemt.

Punt 4 bepaalt dat een leerling na de stopzetting van het huisonderwijs zes maanden ingeschreven moet zijn in een school en daadwerkelijk naar school moet gaan vooraleer het huisonderwijs hervat kan worden. De termijn van zes maanden wordt geschorst tijdens de zomervakantie. Het is in het grootste belang van de onderwijsloopbaan en de studiebekrachtiging van de leerling dat een leerling een zekere periode op school blijft. Op deze wijze kan de inspectie ook beschikken over meer (objectieve) gegevens bij de beoordeling van een eventuele hervatting van het huisonderwijs.

Ouders kunnen wel vanaf twee maanden voorafgaand aan het einde van de termijn van zes maanden, hun aanvraag tot hervatting van het huisonderwijs indienen. Zo wordt gegarandeerd dat de aanvraag tijdig behandeld wordt.

Punt 5 bepaalt dat een leerling wordt geacht niet voldoende aanwezig te zijn als hij of zij vijftien halve dagen problematisch afwezig was of voor de kleuters minder dan 145 halve dagen aanwezig of aanvaardbaar afwezig was tijdens die zes maanden. Voor huisonderwijs zullen enkel de ongewettigde afwezigheden een rol spelen. Er zijn ook leerlingen die zich inschrijven in een school, maar vaak afwezig zijn wegens ziekte. Bij twijfel bij een afwezigheid wegens ziekte, moeten de bestaande mechanismen gebruikt worden en moet de CLB-arts de dossiers bespreken met de behandelend arts. Bij twijfel kan die afwezigheid wegens ziekte dan ook beschouwd worden als een problematische afwezigheid. Als de school en het CLB verontrust zijn, kunnen ze ook de case aanmelden bij de gemandateerde voorzieningen.

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State wordt de verplichte inschrijving in een school bij niet-deelname aan een systematisch contact geschrapt. Wel wordt het niet deelnemen aan een systematisch contact een element voor de onderwijsinspectie bij de selectie van de controles op huisonderwijs (zie hoger). Zo kan de controle op het welzijn van het kind toch nog worden gegarandeerd.

Een maatregel die een inperking is van de vrijheid van onderwijs, is de verplichting om minimaal zes maanden ingeschreven en behoudens gewettigde afwezigheid aanwezig te zijn in een school vooraleer het huisonderwijs kan worden hervat.

Zoals al toegelicht in amendement nr. 1 kunnen het recht op onderwijs en het hoger belang van het kind de vrijheid van onderwijs van de ouders inperken. Recentelijk bevestigde de Raad van State nogmaals dat de gelijkheid tussen leerlingen wat betreft de bescherming van het recht op mentale en fysieke gezondheid opgenomen in artikelen 22bis en 23 van de Grondwet in het gedrang komt als aan scholen te veel appreciatiemarge wordt gelaten (Advies van de Raad van State van 21 januari 2025, nr. 77.347/2 over 'un avant-projet de décret de la Communauté française relatif à l'interdiction de l'usage récréatif des téléphones portables et de tout autre équipement terminal de communications électroniques à l'école').

Ook bij zijn advies over deze amendementen erkende de Raad van State dat het opleggen van een minimumtermijn om les te volgen in het regulier onderwijs een legitieme doelstelling heeft (belang van het kind en tegengaan van misbruik van hervatting huisonderwijs). Echter was de termijn zoals oorspronkelijk opgenomen in de amendementen van een semester volgend op het semester van de verplichte inschrijving te lang bij kinderen die zich aan het begin van het eerste semester verplicht moesten inschrijven. In dat geval zijn leerlingen immers bijna een jaar ingeschreven en hebben ouders meer dan ruim de tijd om de nodige maatregelen te nemen om de kwaliteit van het huisonderwijs te verbeteren en heeft de onderwijsinstelling al ruim de tijd gehad om de leerplichtige te evalueren. Ook zou dat kunnen leiden tot een ongelijke behandeling tussen leerlingen die in het begin van het semester moeten starten met huisonderwijs en leerlingen die op het einde van het semester moeten starten met huisonderwijs.

Daarom wordt die minimumtermijn bepaald op zes maanden, zomervakantie niet inbegrepen. Die problemen met de kwaliteit van het huisonderwijs kunnen ook niet in een dag of een week opgelost zijn. Verder zorgt die termijn er ook voor dat misbruik van de aanvraag tot hervatting tegengegaan wordt. Sommige ouders dienden onmiddellijk de dag of de week na de tweede negatieve controle/de weigering

van de controle al een aanvraag tot hervatting in, zonder hun kind ooit maar in te schrijven in een school. De Raad van State signaleerde voornamelijk problemen bij een termijn van bijna twee semesters. Daarom wordt de termijn ook ingeperkt.

De tekstuele opmerkingen van de Raad van State werden verwerkt.

Datum van inwerkingtreding: 1 september 2025.

AMENDEMENT NR. 4

voorgesteld door de Vlaamse Regering na indiening van het verslag

Hoofdstuk 2/1 (nieuw)

Een hoofdstuk 2/1, dat bestaat uit een artikel 15/1, invoegen, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 2/1. Wijzigingen van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs

Art. 15/1. In artikel 2, eerste lid, van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs, gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 3° wordt opgeheven;

2° punt 7° wordt vervangen door wat volgt:

"7° de gesubsidieerde centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, voor wat de duale en aanloopstructuuronderdelen die ze aanbieden betreft;"

3° er worden een punt 8° en 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

"8° de gefinancierde of gesubsidieerde leersteuncentra;

9° de gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinternaten."."

VERANTWOORDING

Het decreet betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs is van toepassing op diverse onderwijsinstellingen. Leersteuncentra en onderwijsinternaten zijn nieuwe instellingen, ingevoerd bij het decreet over leersteun en het decreet over onderwijsinternaten, beide in werking sinds 1 september 2023. Deze nieuwe instellingen zijn nog niet opgenomen in het decreet betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs. We voegen ze nu toe zodat dit decreet ook op deze instellingen van toepassing kan zijn. Daarnaast worden een aantal technische correcties gedaan door de centra voor deeltijdse vorming te schrappen en de verwijzing naar de centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen te actualiseren aan duaal leren.

Datum van inwerkingtreding: 1 september 2025.

AMENDEMENT NR. 5**voorgesteld door de Vlaamse Regering
na indiening van het verslag**

Artikel 17/1 (nieuw)

Een artikel 17/1 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 17/1. In titel IV, hoofdstuk I, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 april 2024, wordt afdeling VIII, die bestaat uit artikel 72bis tot en met 72septies, opgeheven."

VERANTWOORDING

Sinds 2009 kunnen centra voor volwassenenonderwijs en centra voor basiseducatie jaarlijks een projectaanvraag indienen voor de ondersteuning en stimulering van gecombineerd onderwijs. De projectaanvraag moet betrekking hebben op een opleiding met minimaal 50 procent en minstens tweehonderd lestijden afstandsonderwijs. Deze financiële ondersteuning werd via het decreet van 8 mei 2009 betreffende het onderwijs XIX ingeschreven omdat het opstarten van een traject via afstandsleren arbeidsintensief is voor een centrum, zowel op technisch-organisatorisch als op onderwijskundig vlak. Na goedkeuring van een projectaanvraag kunnen centra een aanvullende financiering van maximaal 1 voltijdsequivalent (vte) per schooljaar ontvangen.

In het kader van het relanceplan Vlaamse Veerkracht werd een visienota Edusprong voor het volwassenenonderwijs opgesteld. Binnen Edusprong vonden onder andere twee oproepen plaats waarbinnen centra voor volwassenenonderwijs en centra voor basiseducatie een projectplan gericht op verschillende thema's konden indienen. Twee van deze thema's waren de ontwikkeling van afstandsonderwijs en gerelateerde infrastructuur en de ontwikkeling van hybride leren (gecombineerd onderwijs).

Daarnaast stoten de projecten gecombineerd onderwijs op bepaalde limieten, zoals de afbakening inzake aantal lestijden en aandeel afstandsonderwijs van de opleidingen die in aanmerking komen.

Het is vanwege de middelen binnen Edusprong en de bepaalde limieten niet zinvol om deze projecten zonder meer voort te zetten. Dit amendement schrapt bijgevolg de ondersteuning voor projecten van gecombineerd onderwijs in het volwassenenonderwijs retroactief op 1 maart 2025.

Datum van inwerkingtreding: 1 maart 2025.

Motivatie retroactiviteit

De middelen voorzien voor de projecten gecombineerd onderwijs werden opgenomen in de besparingsoefening die in het najaar 2024 gestart is. Het was op dat moment niet duidelijk welke middelen voorwerp zouden worden van deze oefening. Aangezien de middelen toegekend worden per schooljaar, met een beoordelingsronde in het voorjaar voorafgaand aan dat schooljaar, wordt de financiering retroactief geschrapt met ingang op 1 maart 2025. Het is niet mogelijk om deze besparing vanaf 1 september 2025 te laten ingaan, zonder deze artikelen retroactief te schrappen.

Met dit amendement worden geen verworven rechten van personeel of cursisten in het gedrang gebracht.

AMENDEMENT NR. 6**voorgesteld door de Vlaamse Regering
na indiening van het verslag**

Artikel 24

Dit artikel vervangen door wat volgt:

"Art. 24. In artikel 110/29 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2013 en gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt de zinsnede "verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie over het huisonderwijs," vervangen door de woorden "verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs";*
- 2° in paragraaf 1, eerste lid, wordt de zinsnede "Die informatie over het huisonderwijs moet minstens de volgende elementen bevatten:" vervangen door de zin en de zinsnede "In de verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs worden de plichten van de ouders om het onderwijs te verstrekken of te laten verstrekken dat voldoet aan de minimumeisen, vermeld in artikel 110/28, en de plichten, vermeld in artikel 110/30, artikel 110/31 en artikel 6, §4, van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding opgenomen. De verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs moet verder minstens de volgende elementen bevatten:";*
- 3° in paragraaf 1, eerste lid, wordt een punt 1°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:*
"1°/1 de contactgegevens van de ouders: e-mailadres en telefoonnummer;"
- 4° in paragraaf 1, eerste lid, wordt een punt 1°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:*
"1°/2 de keuze van CLB, vermeld in artikel 6, §4, vijfde lid, van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding;"
- 5° in paragraaf 1, eerste lid, wordt een punt 6°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:*
"6°/1 de wijze waarop de sociale participatie van de leerplichtige wordt nagestreefd;"
- 6° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden "gezamenlijke verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie over huisonderwijs" vervangen door de woorden "gezamenlijke verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs";*
- 7° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden "De bijhorende informatie over het huisonderwijs moet naast de elementen vermeld in het tweede lid ook het adres bevatten waarop het huisonderwijs effectief wordt verstrekt" vervangen door de zinsnede "De verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs moet naast de elementen, vermeld in het eerste lid, ook het adres bevatten waar het huisonderwijs effectief wordt verstrekt en de persoonsgegevens en contactgegevens, e-mailadres en telefoonnummer van de organisator van het huisonderwijs";*

8° *in paragraaf 1, derde lid, wordt het woord "document" vervangen door de woorden "model van verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs";*

9° *in paragraaf 1, vierde lid, worden de woorden "verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie" vervangen door de woorden "verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs";*

10° *in paragraaf 1, vierde lid, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:*

"1° Europese scholen en geaccrediteerde Europese scholen;";

11° *in paragraaf 2 worden de woorden "verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie over het huisonderwijs" vervangen door de woorden "verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs".*

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 1.

Datum van inwerkingtreding: 1 september 2025.

AMENDEMENT NR. 7

voorgesteld door de Vlaamse Regering na indiening van het verslag

Artikel 25

Dit artikel vervangen door wat volgt:

"Art. 25. In artikel 110/30 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2013 en gewijzigd bij de decreten van 17 juni 2016 en 5 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° *de woorden "Europese scholen" worden telkens vervangen door de woorden "Europese scholen en geaccrediteerde Europese scholen";*

2° *aan paragraaf 2 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:*

"Alleen het CLB dat conform artikel 110/29, §1, eerste lid, 1°/2, is aangeduid in de verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs, is bevoegd om te beslissen over de vrijstelling, vermeld in het eerste lid, 1°.".

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 2.

Datum van inwerkingtreding: 1 september 2025.

AMENDEMENT NR. 8**voorgesteld door de Vlaamse Regering
na indiening van het verslag**

Artikel 26

Dit artikel vervangen door wat volgt:

"Art. 26. In artikel 110/31 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2013, en gewijzigd bij de decreten van 17 juni 2016 en 27 april 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 2 wordt de volgende zin toegevoegd:

"De Vlaamse Regering bepaalt de verdere modaliteiten van de medewerkingsplicht van de ouders.";

2° aan paragraaf 2bis wordt de volgende zin toegevoegd:

"De onderwijsinspectie neemt de niet-deelname aan de systematische contacten mee als een element bij de prioritering van de controles op huisonderwijs, vermeld in het eerste lid.";

3° in paragraaf 3, eerste lid, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

"1° Europese scholen en geaccrediteerde Europese scholen;";

4° in paragraaf 3, tweede lid, wordt tussen het woord "uitsluitend" en het woord "mits" de zinsnede "als de leerling voorafgaand aan het hervatten van het huisonderwijs zes maanden ingeschreven was in een van de scholen, vermeld in het eerste lid, in die school voldoende aanwezig was, behoudens gewettigde afwezigheid en" ingevoegd, en worden tussen de zinsnede "onderwijsinspectie." en het woord "Die" de zinnen "De termijn van zes maanden wordt geschorst tijdens de zomervakantie. De toestemming van de onderwijsinspectie kan door de ouders worden aangevraagd vanaf twee maanden voor het einde van de termijn van zes maanden. De toestemming van de onderwijsinspectie kan door de ouders worden aangevraagd vanaf twee maanden voor het einde van de zes maanden." ingevoegd;

5° in paragraaf 3 wordt tussen het tweede en het derde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Een leerling wordt tijdens de zes maanden, vermeld in het tweede lid, geacht niet voldoende aanwezig als vermeld in het tweede lid te zijn als de leerling 15 al dan niet gespreide halve dagen problematisch afwezig is geweest.".

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording bij amendement nr. 3.

Datum van inwerkingtreding: 1 september 2025.

AMENDEMENT NR. 9**voorgesteld door de Vlaamse Regering
na indiening van het verslag**

Artikel 39/1 (nieuw)

Een artikel 39/1 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 39/1. In artikel 175 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, het laatst gewijzigd bij het decreet van 14 juli 2023, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° een paragraaf 2/1 wordt toegevoegd, die luidt als volgt:

"§2/1. In afwijking van paragraaf 1 en 2 komt een school niet in aanmerking voor financiering of subsidiëring als aan al de volgende voorwaarden is voldaan:

- 1° de toepasbare rationalisatienorm wordt bereikt maar gelijktijdig is er een daling van de schoolbevolking in een of meer andere secundaire scholen van hetzelfde schoolbestuur die in dezelfde of een aangrenzende gemeente liggen als de gemeente waarin een vestigingsplaats van de nieuwe school is ligt;*
- 2° de daling, vermeld in punt 1°, bedraagt, in voorkomend geval voor alle scholen samen, ten minste 50 % van de toepasbare rationalisatienorm."*

2° in paragraaf 3, 3°, b), worden de woorden "studiegebieden of" opgeheven;

3° in paragraaf 4 wordt de zinsnede ", vermeld in §1, §2 en §3," vervangen door de woorden "als vermeld in dit artikel"."

VERANTWOORDING

Om te vermijden dat nieuwe scholen ontstaan die de toepasbare rationalisatienorm behalen en financierbaar of subsidieerbaar zijn door kunstmatig een nieuwe school of scholen op te richten met een groot aantal van de leerlingen van een bestaande andere school of scholen van hetzelfde schoolbestuur die gelegen is of zijn in dezelfde of een aangrenzende gemeente als de gemeente waarin een vestigingsplaats van de nieuw geprogrammeerde school is gelegen, wordt een paragraaf 2/1 toegevoegd in dit artikel via punt 1°.

In deze paragraaf 2/1 wordt opgenomen dat een nieuw ontstane school in afwijking van paragraaf 1 en 2 niet financierbaar of subsidieerbaar is als de toepasbare rationalisatienorm wordt bereikt en er zich een gelijktijdige daling van de schoolbevolking voordoet in één of meer andere secundaire scholen van hetzelfde schoolbestuur die gelegen zijn in dezelfde of een aangrenzende gemeente als de gemeente waarin een vestigingsplaats van de nieuw geprogrammeerde school is gelegen. De bedoelde gelijktijdige daling in de andere school of scholen bedraagt voor alle andere scholen samen tenminste 50 procent van de toepasbare rationalisatienorm.

Dat wil bijvoorbeeld zeggen dat als de toepasbare rationalisatienorm 300 procent van 129 leerlingen is (met andere woorden 387 leerlingen) de nieuw ontstane school niet financierbaar of subsidieerbaar is als een gelijktijdige daling zich voordoet van ten minste in totaal 194 (50 procent van 387) leerlingen in één of meer andere secundaire scholen samen van hetzelfde schoolbestuur en die andere school of scholen gelegen is of zijn in dezelfde of een aangrenzende gemeente als de gemeente waarin een vestigingsplaats van de nieuw geprogrammeerde school is gelegen.

Het Vlaamse regeerakkoord voorziet in een overgang naar een systeem waarbij de administratieve realiteit van de scholen de feitelijke toestand moet weerspiegelen. Er moet een transitie komen waarbij de administratieve entiteit 'school' aansluit bij de pedagogische realiteit. Deze paragraaf zorgt ervoor dat het onderwijslandschap in het secundair onderwijs niet verder weg van dit principe evolueert.

In punt 2° worden de woorden "studiegebieden of" geschrapt. Sinds de modernisering is er geen sprake meer van studiegebieden.

In punt 3° gebeurt een technische correctie.

Datum van inwerkingtreding: 1 september 2026.

Dit artikel treedt in werking op 1 september 2026 zodat het niet interfereert met de lopende programmatieprocedure voor de programmaties in 2025-2026. Scholen kunnen er rekening mee houden bij de programmatieprocedure gedurende het schooljaar 2025-2026 voor de programmaties in 2026-2027, waarbij dit vanaf 1 september 2026 van toepassing is.

AMENDEMENT NR. 10

voorgesteld door de Vlaamse Regering na indiening van het verslag

Artikel 56/1 (nieuw)

In hoofdstuk 4 een artikel 56/1 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 56/1. In de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 mei 2024, wordt een artikel 357/52/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 357/52/1. Met behoud van de aanwendingsmogelijkheden van het pakket uren-leraar, zoals respectievelijk bepaald in of krachtens deze codex en het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap, gelden de volgende afwijkende bepalingen voor aanloopstructuuronderdelen:

- 1° onder de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt, kunnen uren-leraar door een aanbieder aan een andere aanbieder, ook van een ander net, worden overgedragen voor de organisatie van een deel van aanloopstructuuronderdelen. Bij de overdracht van een school voor voltijds gewoon secundair onderwijs of een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs aan een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen worden de uren-leraar in kwestie omgezet in een krediet volgens parameters die de Vlaamse Regering vastlegt. Dezelfde parameters worden toegepast als een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen uren uitbesteedt aan een school voor voltijds gewoon secundair onderwijs of een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs;*
- 2° onder de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt, kunnen uren-leraar door een aanbieder aan een centrum voor volwassenenonderwijs, ook van een ander net, worden overdragen voor de organisatie van een deel van aanloopstructuuronderdelen."."*

VERANTWOORDING

Aanbieders van aanloopstructuuronderdelen wensen soms samen te werken met andere aanbieders of met centra voor volwassenenonderwijs (CVO's) voor de organisatie van een deel van het aanloopstructuuronderdeel, net zoals dat voor duale structuuronderdelen gebeurt. Momenteel ontbreekt de rechtsgrond voor de overdracht van uren naar andere aanbieders of een CVO. Met dit artikel wordt deze overdracht geregeld.

Datum van inwerkingtreding: 1 september 2025.

AMENDEMENT NR. 11**voorgesteld door de Vlaamse Regering
na indiening van het verslag**

Artikel 56/2 (nieuw)

In hoofdstuk 5 een artikel 56/2 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 56/2. Aan artikel II.78, §2, van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, worden een tweede en een derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

"Op het grondgebied van de stad Kortrijk kan de Katholieke Universiteit Leuven in het studiegebied Handelswetenschappen en bedrijfskunde de opleiding master in de handelswetenschappen aanbieden en de daarop betrekking hebbende graad van master verlenen.

Voor de erkenning door de Vlaamse Regering van de opleiding, vermeld in het eerste lid, zijn de regels, vermeld in artikel II.153, §2 tot en met §6, niet van toepassing. De Katholieke Universiteit Leuven dient voor de opleiding, vermeld in het eerste lid, onmiddellijk een dossier in bij de accreditatieorganisatie."."

VERANTWOORDING

In het Vlaamse regeerakkoord 2024-2029 is opgenomen dat er wordt ingezet op een rationeel en geactualiseerd studietoelaanbod in het hoger onderwijs, waarbij de focus komt te liggen op een betere territoriale spreiding van het aanbod. In dit kader wordt de onderwijsbevoegdheid van de Katholieke Universiteit Leuven op de vestiging Kortrijk uitgebreid met de opleiding master in de handelswetenschappen. Voor deze opleiding dient de instelling geen aanvraag macrodoelmatigheid in te dienen bij de Commissie Hoger Onderwijs, maar kan ze onmiddellijk een toets nieuwe opleiding bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) aanvragen.

De tekstuele opmerkingen van de Raad van State werden verwerkt.

Datum van inwerkingtreding: academiejaar 2025-2026.

AMENDEMENT NR. 12**voorgesteld door de Vlaamse Regering
na indiening van het verslag**

Artikel 56/3 (nieuw)

Een artikel 56/3 invoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 56/3. In artikel II.79, van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, gewijzigd bij de decreten van 5 april 2019 en 3 juli 2020, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

"3° Geneeskunde, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend;"

2° in paragraaf 4 worden punt 1° en 2° opgeheven;

3° aan paragraaf 4 wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"5° in het studiegebied Politieke en Sociale Wetenschappen de opleiding master in de Sociale Wetenschappen.";

4° aan paragraaf 4 worden een tweede en een derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

"Voor de erkenning door de Vlaamse Regering van de opleiding, vermeld in het eerste lid, 5°, zijn de regels, vermeld in artikel II.153, §2 tot en met §6, niet van toepassing. De Universiteit Hasselt dient voor de opleiding, vermeld in het eerste lid, onmiddellijk een dossier in bij de accreditatieorganisatie.

Voor de opleiding master in de Geneeskunde in het studiegebied Geneeskunde sluit de Universiteit Hasselt een samenwerkingsovereenkomst af met een andere Vlaamse universiteit die bevoegd is om die masteropleiding te organiseren."."

VERANTWOORDING

In het Vlaamse regeerakkoord 2024-2029 is opgenomen dat er wordt ingezet op een rationeel en geactualiseerd studietoelaat aanbod in het hoger onderwijs, waarbij de focus komt te liggen op een betere territoriale spreiding van het aanbod. In dit kader wordt de onderwijsbevoegdheid van de Universiteit Hasselt uitgebreid met de masteropleidingen in het studiegebied Geneeskunde en de opleiding master in de Sociale Wetenschappen. Voor de opleiding master in de Geneeskunde dient de Universiteit Hasselt samen te werken met een andere universiteit. Voor de nieuwe opleiding master in de Sociale Wetenschappen dient de instelling geen aanvraag macrodoelmatigheid in te dienen bij de Commissie Hoger Onderwijs, maar kan ze onmiddellijk een toets nieuwe opleiding bij de NVAO aanvragen.

De tekstuele opmerkingen van de Raad van State werden verwerkt.

Datum van inwerkingtreding: academiejaar 2025-2026.

AMENDEMENT NR. 13

voorgesteld door de Vlaamse Regering na indiening van het verslag

Artikel 69/1 (nieuw)

Een artikel 69/1 toevoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 69/1. In dezelfde codificatie, het laatst gewijzigd bij het decreet van 20 december 2024, wordt een deel X/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Deel X/3. Persoonsgegevens in onderwijsaangelegenheden"."

VERANTWOORDING

Zie algemene toelichting bij amendement nr. 1.

Amendement nr. 14 en 15 voeren de nodige decretale rechtsgronden in voor de verwerking van persoonsgegevens om leerlingen die huisonderwijs volgen op te volgen en waar nodig uit te wisselen met bevoegde instanties. Deze amendementen voorzien in een nieuw deel en nieuwe artikelen in de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016. Dit amendement voorziet in een nieuw hoofdstuk.

Datum van inwerkingtreding: 1 september 2025.

AMENDEMENT NR. 14**voorgesteld door de Vlaamse Regering
na indiening van het verslag**

Artikel 69/2 (nieuw)

Een artikel 69/2 toevoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 69/2. In dezelfde codificatie, het laatst gewijzigd bij het decreet van 20 december 2024, wordt aan deel X/3, ingevoegd bij artikel 69/1, een artikel X/3.1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. X/3.1. §1. De bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap, bevoegd voor de leerplichtcontrole en de financiële ondersteuning van instellingen, verwerken persoonsgegevens van leerplichtigen die vallen onder het stelsel van huisonderwijs en hun ouders.

De voormelde gegevens worden verwerkt voor de volgende doeleinden:

- 1° de controle op de leerplicht en op huisonderwijs;*
- 2° het ondersteunen van het onderwijsbeleid;*
- 3° de registratie van studiebewijzen en het opvolgen van de studievoortgang en onderwijsloopbaantrajecten;*
- 4° het ondersteunen van de lokale overlegplatformen, vermeld in deel VIII, hoofdstuk 1.*

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2, zijn verwerkingen die noodzakelijk zijn voor het algemeen belang, vermeld in artikel 6.1, e), van de algemene verordening gegevensbescherming. Uit de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2, kan ook de verwerking van gegevens over gezondheid, ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen als de bijzondere categorieën van persoonsgegevens, vermeld in artikel 9, eerste lid, van de algemene verordening gegevensbescherming volgen. De voormelde verwerkingen zijn noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, tweede lid, g), van de algemene verordening gegevensbescherming. De redenen van algemeen belang en zwaarwegend algemeen belang betreffen het garanderen van het recht op onderwijs van de leerplichtigen en de gezondheid en integriteit van de leerplichtigen.

§2. Voor de doeleinden, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, verwerken de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap de volgende gegevens van leerplichtigen die vallen onder het stelsel van huisonderwijs:

- 1° de identificatiegegevens: de voor- en achternaam, het geslacht, de geboortedatum, de geboorteplaats, de nationaliteit, het identificatienummer van het Rijksregister of het identificatienummer van de Kruispuntbank, vermeld in artikel 8, §1, 1° en 2°, van de Wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid;*
- 2° woonplaats: domiciliëadres, hoofdverblijfplaats en informatie betreffende tijdelijke afwezigheid;*
- 3° onderwijsloopbaangegevens: voorafgaande onderwijsloopbaan en studiebewijzen, deelname en resultaten van deelname aan examencommissie basis- en secundair onderwijs, vrijstelling van de examencommissie als vermeld in artikel 26bis/2, §2, eerste lid, 1°, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en als vermeld in artikel 110/30, §2, eerste lid, 1°, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;*
- 4° gezondheid: gegevens over de deelname aan systematische contacten en de medewerking aan profylactische maatregelen als vermeld artikel 6, §4, van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding;*

- 5° *huisonderwijsgegevens: gegevens als vermeld in artikel 26bis/1, §1, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 110/29, §1, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;*
- 6° *de voor- en achternaam, het opleidingsniveau en het vakgebied van de lesgevers en het adres waar huisonderwijs wordt gegeven als er gezamenlijk huisonderwijs georganiseerd wordt, conform artikel 26bis/1, §1, derde lid, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 110/29, §1, tweede lid, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.*

Voor de doeleinden, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, verwerken de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap de volgende gegevens van ouders van leerplichtigen die huisonderwijs volgen: de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, 1° en 2°, de contactgegevens, e-mailadres en telefoonnummer en, in zoverre de ouders ook optreden als lesgever als vermeld in artikel 26bis/1, §1, 2°, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 110/29, §1, 2°, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, 5°.

Voor de doeleinden, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, verwerken de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap de volgende gegevens van de organisator van het gezamenlijk huisonderwijs en de lesgevers, vermeld in artikel 26bis/1, §1, derde lid, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en 110/29, §1, tweede lid, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010: de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, 1°, 2°, 5° en 6°, en de contactgegevens, e-mailadres en telefoonnummer.

Voor de doeleinden, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, verwerken de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap de volgende gegevens van andere personen uit het sociale netwerk rond de leerplichtige die een rol opnemen in het voldoen aan de voorwaarden van huisonderwijs: de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, 1° en 5°.

§3. De bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap zijn verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevens, vermeld in paragraaf 1 en 2. De personeelsleden van de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap hebben toegang tot de verwerkte gegevens als dat noodzakelijk is voor de taken die zij uitvoeren.

§4. De bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap verstrekken de gegevens, vermeld in dit artikel, aan andere overheidsdiensten bevoegd voor onderwijs, jeugdhulp, justitie, binnenlandse zaken en welzijn wanneer dat noodzakelijk is voor de uitoefening van hun opdrachten.”.”.

VERANTWOORDING

Dit artikel regelt de verwerking van persoonsgegevens van kinderen die huisonderwijs volgen en hun ouders door AGODI.

Paragraaf 1 bepaalt in het eerste lid de categorieën van personen van wie persoonsgegevens verwerkt kunnen worden.

Het tweede lid vermeldt de doeleinden.

De doeleinden hebben betrekking tot de controletaak van AGODI met betrekking tot de leerplicht en huisonderwijs.

Het ondersteunen van onderwijsbeleid is eveneens een doelstelling. De verwerking van persoonsgegevens voor beleidsondersteunende taken wordt in detail geregeld in artikel III.113/1 en volgende van het Bestuursdecreet.

De rechtsgrond voor de verwerking van deze persoonsgegevens zijn taken van algemeen belang en van zwaarwegend algemeen belang. De verwerkingen zijn met name noodzakelijk om te garanderen

dat het recht op onderwijs van de kinderen gerespecteerd wordt. Zo kan het huisonderwijs gecontroleerd en opgevolgd worden.

Met betrekking tot de verwerking van de bijzondere categorie van persoonsgegevens, vermeld in artikel 9, eerste lid, beoogt deze bepaling in de eerste plaats de verwerking van gezondheidsgegevens (preventieve gezondheidszorg). Daarnaast is het mogelijk dat uit de opgevraagde huisonderwijsgegevens, ook gegevens met betrekking tot ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen opgemaakt kunnen worden.

De verwerking van deze bijzondere categorieën van persoonsgegevens, vermeld in artikel 9, eerste lid, van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG), zijn nodig voor het garanderen van het recht op onderwijs van de leerplichtigen, hun gezondheid en integriteit. Uit de verwerking van "huisonderwijsgegevens" zoals de taal van het huisonderwijs, de periodes waarin huisonderwijs wordt gegeven, de onderwijsdoelen, de sociale participatie en de gebruikte leermiddelen, is het mogelijk dat gegevens uit de bijzondere categorie van persoonsgegevens verwerkt worden. Zo is het mogelijk dat uit de opgevraagde huisonderwijsgegevens, gegevens met betrekking tot gezondheid, ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen opgemaakt kunnen worden. In huisonderwijs kunnen ouders immers een onderwijsaanbod uitwerken dat gebaseerd is op hun eigen religieuze of politieke opvattingen. Ook kunnen ouders in hun verklaring van huisonderwijs elementen aanreiken waaruit hun eigen etnische afkomst blijkt (bijvoorbeeld bepaalde focus in de keuzes van het onderwijsaanbod). Verder is het mogelijk dat het huisonderwijs aangepast moet worden omwille van de gezondheid van de leerplichtige (bijvoorbeeld omdat de gezondheid een impact heeft op de mogelijke onderwijstijd).

De huisonderwijsgegevens zijn echter noodzakelijk om controles te organiseren. Op basis van deze gegevens doet de onderwijsinspectie een risico-inschatting van de kwaliteit van het huisonderwijs. De nood om zo'n risico-inschatting te doen, wordt des te noodzakelijker, gelet op de toename van het gebruik van huisonderwijs. De gevallen waarin de inschatting van de kwaliteit van het huisonderwijs het laagst is, worden prioritair bezocht door de onderwijsinspectie. Op deze manier wordt het recht op onderwijs van de leerplichtigen gegarandeerd en beschermd.

Voorliggende bepaling expliciteert dat huisonderwijsgegevens gevoelige gegevens kunnen zijn, in de zin van artikel 9, eerste lid, van de AVG. De bepaling beoogt niet de Inspectie, noch AGODI het recht te geven bijkomende of andere gevoelige gegevens op te vragen, dan degene die vastgelegd zijn in het voorliggend amendement en de niveaudecreten als "huisonderwijsgegevens".

Paragraaf 2 bepaalt welke gegevens kunnen worden verwerkt.

Punt 1 gaat over de identificatiegegevens. Deze gegevens (inclusief het rijksregisternummer en de geboorteplaats) zijn nodig om een kind uniek te kunnen identificeren. Naar aanleiding van het advies van de Raad van State wordt verduidelijkt dat zowel het Rijksregisternummer als het ISNZ-nummer kunnen worden verwerkt en werden geboorteplaats en nationaliteit toegevoegd. Het principe is uiteraard minimale gegevensverwerking. Als het niet noodzakelijk is om bepaalde gegevens over identificatie te verwerken, dan moeten deze gegevens niet verwerkt worden.

De verwerking van de identificatiegegevens is nodig voor de controle op de leerplicht. Voor sommige kinderen is er weinig informatie voorhanden en in dat geval kan het noodzakelijk zijn dat de geboorteplaats ook verwerkt moet worden. Geslacht kan ook worden gebruikt voor het uniek identificeren van leerlingen en is ook relevant om het huisonderwijs te monitoren. In toenemende mate lijkt er immers een 'genderkloof' te ontstaan waarbij jongens slechter presteren dan meisjes. Dat uit zich in de cijfers over vroegtijdig schoolverlaten, leerprestaties enzovoort.

Punt 2 gaat over de woonplaats (het domicilieadres, de hoofdverblijfplaats en tijdelijke afwezigheid). Dit is noodzakelijk voor de controle op de leerplicht. Enkel als leerlingen in België gedomicilieerd zijn moeten ze immers aan de leerplichtwet voldoen.

Punt 3 behandelt onderwijsloopbaangegevens. Deze gegevens zijn nodig omdat kinderen in huisonderwijs aan de examens van de examencommissies voor het basisonderwijs en het secundair onderwijs moeten deelnemen.

Punt 4 behandelt gezondheid. Dit is nodig voor de opvolging van de systematische contacten en de medewerking aan profylactische maatregelen.

Punt 5 gaat over de specifieke gegevens noodzakelijke voor de controle op huisonderwijs, zoals de locatie, taal, periode enzovoort.

Punt 6 behandelt gegevens over de lesgevers en de locatie waar huisonderwijs gegeven wordt. Dit is van belang voor het gezamenlijk huisonderwijs. In dat geval kan er gewerkt worden met één verklaring, mits de bijhorende informatie.

Ook de ouders moeten geïdentificeerd kunnen worden en indien nodig gecontacteerd. Bijgevolg moeten ook van hen deze gegevens verwerkt worden. Naar aanleiding van het advies van de Raad van State

wordt verduidelijkt dat enkel als de ouder optreedt als lesgever in huisonderwijs ook de gegevens over huisonderwijs verwerkt kunnen worden. Die gegevens bevatten ook het opleidingsniveau van de lesgever. Ook wordt verduidelijkt dat met contactgegevens, e-mailadres en telefoonnummer bedoeld wordt. Naar aanleiding van het advies van de Raad van State wordt dus de verwerking van de onderwijsloopbaangegevens geschrapt.

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State wordt de organisator van het gezamenlijk huisonderwijs ook uitdrukkelijk benoemd als persoon van wie de gegevens verwerkt worden en dan met name zijn persoonsgegevens, contactgegevens, gegevens over het huisonderwijs, onderwijsloopbaan en opleidingsniveau en plaats waar het gezamenlijk huisonderwijs georganiseerd wordt.

De Raad van State stelt ook de vraag wat er gebeurt met incidentele gegevens van derden die zijn opgenomen in de verklaringen van rechten en plichten inzake huisonderwijs. Er wordt bepaald dat ook van andere personen die een rol opnemen in het huisonderwijs de identificatiegegevens en de gegevens met betrekking tot huisonderwijs kunnen worden verwerkt.

Paragraaf 3 bepaalt dat AGODI de verwerkingsverantwoordelijke is. Als verwerkingsverantwoordelijke staat AGODI, indien nodig, ook in voor een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB of DPIA). AGODI heeft daarbij aandacht voor de strengere veiligheidsmaatregelen voor bijzondere categorieën van persoonsgegevens.

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State wordt verduidelijkt dat personeelsleden van AGODI toegang hebben tot de persoonsgegevens als dit noodzakelijk is voor de taak die zij uitvoeren.

Paragraaf 4 regelt dat AGODI deze gegevens kan delen met andere actoren, denk aan welzijnsactoren of onderwijsinspectie. Ontvangers kunnen dus toegang krijgen tot deze gegevens als er een wettelijke basis voor is. Uiteraard is het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer van toepassing en zal er een protocol moeten worden afgesloten.

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State wordt verduidelijkt dat de gegevens enkel kunnen worden gedeeld met andere overheidsdiensten bevoegd voor onderwijs, jeugdhulp, justitie, binnenlandse zaken en welzijn wanneer dit noodzakelijk is voor de opdrachten. Op deze wijze wordt het aantal ontvangers van de gegevens beperkt.

De bewaartermijnen van bestuursdocumenten door overheidsinstanties wordt geregeld in artikel III/87, §1/1 en §2 van het Bestuursdecreet en voor de speciale onderwijsleermiddelen in artikel 91 van het decreet basisonderwijs en artikel 357 Codex Secundair Onderwijs.

De algemene bewaartermijnen kunnen zonder meer van toepassing zijn op de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap behorend tot onderwijs.

In zoverre de bewaartermijnen niet decretaal geregeld zijn, zal er gewerkt worden met de selectiecommissies zoals voorzien in het Bestuursdecreet.

De bewaartermijn moet voldoende lang zijn voor het geval er een betwisting ontstaat over het al dan niet voldaan hebben aan de leerplicht.

Met deze verduidelijking wordt ook tegemoetgekomen aan de opmerking van de Raad van State: de bewaartermijnen zijn wel degelijk decretaal bepaald.

De tekstuele opmerkingen van de Raad van State werden verwerkt.

De Vlaamse Toezichtcommissie vraagt om de verplichtingen inzake transparantie die al zijn opgenomen in de algemene verordening gegevensbescherming op te nemen in het ontwerp. Deze verplichtingen volgen al uit de algemene verordening gegevensbescherming die rechtstreekse werking heeft. Het is dus onnodig om diezelfde verplichtingen ook op te nemen in het ontwerp.

Datum van inwerkingtreding: 1 september 2025.

AMENDEMENT NR. 15**voorgesteld door de Vlaamse Regering
na indiening van het verslag**

Artikel 69/3 (nieuw)

Een artikel 69/3 toevoegen, dat luidt als volgt:

"Art. 69/3. In dezelfde codificatie, het laatst gewijzigd bij het decreet van 20 december 2024, wordt aan hetzelfde deel X/3, ingevoegd bij artikel 69/1, een artikel X/3.2 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. X/3.2. §1. De onderwijsinspectie verwerkt persoonsgegevens van leerplichtigen die vallen onder het stelsel van huisonderwijs en hun ouders.

De voormelde gegevens worden verwerkt voor de controle op het huisonderwijs, vermeld in artikel 26ter van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en in artikel 110/31 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2, zijn verwerkingen die noodzakelijk zijn voor het algemeen belang, vermeld in artikel 6.1, e), van de algemene verordening gegevensbescherming. Uit de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2, kan ook de verwerking van gegevens over gezondheid, ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen als de bijzondere categorieën van persoonsgegevens, vermeld in artikel 9, eerste lid, van de algemene verordening gegevensbescherming volgen. De voormelde verwerkingen zijn noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, tweede lid, g), van de algemene verordening gegevensbescherming. De redenen van algemeen belang en zwaarwegend algemeen belang betreffen het garanderen van het recht op onderwijs van de leerplichtigen en de gezondheid en integriteit van de leerplichtigen.

§2. Voor het doeleinde, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, verwerkt de onderwijsinspectie de volgende gegevens van leerplichtigen die vallen onder het stelsel van huisonderwijs:

- 1° de identificatiegegevens: de voor- en achternaam, het geslacht, de geboortedatum, de geboorteplaats, de nationaliteit, het identificatienummer van het Rijksregister of het identificatienummer van de Kruispuntbank, vermeld in artikel 8, §1, 1° en 2°, van de Wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid;*
- 2° woonplaats: domicilieadres, hoofdverblijfplaats en informatie betreffende tijdelijke afwezigheid;*
- 3° onderwijsloopbaangegevens: voorafgaande onderwijsloopbaan en studiebewijzen, deelname en resultaten van deelname aan examencommissie basis- en secundair onderwijs, vrijstelling van de examencommissie als vermeld in artikel 26bis/2, §2, eerste lid, 1°, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en als vermeld in artikel 110/30, §2, eerste lid, 1°, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;*
- 4° gezondheid: gegevens over de deelname aan systematische contacten en de medewerking aan profylactische maatregelen als vermeld artikel 6, §4, van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding;*
- 5° huisonderwijsgegevens: gegevens als vermeld in artikel 26bis/1, §1, van het decreet basisonderwijs en artikel 110/29, §1, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;*
- 6° de voor- en achternaam, het opleidingsniveau en het vakgebied van de lesgevers en het adres waar huisonderwijs wordt gegeven als er gezamenlijk huisonderwijs*

georganiseerd wordt, conform artikel 26bis/1, §1, derde lid, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 110/29, §1, tweede lid, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.

Voor de doeleinden, vermeld in paragraaf 1, verwerkt de onderwijsinspectie de volgende gegevens van ouders van de leerplichtigen die huisonderwijs volgen: de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, 1° en 2°, de contactgegevens, e-mailadres en telefoonnummer en in zoverre de ouders ook optreden als lesgever als vermeld in artikel 26bis/1, §1, 2°, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 110/29, §1, 2°, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, 5°.

Voor de doeleinden, vermeld in paragraaf 1, verwerkt de onderwijsinspectie de volgende gegevens van de organisator van het gezamenlijk huisonderwijs en de lesgevers, vermeld in artikel 26bis/1, §1, derde lid, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en 110/29, §1, tweede lid, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010: de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, 1°, 2°, 5° en 6°, en de contactgegevens, e-mailadres en telefoonnummer.

Voor de doeleinden, vermeld in paragraaf 1, verwerkt de onderwijsinspectie de volgende gegevens van andere personen uit het sociale netwerk rond de leerplichtige die een rol opnemen in het voldoen aan de voorwaarden van huisonderwijs: de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, 1° en 5°.

§3. De onderwijsinspectie is verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevens, vermeld in paragraaf 1 en 2. De personeelsleden van onderwijsinspectie hebben toegang tot de verwerkte gegevens als dat noodzakelijk is voor de taken die zij uitvoeren.

§4. De onderwijsinspectie verstrekt de gegevens, vermeld in dit artikel, aan andere overheidsdiensten bevoegd voor onderwijs, jeugdhulp, justitie, binnenlandse zaken en welzijn wanneer dat noodzakelijk is voor de uitoefening van hun opdrachten, in overeenstemming met artikel 8 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.

§5. De onderwijsinspectie verstrekt de gegevens over haar bevindingen bij de controle, vermeld in artikel 26ter van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en in artikel 110/31 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, aan bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap.

De onderwijsinspectie en bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap zijn verwerkingsverantwoordelijke voor deze gegevens. De onderwijsinspectie zorgt ervoor dat de overgedragen persoonsgegevens correct zijn.

§6. Als de onderwijsinspectie inschat dat de ontwikkelingskansen of de integriteit van een leerplichtige die onder het stelsel van huisonderwijs valt, niet gevrijwaard zijn, dan verstrekt de onderwijsinspectie de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2, aan de gemandateerde voorzieningen, vermeld in hoofdstuk 8, afdeling 2, van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp.

De onderwijsinspectie en de gemandateerde voorzieningen zijn verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevens. De onderwijsinspectie zorgt ervoor dat de overgedragen persoonsgegevens correct zijn."."

VERANTWOORDING

Dit artikel regelt de verwerking van persoonsgegevens van kinderen die huisonderwijs volgen en hun ouders door de onderwijsinspectie.

Paragraaf 1 bepaalt in het eerste lid de categorieën van personen van wie persoonsgegevens verwerkt kunnen worden.

Het tweede lid vermeldt de doeleinden.

De doeleinden hebben betrekking op de controletaak van de onderwijsinspectie met betrekking tot huisonderwijs.

Met betrekking tot de verwerking van de bijzondere categorie van persoonsgegevens, vermeld in artikel 9, eerste lid, beoogt deze bepaling in de eerste plaats de verwerking van gezondheidsgegevens (met betrekking tot de preventieve gezondheidszorg). Daarnaast is het mogelijk dat uit de opgevraagde huisonderwijsgegevens, ook gegevens met betrekking tot ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen opgemaakt kunnen worden. De verwerking van deze bijzondere categorieën van persoonsgegevens, vermeld in artikel 9, eerste lid, van de algemene verordening gegevensbescherming, zijn nodig voor het garanderen van het recht op onderwijs van de leerplichtigen, hun gezondheid en integriteit. Uit de verwerking van 'huisonderwijsgegevens' zoals de taal van het huisonderwijs, de periodes waarin huisonderwijs wordt gegeven, de onderwijsdoelen, de sociale participatie en de gebruikte leermiddelen, is het mogelijk dat gegevens uit de bijzondere categorie van persoonsgegevens verwerkt worden.

In huisonderwijs kunnen ouders immers een onderwijsaanbod uitwerken dat gebaseerd is op hun eigen religieuze of politieke opvattingen. Ook kunnen ze elementen aanreiken waaruit hun eigen etnische afkomst blijkt. Door de mogelijke verbondenheid van de eigen levensbeschouwing/afkomst/overtuiging met de vormgeving van het huisonderwijs (bijvoorbeeld onderwijs geïnspireerd op een levensbeschouwing) kan het dus noodzakelijk zijn dat de verwerking van de huisonderwijsgegevens (en dus het garanderen van het recht op onderwijs) ook de verwerking van een bijzondere categorie inhoudt. Ook kunnen ouders in hun verklaring van huisonderwijs elementen aanreiken waaruit hun eigen etnische afkomst blijkt (bijvoorbeeld bepaalde focus in de keuzes van het onderwijsaanbod). Verder is het mogelijk dat het huisonderwijs moet worden aangepast omwille van de gezondheid van de leerplichtige (bijvoorbeeld omdat de gezondheid een impact heeft op de mogelijke onderwijstijd).

De huisonderwijsgegevens zijn met name noodzakelijk om controles te organiseren. Op basis van deze gegevens doet de onderwijsinspectie een risico-inschatting van de kwaliteit van het huisonderwijs. De nood om zo'n risico-inschatting te doen, wordt des te noodzakelijker, gelet op de toename van het gebruik van huisonderwijs. De gevallen waarin de inschatting van de kwaliteit van het huisonderwijs het laagst is, worden prioritair bezocht door de onderwijsinspectie. Verder verwerkt de onderwijsinspectie deze gegevens ook tijdens haar controle. Op deze manier wordt het recht op onderwijs van de leerplichtigen gegarandeerd en beschermd.

Voorliggende bepaling expliciteert dat huisonderwijsgegevens gevoelige gegevens kunnen zijn, in de zin van artikel 9, eerste lid, van de AVG. De bepaling beoogt niet de Inspectie, noch AGODI het recht te geven bijkomende of andere gevoelige gegevens op te vragen, dan degene die vastgelegd zijn in het voorliggend amendement en de niveaudecreten als 'huisonderwijsgegevens'.

Als laatste is de verwerking van deze persoonsgegevens nodig om de integriteit van de leerplichtige te beschermen. Zo moet de onderwijsinspectie kunnen signaleren als er tekenen van radicalisering zijn. Verder moet de onderwijsinspectie bij signalen van verontrusting de gemandateerde voorzieningen kunnen contacteren en het dossier kunnen opvolgen. Deze rechtsgrond wordt verduidelijkt naar aanleiding van het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie. Ook wordt naar aanleiding van het advies van de Raad van State verduidelijkt welke bijzondere categorieën van persoonsgegevens verwerkt kunnen worden.

Paragraaf 2 bepaalt welke gegevens kunnen worden verwerkt.

Punt 1 gaat over de identificatiegegevens. Deze gegevens (inclusief het rijksregisternummer en de geboorteplaats) zijn nodig om een kind uniek te kunnen identificeren. Dat is nodig voor de controle op de leerplicht. Voor sommige kinderen is er weinig informatie voorhanden en in dat geval kan het noodzakelijk zijn dat de geboorteplaats ook verwerkt moet worden. Geslacht kan ook worden gebruikt voor het uniek identificeren van leerlingen en is ook relevant om het huisonderwijs te monitoren. In toenemende mate lijkt er immers een 'genderkloof' te ontstaan waarbij jongens slechter presteren dan meisjes. Dit uit zich in de cijfers rond vroegtijdig schoolverlaten, leerprestaties enzovoort.

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State wordt verduidelijkt dat zowel het Rijksregisternummer als het ISNZ-nummer kunnen worden verwerkt. Ook werden geboorteplaats en nationaliteit toegevoegd. Het principe is uiteraard minimale gegevensverwerking. Als het niet noodzakelijk is om bepaalde gegevens over identificatie te verwerken, dan moeten deze gegevens niet verwerkt worden.

Punt 2 gaat over de woonplaats (het domicilieadres, de hoofdverblijfplaats en tijdelijke afwezigheid). Dat is noodzakelijk voor de controle op huisonderwijs dat thuis plaatsvindt.

Punt 3 behandelt onderwijsloopbaangegevens. Deze gegevens zijn nodig omdat kinderen in huisonderwijs aan de examens van de examencommissies voor het basisonderwijs en het secundair onderwijs moeten deelnemen.

Punt 4 behandelt gezondheid. Dat is nodig voor de opvolging van de systematische contacten en de medewerking aan profylactische maatregelen.

Punt 5 gaat over de specifieke gegevens noodzakelijk voor de controle op huisonderwijs, zoals de locatie, taal, periode enzovoort.

Punt 6 behandelt gegevens over de lesgevers en de locatie waar huisonderwijs gegeven wordt. Dat is van belang voor gezamenlijk huisonderwijs. In dat geval kan er gewerkt worden met één verklaring, mits de bijhorende informatie.

Ook de ouders moeten geïdentificeerd kunnen worden en indien nodig gecontacteerd. Bijgevolg moeten ook van hen deze gegevens verwerkt worden. Naar aanleiding van het advies van de Raad van State wordt verduidelijkt dat enkel als de ouder optreedt als lesgever in huisonderwijs ook de gegevens over huisonderwijs verwerkt kunnen worden. Die gegevens bevatten ook het opleidingsniveau van de lesgever. Ook wordt verduidelijkt dat met contactgegevens, e-mailadres en telefoonnummer bedoeld wordt.

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State wordt de organisator van het gezamenlijk huisonderwijs ook uitdrukkelijk benoemd als persoon van wie de gegevens verwerkt worden en dan met name zijn persoonsgegevens, contactgegevens, gegevens over het huisonderwijs, onderwijsloopbaan en opleidingsniveau en plaats waar het gezamenlijk huisonderwijs georganiseerd wordt.

De Raad van State stelt ook de vraag wat er gebeurt met incidentele gegevens van derden die zijn opgenomen in de verklaringen van rechten en plichten inzake huisonderwijs. Er wordt bepaald dat ook van andere personen die een rol opnemen in het huisonderwijs de identificatiegegevens en de gegevens met betrekking tot huisonderwijs kunnen worden verwerkt.

Paragraaf 3 bepaalt dat de Onderwijsinspectie de verwerkingsverantwoordelijke is. Als verwerkingsverantwoordelijke staat de Onderwijsinspectie, indien nodig, ook in voor een gegevensbeschermingsefficientiebeoordeling (GEB of DPIA). Ze heeft daarbij aandacht voor de strengere veiligheidsmaatregelen voor bijzondere categorieën van persoonsgegevens. Naar aanleiding van het advies van de Raad van State wordt verduidelijkt dat personeelsleden van de onderwijsinspectie toegang hebben tot de persoonsgegevens als dat noodzakelijk is voor de taak die zij uitvoeren.

Paragraaf 4 regelt dat de onderwijsinspectie deze gegevens kan delen met andere actoren, denk aan welzijnsactoren. Ontvangers kunnen dus toegang krijgen tot deze gegevens als er een wettelijke basis voor is. Uiteraard is het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer van toepassing en zal er een protocol moeten worden afgesloten.

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State wordt verduidelijkt dat de gegevens enkel kunnen worden gedeeld met andere overheidsdiensten bevoegd voor onderwijs, jeugdhulp, justitie, binnenlandse zaken en welzijn wanneer dit noodzakelijk is voor de opdrachten. Op deze wijze wordt het aantal ontvangers van de gegevens beperkt.

Paragraaf 5 regelt de gegevensoverdracht over de controle door de onderwijsinspectie aan AGODI. AGODI verwerkt deze gegevens. Deze gegevens kunnen worden gebruikt bij het opstellen van een dossier aan het parket door AGODI in geval van verontrustende situaties.

Paragraaf 6 bepaalt dat de onderwijsinspectie de persoonsgegevens moet doorgeven aan de gemandateerde voorzieningen in geval van verontrusting. Naar aanleiding van het advies van de Raad van State wordt verduidelijkt dat de bewaartermijnen voor de gemandateerde voorzieningen opgenomen zijn in het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp, wat betreft de verwerkingen van persoonsgegevens, dat een eerste keer principieel werd goedgekeurd op de Vlaamse Regering van 4 april 2025 (VR 2025 0404 DOC.0236/1 TER).

De bewaartermijnen van bestuursdocumenten door overheidsinstanties wordt geregeld in artikel III/87, §1/1 en §2, van het Bestuursdecreet en voor de speciale onderwijsleermiddelen in artikel 91 van het decreet basisonderwijs en artikel 357 codex Secundair Onderwijs.

De algemene bewaartermijnen kunnen zonder meer van toepassing zijn op de onderwijsinspectie of de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap behorend tot onderwijs.

In zoverre de bewaartermijnen niet decretaal geregeld zijn, zal er gewerkt worden met de selectiecommissies zoals voorzien in het Bestuursdecreet.

De bewaartermijn moet voldoende lang zijn voor het geval er een betwisting ontstaat over het al dan niet voldaan hebben aan de leerplicht.

Met deze verduidelijking wordt ook tegemoetgekomen aan de opmerking van de Raad van State. De bewaartermijnen zijn wel degelijk decretaal bepaald.

De tekstuele opmerkingen van de Raad van State werden verwerkt.

De Vlaamse Toezichtcommissie vraagt om de verplichtingen inzake transparantie die al zijn opgenomen in de algemene verordening gegevensbescherming op te nemen in het ontwerp. Deze verplichtingen volgen al uit de algemene verordening gegevensbescherming die rechtstreekse werking heeft. Het is dus onnodig om diezelfde verplichtingen ook op te nemen in het ontwerp.

Datum van inwerkingtreding: 1 september 2025.

AMENDEMENT NR. 16

voorgesteld door de Vlaamse Regering na indiening van het verslag

Hoofdstuk 7/1 (nieuw)

Een hoofdstuk 7/1, dat bestaat uit een artikel 69/4 en een artikel 69/5, invoegen, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 7/1. Wijzigingen van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding

Art. 69/4. In artikel 6, §4, van het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding, gewijzigd bij het decreet van 5 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het tweede lid worden de woorden "verklaring huisonderwijs" vervangen door de zinsnede "verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs als vermeld in artikel 26/1 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en als vermeld in artikel 110/29 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010";*
- 2° in het derde lid worden de woorden "verklaring huisonderwijs" vervangen door de woorden "verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs als vermeld in het tweede lid";*
- 3° er wordt tussen het vierde en het vijfde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:*

"Ouders en leerplichtigen die huisonderwijs volgen, kiezen bij het indienen van de verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs, vermeld in het tweede lid, één centrum van dezelfde provincie waar de leerling zijn hoofdverblijfplaats heeft uit, dat instaat voor de kernactiviteiten onthaal en vraagverheldering, de uitvoering van systematische contacten en vaccinaties, vermeld in het eerste, tweede en derde lid.";
- 4° in het bestaande vijfde lid, dat het zesde lid wordt, worden de woorden "verklaring huisonderwijs" vervangen door de woorden "verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs als vermeld in het tweede lid";*
- 5° in het bestaande zesde lid, dat het zevende lid wordt, worden de woorden "verklaring huisonderwijs" vervangen door de woorden "verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs als vermeld in het tweede lid";*

6° aan het bestaande zesde lid, dat het zevende lid wordt, wordt de volgende zin toegevoegd:

"De bevoegde diensten van de Vlaamse Regering bezorgen aan het gekozen centrum, vermeld in het vijfde lid, de identificatiegegevens, vermeld in artikel 10, tweede lid, 1° en 2°, en contactgegevens, e-mailadres en telefoonnummer van de ouders en de leerplichtige leerling."

7° er wordt een negende lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Als het centrum ernstige twijfels heeft bij het functioneren van de leerplichtige of de ouders in het kader van huisonderwijs, dan meldt het centrum verhoogde waakzaamheid bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Regering en de onderwijsinspectie. De melding verhoogde waakzaamheid bevat enkel de identificatiegegevens, vermeld in artikel 10, tweede lid, 1° en 2°, en contactgegevens van de leerplichtige en zijn ouders."

Art. 69/5. In het hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juni 2025, wordt een artikel 10/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 10/1. §1. Indien bij schoolverandering, als vermeld in artikel 6 een leerling wordt ingeschreven in een school die samenwerkingsafspraken heeft met een ander centrum dan het centrum van de school waar de leerling is uitgeschreven, draagt het centrum het multidisciplinaire dossier van die leerling over aan het ander centrum van de andere school waar de leerling is ingeschreven, tenzij daartegen verzet wordt aangetekend door:

1° de bekwame leerling;

2° de ouders, namens de niet-bekwame leerling;

3° de ouders, met toestemming van de bekwame leerling.

Het verzet wordt schriftelijk ingediend binnen tien werkdagen na de mededeling waarin de leerling en de ouders op de hoogte worden gebracht van de geplande overdracht door de directeur van het nieuwe centrum waartoe de leerling behoort. Voor het berekenen van de tien werkdagen wordt rekening gehouden met de sluitingsperiodes van het CLB, vermeld in artikel 11.

§2. Het verzet, vermeld in paragraaf 1, kan geen betrekking hebben op de overdracht van:

1° de identificatiegegevens, vermeld in artikel 10, derde lid, 1° en 2°;

2° de gegevens in het kader van de verplichte begeleiding van leerlingen met leerplichtproblemen, vermeld in artikel 26 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 123/3 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;

3° de gegevens in het kader van de systematische contacten, vermeld in artikel 4, §2, vijfde lid, 1°;

4° het IAC-verslag en het GC-verslag, vermeld in artikel 31, §1, eerste lid, 4°, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en het IAC-verslag, het GC-verslag en het OV-4 verslag, vermeld in artikel 123/6, eerste lid, 4°, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;

5° de gegevens met betrekking tot een verontrustende situatie waarmee het CLB-team van het centrum zich op basis van een teambeslissing wil richten tot of zich gericht heeft tot een gemandateerde voorziening, vermeld in artikel 32 van het decreet betreffende de integrale jeugdhulpverlening van 12 juli 2013. Bij elke overdracht van het multidisciplinaire dossier bepaalt het CLB-team op basis van een teambeslissing of er nog verontrusting aanwezig is of niet. Indien op basis van een teambeslissing het CLB-team oordeelt dat er geen verontrusting meer is, wordt de eerder verzamelde informatie over de verontrusting niet mee overgedragen naar het ander centrum bij verzet van de overdracht van het multidisciplinaire dossier.

§3. Indien een leerplichtige leerling de overstap maakt naar huisonderwijs met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs en zich vervolgens, al dan niet samen met de ouders, aanmeldt als vermeld in artikel 6, §4, eerste, tweede en derde lid, bij een ander centrum dan het centrum van de school waar de leerplichtige het laatst was ingeschreven, wordt het multidisciplinaire dossier van die leerplichtige met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs overgedragen naar het centrum van aanmelding, tenzij daartegen verzet wordt aangekend door:

- 1° de bekwame leerplichtige met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs;
- 2° de ouders, namens de niet-bekwame leerplichtige met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs;
- 3° de ouders, met toestemming van de bekwame leerplichtige met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs.

Het verzet wordt schriftelijk ingediend binnen tien werkdagen na de mededeling waarin de leerplichtige en de ouders op de hoogte worden gebracht van de geplande overdracht door de directeur van het nieuwe centrum. Voor het berekenen van de tien werkdagen wordt rekening gehouden met de sluitingsperiodes van het centrum, vermeld in artikel 11.

§4. Het verzet, vermeld in paragraaf 3, kan geen betrekking hebben op de overdracht van:

- 1° de identificatiegegevens, vermeld in artikel 10, derde lid, 1° en 2°;
- 2° de gegevens in het kader van de verplichte begeleiding van leerlingen met leerproblemen, vermeld in artikel 26 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 123/3 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;
- 3° de gegevens in het kader van de systematische contacten, vermeld in artikel 4, §2, vijfde lid, 1°;
- 4° het IAC-verslag en het GC-verslag, vermeld in artikel 31, §1, eerste lid, 4°, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en het IAC-verslag, het GC-verslag en het OV-4 verslag, vermeld in artikel 123/6, eerste lid, 4°, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;
- 5° de gegevens met betrekking tot een verontrustende situatie waarmee het CLB-team van het centrum zich op basis van een teambeslissing wil richten tot of zich gericht heeft tot een gemandateerde voorziening, vermeld in artikel 32 van het decreet betreffende de integrale jeugdhulpverlening van 12 juli 2013. Bij elke overdracht van het multidisciplinaire dossier bepaalt het CLB-team op basis van een teambeslissing of er nog verontrusting aanwezig is of niet. Indien op basis van een teambeslissing het CLB-team oordeelt dat er geen verontrusting meer is, wordt de eerder verzamelde informatie over de verontrusting niet mee overgedragen naar het ander centrum bij verzet van de overdracht van het multidisciplinaire dossier.

§5. Indien de leerplichtige met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs zich vanuit huisonderwijs inschrijft in een in school die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd is door de Vlaamse Gemeenschap, wordt het multidisciplinaire dossier van die leerling overgedragen van het centrum waar de leerplichtige het laatst contact mee had naar het centrum waarmee de school samenwerkingsafspraken heeft. Hierbij kan verzet aangetekend worden door:

- 1° de bekwame leerling;
- 2° de ouders, namens de niet-bekwame leerling;
- 3° de ouders, met toestemming van de bekwame leerling.

Het verzet wordt schriftelijk ingediend binnen tien werkdagen na de mededeling waarin de leerling en de ouders op de hoogte worden gebracht van de geplande overdracht door de directeur van het nieuwe centrum waartoe de leerling

behoort. Voor het berekenen van de tien werkdagen wordt rekening gehouden met de sluitingsperiodes van het centrum, vermeld in artikel 11.

§6. Het verzet, vermeld in paragraaf 5, kan geen betrekking hebben op de overdracht van:

- 1° de identificatiegegevens, vermeld in artikel 10, derde lid, 1° en 2°;*
- 2° de gegevens in het kader van de verplichte begeleiding van leerlingen met leerplichtproblemen, vermeld in artikel 26 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en artikel 123/3 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;*
- 3° de gegevens in het kader van de systematische contacten, vermeld in artikel 4, §2, vijfde lid, 1°;*
- 4° het IAC- verslag en het GC-verslag, vermeld in artikel 31, §1, eerste lid, 4°, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en het IAC-verslag, het GC-verslag en het OV-4 verslag, vermeld in artikel 123/6, eerste lid, 4°, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;*
- 5° de gegevens met betrekking tot een verontrustende situatie waarmee het CLB-team van het centrum zich op basis van een teambeslissing wil richten tot of zich gericht heeft tot een gemandateerde voorziening, vermeld in artikel 32 van het decreet betreffende de integrale jeugdhulpverlening van 12 juli 2013. Bij elke overdracht van het multidisciplinaire dossier bepaalt het CLB-team op basis van een teambeslissing of er nog verontrusting aanwezig is of niet. Indien op basis van een teambeslissing het CLB-team oordeelt dat er geen verontrusting meer is, wordt de eerder verzamelde informatie over de verontrusting niet mee overgedragen naar het ander centrum bij verzet van de overdracht van het multidisciplinaire dossier. ". "*

VERANTWOORDING

Artikel 69/4 voert een aantal terminologische aanpassingen door naar verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs. Verder wordt erin voorzien dat ouders één CLB moeten kiezen voor de systematische contacten, de vaccinaties, en voor het onthaal en vraagverheldering. Zo ontvangen die CLB's al het multidisciplinair dossier en kunnen ze de leerlingen beter opvolgen. Zo wordt de continuïteit gegarandeerd.

Verder wordt opgenomen dat CLB's bij leerplichtigen in huisonderwijs een melding 'verhoogde waakzaamheid' kunnen communiceren naar AGODI en de onderwijsinspectie zonder bijkomende informatie. Zo kunnen de CLB's signaleren dat er mogelijk problemen zijn maar wordt de privacy zo maximaal mogelijk gegarandeerd en kan toch snel een controle ingepland worden. Verhoogde waakzaamheid omvat meer dan verontrusting en kan bijvoorbeeld ook gaan over twijfels bij de kwaliteit van het onderwijs dat geboden zal worden (die info wordt uiteraard niet opgenomen in de melding). Dit ligt in lijn met de melding die CLB's nu al kunnen doen bij bezwaar huisonderwijs bij instap in huisonderwijs in de loop van het schooljaar (ook daar wordt niet opgenomen wat de reden van bezwaar is). Daarover is afgestemd met de collega's van AGODI en onderwijsinspectie.

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State wordt verduidelijkt dat enkel de identificatie en contactgegevens worden overgedragen.

Natuurlijk zal een CLB voor een leerplichtige in huisonderwijs bij indicaties van problemen thuis en verontrusting proberen zoveel als mogelijk op te volgen en daarbij in overleg gaan met een gemandateerde voorziening door middel van een consult en/of aanmelding (zie daarvoor de bestaande werkingsprocessen verontrusting jeugdhulp). Bij noodsituaties kan een CLB-medewerker ook rechtstreeks contact opnemen met de procureur des Konings.

Artikel 69/5

Met voorliggend artikel wordt:

- de overdracht van het multidisciplinaire dossier en het verzet overdracht van het multidisciplinaire dossier op niveau van het decreet leerlingenbegeleiding vastgelegd en geschrapt uit het bestaande uitvoeringsbesluit;
- wordt er naast de bestaande regelgeving overdracht van het multidisciplinaire dossier en het verzet overdracht van het multidisciplinaire dossier voor leerlingen die van school en CLB veranderen, ook voor leerplichtigen met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs een regeling overdracht multidisciplinair dossier en verzet getroffen;

- wordt er voor alle leerlingen ingeschreven in een erkende school en voor leerplichtigen met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs bijkomend geregeld dat er bij de overdracht van het multidisciplinaire dossier van het ene centrum naar een ander centrum, geen verzet mogelijk is tegen de overdracht van gegevens die CLB's verzamelen in het kader van verontrustende situaties en het omgaan met deze verontrustende situaties, waarbij er al dan niet al contacten zijn met een gemandateerde voorziening. Het CLB-team bepaalt op basis van een teambeslissing of een situatie verontrustend is. Bij elke geplande overdracht van het multidisciplinaire dossier wordt door het CLB-team opnieuw de afweging gemaakt of er nog verontrusting speelt of niet. Indien op basis van een teambeslissing het CLB-team oordeelt dat er geen verontrusting meer is, wordt de eerder verzamelde informatie over de verontrusting niet mee overgedragen bij verzet overdracht van het multidisciplinair dossier;
- wordt ervoor zowel leerlingen ingeschreven in een erkende school als leerplichtigen met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs opgenomen dat er geen verzet mogelijk is tegen de overdracht van een individueel aangepast curriculum verslag, een gemeenschappelijk curriculum-verslag en een opleidingsvorm 4-verslag.

In het kader van de algemene verordening gegevensbescherming wordt de bestaande en nieuwe regelgeving op niveau van het decreet leerlingenbegeleiding gebracht en verder uitgewerkt. Bij de hervorming van de leerlingenbegeleiding in 2018 en nadien bij aanpassingen van die regelgeving, is er door de Gegevensbeschermingsautoriteit en de Vlaamse Toezichtcommissie sterk aanbevolen om regelgeving waarbij persoonlijke gegevens worden uitgewisseld decretaal te regelen. Het bestaande artikel 27 uit het besluit van de Vlaamse Regering tot operationalisering van de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding van 1 juni 2018, dat in uitvoering van artikel 10 van het decreet leerlingenbegeleiding, de overdracht van het multidisciplinaire dossier en het verzet overdracht multidisciplinaire dossier regelt, wordt in voorliggend artikel overgenomen en geschrapt uit het uitvoeringsbesluit.

De overdracht van het multidisciplinaire dossier is vandaag geregeld voor leerlingen die van school veranderen waarbij er ook een ander CLB bevoegd wordt voor de leerling. De overdracht van het multidisciplinair dossier maakt mogelijk dat een nieuw CLB in het kader van leerlingenbegeleiding een goed zicht heeft op de noden van de leerling, op welke maatregelen er al genomen zijn door de vorige school en het vorig CLB en kan als nieuw CLB daarbij zelf snel voorzien in continuïteit van begeleiding waar nodig.

Voor leerplichtigen met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs was dat niet geregeld. Met voorliggend artikel zijn bepalingen opgenomen die de overdracht van het multidisciplinaire dossier mogelijk maken voor leerlingen die de overstap maken naar huisonderwijs met een contract van huisonderwijs. Aangezien leerplichtigen met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs ook terecht kunnen bij een CLB naar keuze voor onthaal, vraagverheldering en vaccinatie en verplicht zijn deel te nemen aan een systematisch contact, is het van belang dat het CLB waar de leerplichtige met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs zich aanmeldt, via het multidisciplinaire dossier toegang heeft tot de gegevens van de leerplichtige. Ook hier is het van belang dat het CLB een goed zicht heeft op de noden van de leerling, op welke maatregelen er genomen zijn door de vorige school en het vorig CLB waarbij het nieuw CLB zelf snel kan voorzien in continuïteit van begeleiding waar nodig. Voorliggend artikel voorziet ook in de overdracht voor situaties waarbij leerplichtigen met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs zich inschrijven in een erkende school en daarbij dus opnieuw onder de volledige bevoegdheid van een nieuw CLB kunnen komen. Opnieuw is het hier relevant dat het CLB heel snel zicht krijgt op de voorgeschiedenis van de leerling via de overdracht van het multidisciplinair dossier.

Leerlingen en ouders kunnen zich vandaag verzetten tegen de overdracht van het multidisciplinaire dossier maar kunnen geen verzet aantekenen tegen de overdracht van:

- de identificatiegegevens;
- de gegevens in het kader van de verplichte begeleiding van leerlingen met leerplichtproblemen;
- de gegevens verzameld vanuit de verplichte systematische contacten.

Met voorliggend artikel wordt aan de lijst toegevoegd dat er geen verzet mogelijk is tegen de overdracht van het individueel aangepast curriculum-verslag, het gemeenschappelijk curriculum-verslag en het opleidingsvorm 4-verslag. Deze maatregel is niet nieuw en werd met het decreet leersteun al ingeschreven in het decreet basisonderwijs en de Codex Secundair Onderwijs maar wordt hier voor de duidelijkheid mee opgenomen in het specifiek artikel dat de overdracht en verzet regelt voor de gegevens uit het multidisciplinaire dossier. Ook voor leerlingen die de overstap maken naar huisonderwijs met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs en leerplichtigen met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs die zich inschrijven in een erkende school, wordt dit mogelijk gemaakt.

Voor leerlingen ingeschreven in een erkende school en voor leerlingen die de overstap maken naar huisonderwijs met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs of die vanuit een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs ingeschreven worden in een erkende school, wordt mogelijk gemaakt dat er bij de overdracht van het multidisciplinaire dossier van het ene centrum naar een ander centrum, geen verzet mogelijk is tegen de overdracht van gegevens die CLB's verzamelen in het kader van verontrustende situaties en het omgaan met deze verontrustende situaties, waarbij er al dan niet al contacten zijn met een gemandateerde voorziening. Het CLB-team bepaalt op basis van

een teambeslissing of een situatie verontrustend is. Bij elke geplande overdracht van het multidisciplinaire dossier wordt door het CLB-team opnieuw de afweging gemaakt of er nog verontrusting speelt of niet. Indien op basis van een teambeslissing het CLB-team oordeelt dat er geen verontrusting meer is, wordt de eerder verzamelde informatie over de verontrusting niet mee overgedragen bij verzet overdracht van het multidisciplinair dossier.

Omgaan met verontrustende situaties is ingeschreven in het decreet betreffende de integrale jeugdhulp, artikel 32, als verantwoordelijkheid voor elke jeugdhulpverlener. CLB's zijn via artikel 3 van dit decreet gevat door het decreet jeugdhulp. Er is sprake van verontrusting wanneer de ontwikkelingskansen van een minderjarige bedreigd worden (de provisie-, protectie- of participatierechten van de minderjarige worden geschonden) en/of de (psychische, fysieke of seksuele) integriteit van een minderjarige of van één of meer gezinsleden worden aangetast. Een besluit van de Vlaamse Regering bepaalt verder wie waar en wanneer kan aanmelden bij een gemandateerde voorziening en wat de verdere werkingsprocessen zijn. Voor de aanmelding bij een gemandateerde voorziening moet er geen toestemming zijn van de leerling en de ouders, de leerling en de ouders moeten wel geïnformeerd worden over de aanmelding. De gemandateerde voorziening bepaalt of het maatschappelijk noodzakelijk is om in te grijpen of niet.

In de toepassing moet erover gewaakt worden dat niet elk signaal van verontrusting betekent dat die gegevens mee moeten worden overgedragen vanuit de overdracht van het multidisciplinaire dossier en dat er in de onderwijsloopbaan van de minderjarige ooit verontrusting geweest kan zijn maar dat dit traject ondertussen afgerond is. Daarom wordt de overdracht van gegevens in het kader van verontrusting beperkt tot die informatie die een CLB verzameld heeft vanuit een teambeslissing genomen door het CLB-team dat een situatie van een minderjarige verontrustend is, waarbij de minderjarige al dan niet werd aangemeld bij een gemandateerde voorziening. Bij elke overdracht van het multidisciplinaire dossier bepaalt het CLB-team op basis van een teambeslissing of er nog verontrusting aanwezig is of niet. Indien op basis van een teambeslissing het CLB-team oordeelt dat er geen verontrusting meer is, wordt de eerder verzamelde informatie over de verontrusting niet mee overgedragen bij verzet overdracht multidisciplinair dossier.

Het verzet overdracht multidisciplinair dossier kan worden ingeroepen door:

- de bekwame leerling/de bekwame leerplichtige met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs;
- de ouders, namens de niet-bekwame leerling/niet bekwame leerplichtige met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs;
- de ouders, met toestemming van de bekwame leerling/bekwame leerplichtige met een verklaring van rechten en plichten inzake huisonderwijs.

Deze regelgeving is niet nieuw en vloeit voort uit het decreet betreffende de integrale jeugdhulp en het decreet betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp en binnen het kader van het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht.

De tekstuele opmerking van de Raad van State werd verwerkt.

Datum van inwerkingtreding: 1 september 2025.

AMENDEMENT NR. 17

voorgesteld door de Vlaamse Regering na indiening van het verslag

Hoofdstuk 9/1 (nieuw)

Een hoofdstuk 9/1, dat bestaat uit een artikel 74/1, invoegen, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 9/1. Wijziging van het decreet van 17 mei 2024 over het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen

Art. 74/1. In artikel 71 van het decreet van 17 mei 2024 over het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen die ter uitvoering van het jeugddelinquentierecht zijn opgericht wordt het jaartal "2025" vervangen door het jaartal "2026".

VERANTWOORDING

Op 17 mei 2024 werd het decreet op het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen afgekondigd door de Vlaamse Regering. Dit decreet zou in werking treden op 1 september 2025. Om verschillende redenen dringt een uitstel van deze inwerkingtreding zich op. Ten eerste, zal het personeel dat momenteel is aangesteld bij het agentschap Opgroeien om in het onderwijs voor de jongeren te voorzien, de transfer maken naar onderwijs. Om de overheveling met respect voor de rechten van het personeel vlot te laten verlopen en voldoende draagvlak te creëren, is het belangrijk om daarvoor in de nodige tijd te voorzien. Ten tweede vergt ook de voorbereiding van de organisatie van het onderwijs heel wat tijd. Tot slot werd in het regeerakkoord opgenomen dat de gemeenschapsinstellingen overgeheveld zullen worden naar het beleidsdomein Justitie. Om deze redenen dringt een uitstel van de inwerkingtreding van het decreet zich op.

Datum van inwerkingtreding: 31 augustus 2025.

De datum van inwerkingtreding gaat vooraf aan de te wijzigen datum van inwerkingtreding van het decreet van 17 mei 2024 over het onderwijs in de gemeenschapsinstellingen die ter uitvoering van het jeugddelinquentierecht zijn opgericht.

AMENDEMENT NR. 18**voorgesteld door de Vlaamse Regering
na indiening van het verslag**

Artikel 75

Dit artikel vervangen door wat volgt:

"Art. 75. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2025, met uitzondering van:
1° artikel 39/1, dat in werking treedt op 1 september 2026;
2° artikel 56/2 en 56/3, die in werking treden vanaf het academiejaar 2025-2026;
3° artikel 67 en 71, die in werking treden op de dag die volgt op de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad;
4° artikel 74/1, dat in werking treedt op 31 augustus 2025.

Artikel 17/1 heeft uitwerking met ingang van 1 maart 2025.

Artikel 69 en 70 hebben uitwerking met ingang van 1 september 2024."

VERANTWOORDING

Dit amendement vult artikel 75, waar de inwerkingtreding van de diverse artikelen geregeld wordt, aan met de inwerkingtredingen van de regeringsamendementen. De terugwerkende kracht van bepaalde artikelen wordt in de desbetreffende regeringsamendementen toegelicht.

